

DUTCH BIRDING

VOLUME 27 • NO 6 • 2005

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over
Palearctische vogels

REDACTIE
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Nederland
fax 023-5376749
e-mail editors@dutchbirding.nl

FOTOREDACTIE
Dutch Birding
p/a René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Nederland
e-mail rene.pop@dutchbirding.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE
p/a Jeannette Admiraal
Iepenlaan 11
1901 ST Castricum
Nederland
e-mail circulation@dutchbirding.nl

BESTUUR
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
e-mail dba@dutchbirding.nl

COMMISSIE DWAALGASTEN
NEDERLANDSE AVIFAUNA
CDNA
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Nederland
e-mail cdna@dutchbirding.nl

COMMISSIE SYSTEMATIEK
NEDERLANDSE AVIFAUNA
CSNA, p/a George Sangster
Stevenshof 17
2312 GM Leiden
Nederland
e-mail csna@dutchbirding.nl

TELEFOONLIJNEN
0900-BIRDING (= 0900-2473464)
(vogellijn, EUR 0.35/min)
010-4281212 (inspreklijn)

INTERNET
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

HOOFDREDACTEUR Arnold van den Berg (tel 023-5378024, e-mail amoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR Enno Ebels (tel 030-2961335, e-mail enno.ebels@dutchbirding.nl)

UITVOEREND REDACTEUR André van Loon (tel / fax 020-6997585, e-mail andre.van.loon@dutchbirding.nl)

FOTOGRAFISCH REDACTEUR René Pop (tel 0222-316801, fax 0222-316802, e-mail rene.pop@dutchbirding.nl)

REDACTIERAAD Peter Adriaens, Marten van Dijl, Ferdy Hieselaar, Magnus Robb, Roy Slaterus, Roland van der Vliet en Rik Winters

REDACTIE-ADVIESRAAD Peter Barthel, Mark Constantine, Gunter De Smet, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Anthony McGeehan, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, George Sangster, Hadoram Shirihihi en Lars Svensson

REDACTIEMEDEWERKERS Rob van Bemmelen, Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Nils van Duivendijk, Joris Elst, Dick Groenendijk, Klaas Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, André van der Plas, Kees Roselaar, René van Rossum en Peter de Rouw

PRODUCTIE EN LAY-OUT André van Loon en René Pop

ADVERTENTIES Laurens Steijn, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
e-mail advertising@dutchbirding.nl

ABONNEMENTEN De abonnementsprijs voor 2005 bedraagt: EUR 32.00 (Nederland), EUR 35.00 (Europa) en EUR 38.00 (landen buiten Europa).

U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op girorekening 01 50 697 (Nederland), girorekening 000 1592468 19 (België) of bankrekening 54 93 30 348 van ABN-AMRO (Castricum), o.v.v. 'abonnement Dutch Birding'. Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association. Het abonnement gaat in na ontvangst van de betaling.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

De volgorde van vogels in Dutch Birding volgt in eerste instantie een klassieke 'Wetmore-indeling'. Binnen dit raamwerk worden voor taxonomie en naamgeving de volgende overzichten aangehouden: *Zeldzame vogels van Nederland* door A B van den Berg & C A W Bosman (2001, Haarlem) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van Nederlandse vogels); *Palearctic birds* door M Beaman (1994, Stonyhurst) (Engelse namen van overige Palearctische vogels); *Vogels van de wereld - complete checklist* door M Walters (1997, Baarn) (Nederlandse namen van overige vogels van de wereld); en *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (derde editie) door E C Dickinson (redactie) (2003, Londen) (taxonomie en wetenschappelijke en Engelse namen van overige vogels van de wereld). Voor afwijkingen van en aanvullingen op bovenstaande overzichten zie Dutch Birding 19: 21-28, 1997; 20: 22-32, 1998; 24: 22-24, 2002; 25: 49-50, 2003; 26: 49-51, 2004; 27: 42-43, 2005.

Een lijst met tarieven voor de vergoeding van auteurs, fotografen en tekenaars is verkrijgbaar bij de redactie.

Dutch Birding Association

BESTUUR Theo Admiraal (penningmeester), Gijsbert van der Bent (voorzitter, tel 071-4024547), Wietze Janse, Marc Plomp (secretaris, tel 0348-433730) en Laurens Steijn; tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd.

BESTUURSMEDEWERKERS Jeannette Admiraal, Leon Boon, Lucien Davids, Arjan van Egmond, Albert van den Ende, Klaas Haas, Marcel Haas, Leo Heemskerck, Arnold Meijer, Rob Olivier, Patrick Palmen, Sven Rijnbeek, Chris van Rijswijk, Marcel Scholte, Vincent van der Spek, Jeroen van Vianen en Peter Weiland.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

LEDEN Theo Bakker, Ruud Brouwer, Bert de Bruin (secretaris, tel 050-5716672), Nils van Duivendijk, Teus Luijendijk, Laurens Steijn, Roland van der Vliet (voorzitter, tel 030-2970013) en Pim Wolf. **MEDEWERKER** Max Berlijn (archivaris). De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

LEDEN Arnold van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar en George Sangster (secretaris, tel 071-5143790). De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2005 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland

Dutch Birding

CHIEF EDITOR Arnoud van den Berg (tel +31-235378024, e-mail arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

DEPUTY CHIEF EDITOR Enno Ebels (tel +31-302961335, e-mail enno.ebels@dutchbirding.nl)

EXECUTIVE EDITOR André van Loon (tel / fax +31-206997585, e-mail andre.van.loon@dutchbirding.nl)

PHOTOGRAPHIC EDITOR René Pop (tel +31-222316801, fax +31-222316802, e-mail rene.pop@dutchbirding.nl)

EDITORIAL BOARD Peter Adriaens, Marten van Dijk, Ferdy Hieselaar, Magnus Robb, Roy Slaterus, Roland van der Vliet and Rik Winters

EDITORIAL ADVISORY BOARD Peter Barthel, Mark Constantine, Gunter De Smet, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Anthony McGeehan, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, George Sangster, Hadoram Shirihai and Lars Svensson

EDITORIAL ASSISTANTS Rob van Bemmelen, Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Nils van Duivendijk, Joris Elst, Dick Groenendijk, Klaas Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, André van der Plas, Kees Roselaar, René van Rossum and Peter de Rouw

PRODUCTION AND LAY-OUT André van Loon and René Pop

ADVERTISING Laurens Steijn, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam e-mail advertising@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTIONS The subscription rate for 2005 is: EUR 32.00 (Netherlands), EUR 35.00 (Europe) and EUR 38.00 (countries outside Europe).

Subscribers in Belgium, Denmark, Finland, Germany, Norway and Sweden are kindly requested to pay the subscription fee to our local bank accounts in these countries. Details can be found on the internet (www.dutchbirding.nl).

British subscribers are requested to pay exclusively by Sterling cheque. This cheque can be sent to Dutch Birding, c/o Jeannette Admiraal, Iepenlaan 11, 1901 ST Castricum, Netherlands.

Subscribers in other countries can make their payment by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send an e-mail indicating your credit card type, account number, the expiry date and full address details to circulation@dutchbirding.nl.

The subscription starts upon receipt of payment and already published issues will be sent.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The sequence of birds in Dutch Birding basically follows a classic 'Wetmore sequence'. Within this framework, the following lists are used for taxonomy and nomenclature: *Rare birds of the Netherlands* by A B van den Berg & C A W Bosman (2001, Haarlem) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of birds recorded in the Netherlands); *Palearctic birds* by M Beaman (1994, Stonyhurst) (English names of remaining Palearctic birds); *Vogels van de wereld – complete checklist* by M Walters (1997, Baarn) (Dutch names of remaining birds of the world); and *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (third edition) by E C Dickinson (editor) (2003, London) (taxonomy and scientific and English names of remaining birds of the world). For deviations from and additions to these lists see Dutch Birding 19: 21-28, 1997; 20: 22-32, 1998; 24: 22-24, 2002; 25: 49-50, 2003; 26: 49-51, 2004; 27: 42-43, 2005.

A schedule of payment rates for authors, photographers and artists is available from the editors.

Dutch Birding Association

BOARD Theo Admiraal (treasurer), Gijsbert van der Bent (president, tel +31-714024547), Wietze Janse, Marc Plomp (secretary, tel +31-348433730) and Laurens Steijn; the editors of Dutch Birding also have one seat in the board.

BOARD ASSISTANTS Jeannette Jeannette Admiraal, Leon Boon, Lucien Davids, Arjan van Egmond, Albert van den Ende, Klaas Haas, Marcel Haas, Leo Heemskerk, Arnold Meijer, Rob Olivier, Patrick Palmen, Sven Rijnbeek, Chris van Rijswijk, Marcel Scholte, Vincent van der Spek, Jeroen van Vianen and Peter Weiland.

Dutch rarities committee (CDNA)

MEMBERS Theo Bakker, Ruud Brouwer, Bert de Bruin (secretary, tel +31-505716672), Nils van Duivendijk, Teus Luijendijk, Laurens Steijn, Roland van der Vliet (chairman, tel +31-302970013) and Pim Wolf. **ASSISTENT** Max Berlijn (archivist). The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

MEMBERS Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar and George Sangster (secretary, tel +31-715143790). The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch Birding

*International journal on
Palearctic birds*

EDITORS

Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Netherlands
fax +31-235376749
e-mail editors@dutchbirding.nl

PHOTOGRAPHIC EDITOR

Dutch Birding
c/o René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Netherlands
e-mail rene.pop@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTION ADMINISTRATION

c/o Jeannette Admiraal
Iepenlaan 11
1901 ST Castricum
Netherlands
e-mail circulation@dutchbirding.nl

BOARD

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
e-mail dba@dutchbirding.nl

DUTCH RARITIES COMMITTEE CDNA

Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Netherlands
e-mail cdna@dutchbirding.nl

DUTCH COMMITTEE FOR AVIAN SYSTEMATICS

CSNA, c/o George Sangster
Stevenshof 17
2312 GM Leiden
Netherlands
e-mail csna@dutchbirding.nl

© 2005 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands

INTERNET
www.dutchbirding.nl

Artikelen /
papers

Corrigenda

Masters of Mystery

Aankondigingen & verzoeken /
announcements & requests

DBA-nieuws

WP reports

Recente meldingen / recent reports

DB Actueel

Voorplaat / front cover

- 367 Rare birds in the Netherlands in 2004 *Roland E van der Vliet, Jan van der Laan & CDNA*
- 395
- 396 Solutions of fifth round 2005: Fieldfare and Pintail Snipe; Sixth round 2005 *Rob S A van Bemmelen & Dick Groenendijk*
- 401 VerTelpost Breskens 1980-2005
- 401 Betaling van abonnementsgeld voor 2006; Payment of subscription for 2006; Dutch Birding-vogelweek in oktober 2005; Dutch Birding-vogeldag op 4 februari 2006 in Utrecht
- 403 late September-late November 2005 *Arnoud B van den Berg & Marcel Haas*
- 426 Nederland: september-oktober 2005 *Ruud M van Dongen, Klaas Haas & Peter W W de Rouw*
- 439 België: september-oktober 2005 *Gerald Driessens*
- 443 Andreas J Helbig 1957-2005; Schreeuwarend op Walcheren [LESSER SPOTTED EAGLE]; Roodoogvireo te Westkapelle [RED-EYED VIREO]; Daurische Spreeuw op Vlieland [PURPLE-BACKED STARLING]; Blauwstaart te Zeebrugge [RED-FLANKED BLUETAIL]; Izabeltapuit in Aarschot [ISABELLINE WHEATEAR]; Black-and-white weekend: Kleine Alken en Kortbekzeekoet langs Schiermonnikoog [LITTLE AUKS AND BRÜNNICH'S MURRE]; Sperweruil bij Westerbork [NORTHERN HAWK OWL]; Rotszwaluw in binnenstad van Mechelen [EURASIAN CRAG MARTIN]
- Stellers Zeearend / Steller's Sea Eagle *Haliaeetus pelagicus*, Shiretoko, Hokkaido, Japan, februari 2005 (*Chris Schenk*)

Rare birds in the Netherlands in 2004

Roland E van der Vliet, Jan van der Laan & CDNA

This is the 25th annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding. This report comprises records from 2004 as well as belated and reconsidered records, dating back to 1892, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several 2004 records are still under review or awaiting submission and could therefore not be included. In addition, some records for 2003 and earlier years are still under consideration for various reasons.

Details included for each record are, if available: date(s); location and/or *municipality* (municipal divisions as on 1 January 2004); province; number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if trapped, photographed, sound-recorded, videoed or found dead (and where specimen is stored); names of up to three observers involved in finding, identifying and recording, and relevant references in the literature, which normally include (inter)national but not regional journals, and published photographs. Records from 2003 continuing into 2004 that were already published in the 2003 report (van der Vliet et al 2004) are repeated here without references, for the sake of completeness. Observations not (yet) submitted mentioned in the 2003 report are not repeated in this report and the CDNA recommends consulting the 2003

report for these. Sequence of the records in the species accounts is from the current year backwards, with records within one year presented chronologically. A compilation of most of the birds videoed can be found in Boon (2005) and Plomp et al (2005). Numbers after each (sub)species' name refer to the total number of individuals **1** from 1 January 1800 to 31 December 1979, **2** since 1 January 1980 but excluding **3** the current year. Taxa marked with an asterisk * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud E Brouwer, A (Bert) de Bruin (secretary), Nils van Duivendijk (archivist), Teus J C Luijendijk, Laurens B Steijn, Roland E van der Vliet (chairman) and Pim A Wolf. Records can be submitted through email (cdna@dutchbirding.nl) or via the CDNA site on the Dutch Birding website (www.dutchbirding.nl), using an electronic submission form. Records can also be sent by ordinary mail to CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, the Netherlands, preferably using standard forms which can be obtained free of charge from the CDNA. On the website, it is possible to see which records are currently under review, which were recently accepted and which were rejected.

Decisions regarding taxonomy have been delegated to the Dutch committee for avian sys-

tematics, the Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) which on 1 January 2004 consisted of the following members: Arnoud B van den Berg, André J van Loon, C S (Kees) Roselaar and George Sangster (secretary).

In 2004, at least 362 species were recorded, almost equal to 2003, when 363 were recorded. At least two are new to the Dutch list, Rock Bunting *Emberiza cia* and Grey-necked Bunting *E. buchanani*. Other possible new species, Marbled Duck *Marmaronetta angustirostris*, Bufflehead *Bucephala albeola* and Ashy-headed Wagtail *Motacilla cinereocapilla*, are still under consideration for various reasons. Taxa added to the Dutch list from previous years are Sykes's Warbler *Acrocephalus rama* from 1986 (previously accepted as Booted Warbler *A. caligatus*), African Chaffinch *Fringilla coelebs africana/spodiogenys* from 1999 (with a subsequent record of an Atlas Chaffinch *F. c. africana* in 2003), Western Black-eared Wheatear *Oenanthe hispanica* from 2001 and Eastern Black Redstart *Phoenicurus ochruros phoenicuroides* from 2003. Highlights from 2004 are the second Western Black-eared Wheatear, the third Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Greater Yellowlegs *Tringa melanoleuca*, Stilt Sandpiper *Calidris himantopus* and Baltic Gull *Larus fuscus fuscus*, the fourth Red-necked Stint *C. ruficollis*, and the fifth Franklin's Gull *L. pipixcan*, Grey-headed Woodpecker *Picus canus* and Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola*. 2004 is a record year for Short-toed Eagle *Circus gallicus*, Lesser Yellowlegs *T. flavipes*, Terek Sandpiper *Xenus cinereus* (equalling 2003), Red-rumped Swallow *Hirundo daurica*, White's Thrush *Zoothera aurea*, River Warbler *L. fluviatilis*, Dartford Warbler *Sylvia undata* and Iberian Chiffchaff *Phylloscopus ibericus* (equalling 2002, with an additional report still in circulation). For 2003, two additional records for both Paddyfield Warbler *A. agricola* and Blyth's Reed Warbler *A. dumetorum* make it the best year ever for these two species, whereas, also for 2003, another accepted Hume's Leaf Warbler *P. humei* takes the total for that year to a record six. On the other hand, for 2004, no records have been accepted for, eg, King Eider *Somateria spectabilis*, Eurasian Griffon Vulture *Gyps fulvus*, Sociable Lapwing *Vanellus gregarius* and Citrine Wagtail *Motacilla citreola*. The recovery – and subsequent re-acceptance – of a mounted specimen of a Cream-coloured Courser *Cursorius cursor* collected in November 1909 represents, in retrospect, the first record of this species.

Reviews in progress involve records of Whistling Swan *Cygnus columbianus*, Siberian Chiffchaff *P. collybita tristis* (the first results are presented in this report) and Yellow-headed Blackbird *Xanthocephalus xanthocephalus* (regarding identification as well as status). The results of a review of field records of Booted Warbler (to establish if Sykes's Warbler is involved) and of all spring records of Siberian Stonechat *Saxicola maurus* are presented in this report.

Systematic list of accepted records

Ross's Goose / Ross' Gans

Anser rossii 0,5,0

17-18 February and 13-27 April, Ferwerderadeels-buitenpolder, *Ferwerderadiel*, Friesland, maximum of two (on 21-27 April) (R Cazemier et al), and 5-23 March, Oostvaardersplassen, *Almere* and *Lelystad*, Flevoland, and Polder IJdoorn, Durgardam, *Amsterdam*, Noord-Holland, photographed (R E Alma, L B Steijn, G H Steinhaus et al), and 2 May to 5 June, Oostvaardersplassen, *Almere*, Flevoland, photographed, adult, white morph (M Wierstra et al); 7 May, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult, white morph (M P Olthoff et al); 16 October into 2005, Rammegors and Scherpenissepolder, *Tholen*, and Yerseke, *Reimerswaal*, Zeeland, and Ouddorp, *Goedereede*, and Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, adult, white morph, photographed (B de Bruijn, P A Wolf et al); 19 December, Hurwenensche Uiterwaarden, *Rossum*, Gelderland, adult, white morph, photographed (P van de Braak).

2003 16 February, Mirns, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland, photographed (B Steffen, G Sennert); 25 December to 8 April 2004, Rammegors and Scherpenissepolder, *Tholen*, and Yerseke, *Reimerswaal*, Zeeland, and Ouddorp, *Goedereede*, and Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, adult, white morph, photographed (M van Dijk et al; Dutch Birding 26: 142, plate 205, 2004).

A 'normal' winter for this Nearctic goose, with the usual small number of returning birds (minimum of two but possibly more); it is hard to establish how many individuals are actually involved.

Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans

Anser albifrons flavirostris 14,53,10

31 January, Diepenhoek, Someren-Heide, *Someren*, Noord-Brabant, first-winter, photographed (R J Kastelij, J Kastelij); 15-17 February, Polder Q, Petten, *Zijpe*, Noord-Holland, eight, adult, photographed (M C Witte, L Stegeman, R E Brouwer et al); 3 April, Garrelsweer, *Loppersum*, Groningen, adult (M P Olthoff, B-J Prak et al).

The group at Petten is the third-largest ever recorded, after 10 at the same site in January 2002 and nine at Slochteren, Groningen, in February 2002. Reports of two birds at Abbegea (Abbegea), Friesland, on 3 January, one near Vlaardingen, Zuid-Holland, on 5 March, and

two near Garrelsweer on 11-17 December have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004, 2005).

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans

Branta hutchinsii hutchinsii 0,6,0

16-22 March, Anjumerkolken and Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (R Cazemier, A de Bruin et al), and 21 March, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen (M P Olthoff).

2003 17 December to 14 February 2004, Ferwoude, *Wûnseradiel*, Friesland, photographed, videoed (S Bot, M Berlijn, L J R Boon et al; Dutch Birding 26: 71, plate 130, 2004).

These records are considered to refer to the same bird, constituting the sixth record. Previous records are from 1997 (two) and 1998 (three; cf Berlijn & CDNA 2002).

Black Brant / Zwarte Rotgans

Branta nigricans 7,89,-

1990 14 October, De Schorren, *Texel*, Noord-Holland, adult (H R Russer, E P Russer).

This bird is considered to be one of up to two present on Texel in March 1991 and following winters (cf van den Berg & Bosman 2001). This species is no longer considered since 1 January 1999 but the CDNA still welcomes records before this date.

Marbled Duck / Marmereend

Marmaronetta angustirostris 0,0,0

A bird near Pannerden, Gelderland, on 14-16 August is still in circulation (cf Winters 2004; Birding World 17: 328, 2004, Dutch Birding 26: 346, plate 491, 357, plate 512-513, 2004).

Ring-necked Duck / Ringsnaveleend

Aythya collaris 5,17,1

25 May to 22 August, Horsmeertjes, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (N L M Gilissen, M Hornman, A Wassink et al; Ornithol Jaarversl Texel 2004: 9, 2005).

1994 26-27 April, Westdorpe, *Sas van Gent*, Zeeland, adult male (J van de Steen, W R L Mahu).

The third record in May and the first of a summering bird. Of the 23 records, 20 are from January to May, with April as best month with six records. The other three records are from November. All records refer to males except for females in 1996 and 2001.

Lesser Scaup / Kleine Topper

Aythya affinis 0,5,1

17 March, Oosterschenge, *Goes*, Zeeland, adult male, photographed (M Hoekstein, P A Wolf, P L Meininger et al).

White-headed Duck / Witkopeend

Oxyura leucocephala 5,9,0

1991 7-29 December, Zuiderdiep, Stellendam, *Goedereede*, Zuid-Holland, first-winter or female, photographed (M Hoekstein et al).

This concerns a date extension.

Surf Scoter / Brilzee-eend

Melanitta perspicillata 3,10,2

18 January to 7 February, Brouwersdam, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, and *Goedereede*, Zuid-Holland, first-winter male, photographed, videoed (R van Ouwkerk, C Giljam, M Berlijn et al; Dutch Birding 26: 142, plate 206, 2004); 10 October, *Vlieland*, Friesland, adult male (H van Oosterhout).

The Vlieland bird was seen during a sea watch. A report at Camperduin, Noord-Holland, on 6 November has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004, 2005).

Bufflehead / Buffelkopeend

Bucephala albeola 0,0,0

Several reports from the winter 2004-05 remain in circulation to establish the status and number of birds involved (cf Berlijn 2005; Dutch Birding 27: 71, plate 79, 2005).

Falcated Duck / Bronskopeend

Anas falcata 0,7,0

2003 23 December to 22 May 2004, *Harlingen*, and Surch (Zurich) and Koarnwert (Cornwerd), *Wûnseradiel*, Friesland, male, photographed, videoed.

American Wigeon / Amerikaanse Smient

Anas americana 5,41,1

19 November to 11 January 2005, Heerpolderweg, Schelphoek and Middelpaten, *Goes*, Zeeland, first-winter male, photographed (N de Schipper, M Berlijn, N Oele et al).

2003 4-5 January, Kraaijenbergse Plassen, *Cuijk*, Noord-Brabant, adult male, photographed (E van Winden, R Winters, P Palmen et al); 7 January to 16 February, Surch (Zurich) and Koarnwerdersân (Kornwerderzand), *Wûnseradiel*, Friesland, male, photographed (R Cazemier, S Bernardus, J Bisschop).

448 Lesser Scaup / Kleine Topper *Aythya affinis*, male, Goes, Zeeland, 17 March 2004 (Pim A Wolf)

449 Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling *Anas discors*, male, with Northern Shoveler / Slobeend *A clypeata*, female, Groote Vlak, Texel, Noord-Holland, 20 May 2004 (*Bas van den Boogaard*)

450 American Wigeon / Amerikaanse Smient *Anas americana*, male, Heerpolderweg, Zeeland, 6 January 2005 (*Niek Oele*)

2000 31 December, Spaarnwoude, *Haarlemmerliede en Spaarnwoude*, Noord-Holland, adult male (R E Brouwer).

A poor year with only one record; remarkably, no other reports were mentioned in van Dongen et al (2004, 2005).

Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling

Anas discors 6,24,1

18 May to 29 June, Horsmeertjes, Groote Vlak and Hoornderslag, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed (K Ophoff, W Hartholt, P Groot et al; Dutch Birding 26: 274, plate 404, 276, plate 407, 2004).

1998 9 April, Rijkerswoerdse Plassen, *Elst*, Gelderland, adult male (V de Boer, H Tamerius, T Buijs).

1995 17 January, Stadsfenne, *Sneek*, Friesland, adult female (J Bisschop).

1993 4 and 25 December, Stadsfenne, *Sneek*, Friesland, adult female, photographed (R Mulder, J Bisschop).

The records of late 1993 and early 1995 are assumed to refer to a single returning bird; winter records, females and birds returning in two subsequent years are all exceptional, so this record is special in multiple ways. Reports at Camperduin, Noord-Holland, on 15 April 2003 and 31 March 2004 have only recently been submitted.

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling

Anas carolinensis 6,26,2

17 April, De Slufter, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed (M C Witte, A Wassink, P Duin et al; Dutch Birding 26: 214, plate 296, 2004); 5-7 June, *Delfzijl*, Groningen, adult male, photographed (A Boven, B-J Prak, M Bot et al).

A report on 18 April at Kroonspolders, Vlieland, Friesland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Yellow-billed Loon / Geelsnavelduiker

Gavia adamsii 21,14,0

1973 1 February, *Terschelling*, Friesland, adult female, found dead, skull retained in private collection E Soldaat (E Soldaat).

This species has become a major rarity; 21 (60%) records were before 1980, seven between 1980 and 1990 and five between 1990 and 2000, showing an obvious decrease. The absence of long freezing winters could be the main cause. There are two records after 2000, in October 2001 and January 2002.

Cory's/Scopoli's Shearwater / Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel

Calonectris borealis/diomedea 0,5,0

2003 8 October, Westerslag, *Texel*, Noord-Holland (P Steenbergen, D Groenendijk, J Wierda et al).

1997 21 Augustus, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (N F van der Ham).

The fourth and fifth record for this species pair, and the firsts to be accepted since the split of 'Cory's

Shearwater *C diomedea*' into two species in 2000. The three previous records were all fly-bys at Camperduin, Noord-Holland, on 29 October 1986, 17 September 1990 and 18 May 1991 (four collected birds all concern *C borealis*). Cory's/Scopoli's Shearwater and Great Shearwater *Puffinus gravis* remain extreme rarities in the Netherlands, despite the growing number of birders and the almost permanent seawatching at some points along the North Sea coast. Unfortunately, these taxa are not considered separately by the British rarities committee (BBRC), thus not enabling an easy comparison, although numbers reported on the British North Sea coast seem to be much higher and on an annual basis.

European Storm-petrel / Stormvogeltje

Hydrobates pelagicus -,125,-

1998 14 July, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (N F van der Ham); 18 July, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (N F van der Ham); 15 September, Petten, *Zijpe*, Noord-Holland, two (R E Brouwer); 31 October, Petten, *Zijpe*, Noord-Holland, two (R E Brouwer); 31 October, Bergen aan Zee, *Bergen*, Noord-Holland, three (N F van der Ham).

The records in July 1998 are only the second and third for that month (after one found dead at Valkenisse, Zeeland, on 1 July 1954). This species is no longer considered since 1 January 1999 (there are now 125 individuals recorded in 1982-98) but the CDNA still welcomes all records before this date.

Dalmatian Pelican / Kroeskoppelikaan

Pelecanus crispus 1,0,0

1976 2-4 January, 't Mirnster Klif, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland (R Goldbach, E Goldbach-van Hoorn), and 12 August to 5 September, Ventjagersplaat, Haringvliet, *Korendijk/Oostflakkee*, Zuid-Holland (H J M Baptist, H F van der Lee, G L Ouweneel), and 11 October, Hompelvoet, Grevelingen, *Goedereede*, Zuid-Holland (H J M Baptist, P L Meininger), and 18 October, Ventjagersplaat, Haringvliet (H J M Baptist, P L Meininger) and Kilhaven, Punt van Goeree, *Goedereede*, Zuid-Holland (H Middelkoop, K Mostert et al), and 20 October, Grevelingen, and 24 October, Ventjagersplaat, Haringvliet (H F van der Lee), adult.

1975 25-26 June, Hompelvoet, Grevelingen, *Goedereede*, Zuid-Holland, photographed (A van den Berg, J Beijersbergen, R Beijersbergen), and July 1975, Haamstede, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, and 9 August, Grevelingen, and 23 September, Hompelvoet, Grevelingen (A van den Berg, G Slob), and 14 October, Springersdiep, Grevelingen (A van den Berg, F Mayenburg, G Slob et al), and 6 November, Springersdiep, Grevelingen (H J M Baptist, A van den Berg, L Zwiers), and 18 November, Middelplaten, Veerse Meer, *Goes*, Zeeland (H J M Baptist), and Grevelingen (A van den Berg, L Zwiers), and 20 November, Grevelingen, and 15 December, Dortsche Biesbosch, *Dordrecht*, Zuid-Holland (L de Munnik), and 17 December, near Herkingen, Grevelingen, *Dirksland*, Zuid-Holland (A van den Berg, F Mayen-

burg, G Slob et al), adult.

These are extensions to the dates and localities mentioned in van der Vliet et al (2003); for the sake of completeness, all known observations of this long-staying bird are listed, including those published before. Apparently, this bird (which was in the company of a Great White Pelican *P. onocrotalus* during the first three weeks of its stay) returned to the south-west of the country in late summer 1976 after its mid-winter visit to south-western Friesland in early January 1976. On 18 November 1975, it was seen at two sites c 25 km apart within just 1.5 h (Enno Ebels in litt); although this may suggest that more than one individual was involved, there is no proof for this assumption. A paper detailing this first record has been prepared for publication in Dutch Birding.

Squacco Heron / Ralreiger

Ardeola ralloides 25 (since 1866), 32, 1

6-13 June, Kollumerwaard, *Kollumerland en Nieuw-kruisland*, Friesland, adult, summer plumage (R Caze-mier, D Hoekstra et al).

After good years in 2002 and 2003 (both with six records), a 'normal' year. Reports at Korendijkse Slikken, Zuid-Holland, on 6 May, and at Slidrechtse Biesbosch, Zuid-Holland, on 24-27 May, have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Eurasian Griffon Vulture / Vale Gier

Gyps fulvus 9, 54, 0

2001 21 May, Tull en 't Waal, *Houten*, Utrecht, and 22 May, *Zaltbommel*, Gelderland, two (van der Vliet et al 2002, 2004).

Both records were previously published as concerning three individuals in total but, considering the close proximity in date and location, are now considered to refer to just two birds.

Short-toed Eagle / Slangenarend

Circus gallicus 3, 15, 4

29 May, Strabrechtse Heide, *Someren*, Noord-Brabant (J E Kikkert); 31 May, Loozerheide, *Cranendonk*, Noord-Brabant, and Boshoverheide, *Weert*, Limburg (F Neijts, H Hendriks, R Bouwman et al); 7-31 July, Deelensche Veld, *Ede*, Gelderland, photographed (A Vink et al); 27 October, IJmeerdijk, *Almere*, Flevoland, juvenile, photographed (R F J van Beuse-kom, K A Mauer, T Knol et al; Dutch Birding 26: 416, plate 592, 2004).

2003 9 June to 18 July, Deelensche Veld, *Ede*, Gelderland, photographed (D Beuker, J de Boer, J van de Louw et al).

A record year: the species now seems to be quite regular in the summer months. The CDNA is faced with many records of fly-bys, of which several were not accepted due to the lack of proper documentation. On the other hand, observers may not be bothered to submit their record, believing it will be rejected. Reports at Leidschendam, Zuid-Holland, on 21 May and at Fochteloërveen, Drenthe/Friesland, on 9-10 July are still in circulation. The following reports have not (yet)

been submitted (cf van Dongen et al 2004): at Sellin-gen, Groningen, on 1 May; at Westerbork, Drenthe, on 6 May; at Haren, Groningen, on 16 May; near Maas-horst, Noord-Brabant, from 31 May to 7 June; between Helmond and Lierop, Noord-Brabant, on 2 June; at Arnhem, Gelderland, on 13 June; at Dwingelderveld, Drenthe, on 14 June; at De Hamert, Limburg, on 5 July; at Engbertsdijkerven, Overijssel, on 9 July; and at Culemborg, Gelderland, and near Bathmen, Overijssel, on 8 October.

Pallid Harrier / Steppekiekendief

Circus macrourus 5, 18, 1

15 April, Eemshaven-Oost, *Eemshaven*, Groningen, subadult male, photographed, videoed (R Keizer, J Schelvis, H-J Wight et al).

Other birds were reported at (again) Eemshaven-Oost on 3 April, at Groningen, Groningen, on 17 April and at Maarn, Utrecht, on 26 September, but have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004). A well-observed female-type bird at Wassenaar, Zuid-Holland, on 17-18 May 2001 is being reviewed.

Long-legged Buzzard / Arendbuiser

Buteo rufinus 1, 1, 1

9 July, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, second calendar-year, photographed (O Tol, E de Weerd, R Cazemier; Tol 2004; Dutch Birding 26: 286, plate 421, 2004).

Previous records were near Amsterdam, Noord-Holland, on 12 December 1905 (taken into care) and at Praamweg, Flevoland, on 5-10 September 2000. Reports of this species are notoriously difficult to judge; without photographs or video images of sufficient quality, reports will almost always be rejected because size and shape are very difficult to describe accurately, especially when considering the variability in size and coloration of Common Buzzard *B. buteo*.

Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend

Aquila pomarina 3, 3, 0

2003 2 June, Finsterwolde, *Reiderland*, Groningen, third or fourth calendar-year, photographed (E Visser; Dutch Birding 25: 278, plate 313, 2003).

This fly-by bird constitutes only the sixth record. Previous records were at Apeldoorn, Gelderland, on 2 May 1855 (collected); at Wehl, Gelderland, on 23 June 1896 (collected); at Eerde, Overijssel, on 3 July 1912 (collected); at Katwijk and Wassenaar, Zuid-Holland, on 15-20 November 1984 (collected on 20 November); and over Schiermonnikoog, Friesland, on 3 May 1994. A bird collected in 1892, previously accepted as Lesser Spotted Eagle (cf van IJzendoorn et al 1996, van den Berg & Bosman 2001), has recently been re-identified as Greater Spotted Eagle *A. clanga* (see below).

Greater Spotted Eagle / Bastaardarend

Aquila clanga 15, 12, 0

1892 5 November, Boshoven, Weert, Limburg, collect-ed, photographed, skin retained at Missiemuseum

451 Short-toed Eagle / Slangenarend *Circus gallicus*, juvenile, Ilmeerdijk, Flevoland, 27 October 2004
(Karel A Mauer)

Steyl, Limburg (via J J F J Jansen; Riette 1922, 1923; Jaarber Club Nederl Vogelk 5: 97, 1915, Natuurh Maandbl 39: 90, 1950).

1959 18 August, Lettele, *Diepenveen*, Overijssel, immature, collected, skin retained at Brabants Natuurmuseum, Tilburg, Noord-Brabant (via J J F J Jansen;).

The 1892 record becomes the second ever. The first was at Schoonheten, Overijssel, on 27 October 1891. Thanks to the visit of an investigative birder to the museum at Steyl, the true identity of this specimen (previously accepted as Lesser Spotted Eagle *A pomarina*) has finally been resolved, after more than 100 years! All these years, the supposed identification had been based on a single photograph published in *Natuurhistorisch Maandblad*. The relatively pale gingery underparts probably induced confusion with Lesser Spotted but are not uncommon in juvenile Greater Spotted Eagle. The 1959 record has previously been published with a wrong date, namely July (cf van IJzendoorn et al 1996, van den Berg & Bosman 2001).

Booted Eagle / Dwergarend

Hieraaetus pennatus 0,11,1

29 April, *Alphen aan den Rijn*, Zuid-Holland, pale morph (J van 't Bosch, B de Lange, E van der Burg). 2003 19 June, Plasserwaard, *Wageningen*, Gelderland (N L M Gilissen).

The 2003 record was already mentioned in van der Vliet et al (2004) but with a wrong location, municipality and province. Four reports, at Dirksland, Zeeland, on 27 April and near Cranendonk, Noord-Brabant, on

1 May, and, from earlier years, at Heesch, Noord-Brabant, on 25 May 2001 and also near Cranendonk, on 3 June 1996 are still in circulation. Other reports have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004): at Verdrongen land van Saeftinghe, Zeeland, on 17 May, at Loenderveensche Plas, Utrecht, on 6 June, and at Leiden, Zuid-Holland, on 7 July.

Gyr Falcon / Giervalk

Falco rusticolus 4,2,1

13 November, Holwerd, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (D M Brinkhuizen, E de Weerd, P W van Wetter; Brinkhuizen et al 2004a; Dutch Birding 26: 433, plate 611, 2004), and 19-20 December, Tibma, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile, dark morph, photographed (A Hidding, E Douwma, O Tol; Douwma & Tol 2005; Dutch Birding 27: 83, plate 100, 2004).

This bird was very elusive and could not be twitched. It is still under investigation whether one bird or two were involved; for the time being, it is regarded here as one. Previous records were in October 1849, December 1864, December 1900, December 1909, January-April 1987 and March 1998. The 1909 and 1998 birds were white morphs, all others were dark morphs.

Little Crane / Klein Waterhoen

Porzana parva 36,10,1

20 May to 13 June, Beuven, Strabrechtse Heide, *Somer*, Noord-Brabant, singing, sound-recorded (J-E Kikkert, R Kastelij, R Verbraak et al).

452 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, centre (incorrectly labelled as Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *A pomarina*; collected at Boshoven, Limburg, on 5 November 1892), Missiemuseum, Steyl, Limburg, 8 September 2005 (Justin J F J Jansen) **453** Cream-coloured Courser / Renvogel *Cursorius cursor*, male (collected at Faan, Niekerk, Groningen, on 20 November 1909), Zwartsluis, Overijssel, 23 October 2005 (Bert de Bruin) **454** Stone-curlew / Griel *Burhinus oedicnemus* (found dead at Ohé en Laak, Limburg, on 2 May 1975), Broekhuizenervorst, Limburg, 10 November 2005 (Justin J F J Jansen)

The second record for this millennium; the previous was on 31 August 2002 at Piaam, Friesland. Since 1980, there are 11 records, with one in April, five in May, two in June, two in August and one in September.

Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen

Porzana pusilla 82,33,2

22 June to 18 August, Lentevreugd, Wassenaar, Zuid-Holland, maximum of two (on 6-10 July), adult male, photographed, sound-recorded, videoed (M Wielstra, T J C Luijendijk, B van den Boogaard et al).

2001 5 June, Bergumermeer, *Tytsjerksteradiel*, Friesland, singing, sound-recorded (R Hovinga).

1972 31 May to 23 June, Groote Moost, *Heythuysen*, Limburg, two, singing, sound-recorded, two nests found (one containing two damaged eggs on 23 June) (E J van IJzendoorn, J W de Roever; van Seggelen 1999).

The 1972 record was already mentioned in Tekke (1974) and van den Berg & Bosman (2001) but with the wrong location (De Peel), municipality (Deurne) and province (Noord-Brabant) (Justin Jansen in litt).

Little Bustard / Kleine Trap

Tetrax tetrax 32,10,0

1988 14 April, Vreedepeel, *Venray*, Limburg, female (F Aelberts, F Wildenkamp).

This record was already accepted for Vliegbasis De Peel, Gemert-Bakel, Noord-Brabant, but is now known to have also been seen on the other side of the provincial border in Limburg (Justin Jansen in litt).

Great Bustard / Grote Trap

Otis tarda -,68,0

A tame female stayed near Borculo, Gelderland, on 1-8 December (Birding World 17: 495, 2004, Dutch Birding 27: 64, plate 70, 2005). It was wearing a pink colour ring with inscription 'H' and a neck strap with transmitter and was traced as a bird reared in captivity in Brandenburg, Germany, from an egg taken in the wild. On the last date, it was taken into care and returned to Brandenburg. Because the bird was reared in captivity, it is not acceptable for the Dutch list. The most recent records are singles in January and February 1997.

Stone-curlew / Griel

Burhinus oediconemus -,40,4

3 May, Willeskop, *Oudewater*, Utrecht, photographed (G Abel, A Boele, G Blom et al); 8-19 May, De Banken, 's-Gravenzande, *Westland*, Zuid-Holland, photographed, videoed (J Duindam, E B Ebels, M Plomp et al); 7 July, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, adult, photographed (P A Wolf, M Hoekstein, P L Meininger et al; Dutch Birding 26: 348, plate 496, 2004); 24-25 October, Verdrongen land van Saeftinghe, *Hulst*, Zeeland, photographed (H Castelijns, W Vankerkhoven).

1975 2 May, Ohé en Laak, *Maasbracht*, Limburg, collected, photographed, mounted specimen at Heemkundig Museum, Echt, Limburg, transferred to Nationaal Natuurhistorisch Museum/Naturalis, Leiden, Zuid-Holland, on 12 November 2005 (via J J F J Jansen).

A report of a bird sound-recorded at De Blocq van Kuffeler, Flevoland, on 26 April 1998 has been withdrawn by the observer. It is now believed that the recorded calls may have been a little-known alarm call of Little Grebe *Tachybaptus ruficollis*, which bears an uncanny resemblance to the wailing call of Stone-curlew. For 2004, a record number of reports have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004): near Vrouwenpolder, Zeeland, on 21 March; near Sibbe, Limburg, on 15 April; at Hoog-Buurloo, Gelderland, on 15 May; at Westkapelle, Zeeland, on 1 September; and at Ooijpolder, Gelderland, on 8 October. The 1975 record (of a bird that collided with a car) concerns a correction of the date, which was previously published as 1 May 1975 (Justin Jansen in litt; contra Ganzevles et al 1985, van den Berg & Bosman 2001).

Cream-coloured Courser / Renvogel

Cursorius cursor 2,1,0

1909 20 November, Faan, Niekerk, *Grootegast*, Groningen, male, collected, photographed, skin retained at Centrum Natuur en Ambacht Schoonewelle at Zwartsluis, Overijssel (via M Plomp, A de Bruin; Jaarb Ned Ornithol Ver 7: 54, 1910, Levende Nat 32: 299, 1928).

This record was rejected during the revision of the Dutch list (van IJzendoorn et al 1996) because the skin could not be relocated; it has now been recovered in a small museum and the record has been re-instated on the Dutch list. The correct date according to the label appears to be 20 November 1909, not 30 November as given by van IJzendoorn et al (1996). The other records are from 18 October 1933 (collected) and 3-21 October 1986.

Greater Sand Plover / Woestijnplevier

Charadrius leschenaultii 1,6,1

16 September, Battenoord, *Oostflakkee*, Zuid-Holland, adult, winter plumage, photographed (P A Wolf et al; Dutch Birding 26: 341, plate 482, 2004).

The eighth record (contra van Dongen et al 2004), involving a bird that only stayed for two hours. Previous records were at Ouddorp, Zuid-Holland, on 20 July 1977; on Terschelling, Friesland, on 18-27 August 1984; at Den Oever, Noord-Holland, on 7-30 August 1985; on Schiermonnikoog, Friesland, on 10 August 1993; at Westplaat, Zuid-Holland, on 4 September 1994; on Texel, Noord-Holland, from 31 July to 2 August 1996; and at Oostvaardersdijk, Flevoland, on 23-27 June 2001.

American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier

Pluvialis dominica 1,14,2

12 January to 12 February, Grijskerke, *Veere*, Zeeland, first-winter, photographed (M Hoekstein, P A Wolf, C Beeke et al; Dutch Birding 26: 143, plate 210, 2004); 12 August, *Zuidhorn*, Groningen, second calendar-year, ringed (K Koopman).

The bird at Grijskerke stayed in the same general area as a Pacific Golden Plover *P. fulva* (see below) but both were seen simultaneously on just a few occasions. A report at Breskens, Zeeland, on 29 May has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

455 Long-billed Dowitcher / Grote Grijze Snip *Limnodromus scolopaceus*, first-year, Veerse Meer, Zeeland, 24 april 2004 (Bas van den Boogaard) **456** Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter *Tringa flavipes*, Annermoeras, Spijkerboor, Drenthe, 21 May 2004 (Bas van den Boogaard) **457** Red-necked Stint / Roodkeelstrandloper *Calidris ruficollis*, adult, Slikken van Flakkee, Zuid-Holland, 6 July 2004 (Pim A Wolf)

Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier*Pluvialis fulva* 9,21,1

14 January to 21 February, Grijpskerke, *Veere*, Zeeland, first-winter, photographed, videoed (L J R Boon, A van Gilst, M Berlijn et al; Dutch Birding 26: 143, plate 211, 2004).

2002 6 July, Mokbaai, *Texel*, Noord-Holland, adult (P Duin, M C Witte, A Wassink).

This 2004-bird stayed in the same general area as the American Golden Plover (see above) and constitutes the first January record, which leaves only May and June as months without records. The best month is July with 10 records. A report at Slikken van Flakkee, Zeeland, on 26 June has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Red-necked Stint / Roodkeelstrandloper*Calidris ruficollis* 0,3,1

6 July, Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, adult, summer plumage, photographed (P A Wolf, R van Loo, M Hoekstein et al; Wolf 2004; Birding World 17: 279, 2004, 18: 26, 2005, Dutch Birding 26: 263, plate 381, 285, plate 420, 2004).

The fourth record of this Asian stint. It was found in an area off-limits to the ordinary birder. The excellent photographs did not ease the pain, of course, although they gave good opportunities to study its summer plumage in detail. Previous records were at Lauwersmeer, Groningen, on 29 May 1987, on Texel, Noord-Holland, on 25 July 1996, and at Oud-Beijerland, Zuid-Holland, on 4 July 1998. In Britain, there are now six records. Concerning other rare stints *Calidris*, up to and including 2003, Britain has two records of Long-toed Stint *C subminuta* (none in the Netherlands), 31 of Least Sandpiper *C minutilla* (none in the Netherlands), nine of Western Sandpiper *C mauri* (none in the Netherlands) and 74 of Semipalmated Sandpiper *C pusilla* (six in the Netherlands up to 2004).

White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper*Calidris fuscicollis* 1,18,5

21-23 May, Heerenveen, De Hamert, *Arcen en Velden*, Limburg, adult, summer plumage, photographed, videoed (H Alards, H van der Borg, J J F J Jansen et al; Dutch Birding 26: 276, plate 408, 2004); 12-15 July, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult, summer plumage, photographed (M Berlijn, R Lekkerkerk, D M Brinkhuizen et al; Dutch Birding 26: 351, plate 506, 2004); 24 July, Polder Breebaart, *Delfzijl*, Groningen, adult, summer plumage moulting to winter plumage (B-J Prak, A Boven, E Klunder et al); 24-26 July, Kinseldam, *Amsterdam*, Noord-Holland, adult, summer plumage moulting to winter plumage (K de Vries, B Jacobs, R Altenburg et al); 31 July to 1 August, Westhoek, *het Bildt*, Friesland, adult, summer plumage, photographed (S Bernardus, R Cazemier et al).

A good year with five birds, approaching the record six in 2001. The bird at De Hamert, Limburg, is the first inland and first spring record. Reports on Terschelling, Friesland, on 1 August, and again at Ezumakeeg on

14 August, have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Stilt Sandpiper / Steltstrandloper*Calidris himantopus* 0,2,1

9-17 May and 26 June to 12 July, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, probably first-summer, photographed, videoed (P M A van der Wielen, M Berlijn, P Palmen et al; van der Wielen & Ebels 2004, van der Wielen 2005; Birding World 17: 193, 2004, Dutch Birding 26: 276, plate 409, 2004, 27: 255, plate 309-310, 2005).

The third record of this extremely rare Nearctic wader. Previous records were at Rhenen, Utrecht, on 24 July 1998 and at Camperduin and 't Zand, Noord-Holland, on 22-24 July 2000. Timing suggests that these birds were not direct transatlantic vagrants but had crossed the Atlantic Ocean in a previous autumn, or – possibly – had taken an alternative route.

Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter*Tryngites subruficollis* 3,20,3

25-26 September, Oude Robbengat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, juvenile (R Cazemier, R Hovinga, J Bosma et al); 26 September, Mokbaai (P Duin), and 28 September, De Hemmer, *Texel*, Noord-Holland, juvenile, photographed (R A van Dijk, E Menkveld, A Wassink et al); 3 October, Kooioerdstuifdijk, *Ameeland*, Friesland, photographed (E Kuiper, M Kuiper). 2003 13 August, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland (R Woudstra et al).

With three records, 2004 is a good year; the best year is 2001 with six.

Great Snipe / Poelsnip*Gallinago media* -,23,0

2003 30 September to 1 October, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen, juvenile (D M Brinkhuizen, M Haas, L Davids et al).

For 2004, reports at Rouveen, Overijssel, on 17 May, at Weerribben, Overijssel, on 20-21 May, and at Hazerswoude-Rijndijk, Zuid-Holland, on 6 August, have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Long-billed Dowitcher / Grote Grijze Snip*Limnodromus scolopaceus* 0,19,0

30 September to 18 April 2005, Veerse Meer, Oud-Sabbinge, *Goes*, Zeeland, adult, photographed (G Troost et al).

2003 30 December to 24 April 2004, Veerse Meer, Oud-Sabbinge, *Goes*, Zeeland, first-winter, photographed, sound-recorded, videoed (Birding World 17: 8, 104, 2004).

This is considered to be the returning bird from 2003-04; it was already mentioned in van der Vliet et al (2004). A report at Budel-Dorplein, Noord-Brabant, on 1 May has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Greater Yellowlegs / Grote Geelpootruiter*Tringa melanoleuca* 0,2,1

24 May to 1 June, Hilversumse Bovenmeent, *Hilver-*

458 Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier *Pluvialis fulva*, Grijpskerke, Zeeland, 14 January 2004 (Leo J R Boon/Cursorius) **459** American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier *Pluvialis dominica* (centre), Grijpskerke, Zeeland, 14 January 2004 (Leo J R Boon/Cursorius) **460** White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper *Caldidris fuscicollis*, De Hamert, Limburg, 22 May 2004 (Patrick Palmen) **461** Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter *Tringa flavipes*, Eemshaven, Groningen, 10 August 2004 (Martijn Bot) **462** Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis*, juvenile, De Hemmer, Texel, Noord-Holland, 28 September 2004 (Ronald A van Dijk) **463** Greater Sand Plover / Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii*, adult, Battenoord, Zuid-Holland, 16 September 2004 (Pim A Wolf)

sum, Noord-Holland, second calendar-year, photographed, videoed (E H Logtmeijer, P W Logtmeijer, M Berlijn et al; Logtmeijer & Logtmeijer 2004; Dutch Birding 26: 273, plate 402, 284, plate 419, 2004).

Previous records were both in 1995, at Grijskerke, Zeeland, on 15 January, and a long-staying individual at De Braakman, Zeeland, from 20 April to 26 May and again on 17-18 July. Greater Yellowlegs is, like Stilt Sandpiper, another extreme rarity. In Britain, there are 30 records, up to and including 2003, compared with 21 for Stilt Sandpiper. Other waders have a much poorer track record in the Netherlands, eg, perhaps remarkably, Spotted Sandpiper *Actitis macularius*, for which there are only two records but for which there are 129 records in Britain up to and including 2003. Also in Britain, there are 29 records of Solitary Sandpiper *T. solitaria*, which has never been recorded in the Netherlands.

Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter

Tringa flavipes 1,10,4

19 May to 13 November, Scherpenissepolder, *Tholen*, Zeeland, photographed, videoed (S Lilipaly, P L Meiningen, B C Dielissen et al); 20-24 May, Annermoeras, Spijkerboor, *Aa en Hunze*, Drenthe, photographed, videoed (A de Bruin, B van den Boogaard, S de Bruin et al; Dutch Birding 26: 273, plate 403, 2004); 21 May, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen (R Winters); 10 August, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen, adult, photographed (M Bot, H Blijlevens, A Boven et al).

2003 8 June, Zoutkamperplaat and Kollumerwaard, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland (S Bernardus, R Cazemier, D Hoekstra).

With four records, 2004 is the best year ever for this elegant Nearctic wader. Reports at Scherpenissepolder, on 10-18 May (presumably the same as the long-staying bird present from 19 May onwards), and at Kampereiland, Overijssel, on 21 June have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004). The 2003 record refers to a bird already accepted for 7-12 June at Jaap Deensgat, Groningen (van der Vliet et al 2004), which was seen flying across the border with Friesland.

Terek Sandpiper / Terekrutter

Xenus cinereus 1,26,4

27 April, Pietersplas, *Maastricht*, Limburg, adult, summer plumage, photographed, sound-recorded (M Berlijn, T Bakker, G ter Haar); 17 May, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult, photographed (A van der Linden, K van der Linden, J Dijkhuizen et al); 21-23 May, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, photographed (S Lagerveld, B Lagerveld, B Woets et al); 28-30 May, Polder Breebaart, *Delfzijl*, Groningen, adult, summer plumage, photographed (K Koffijberg, W-J B Fontijn, A Boven et al).

With four records, 2004 equals 2003 as the best year (although a report at Den Oever on 27 July 2003 has never been submitted). As numbers of this species increase, the CDNA may soon be forced to search for a new logo...

Wilson's Phalarope / Grote Franjepoot

Phalaropus tricolor 6,14,1

13-17 October, Starrevaart, *Leidschendam-Voorburg*, Zuid-Holland, first-winter, photographed, videoed (H Hersbach, R Verbeek, A de Groot et al).

Only the third which could be identified as a first-year. The site is c 10 km inland from the North Sea coast.

Franklin's Gull / Franklins Meeuw

Larus pipixcan 0,4,1

18 September, Blauwe Kamer, *Rhenen*, Utrecht, and *Kesteren*, Gelderland, and 19-29 September and 16-26 October, Boven-Leeuwen, *West Maas en Waal*, Gelderland, adult, winter plumage, photographed (H van Oosten, R Vermoolen, M Selverda et al; van Oosten 2004; Dutch Birding 26: 358, plate 514, 2004).

The first record in autumn; the suggestion in van Oosten (2004) that it was most probably a second-winter is not endorsed, since the bird showed all characteristics of an adult in winter plumage. Previous records are from June-July 1987, June 1988, February-March 2000 and July 2002. A report at Velsen, Noord-Holland, on 8 December has only recently been submitted.

Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw

Larus delawarensis 0,6,1

4 January to 11 March, and 4 August to 9 March 2005, *Tiel*, Gelderland, adult male, photographed, videoed (C Tims, H Deenen, D Overwater et al; Birding World 17: 57, 2004, Dutch Birding 26: 144, plate 212-213, 2004); 27 July to 5 March 2005, *Goes*, Zeeland (H H Niesen et al; Dutch Birding 26: 350, plate 501, 2004).

2003 13 July to 8 February 2004, *Kattendijke* and *Goes*, *Goes*, Zeeland, adult male, photographed, sound-recorded.

The bird at *Goes*, Zeeland, returned for its eight consecutive winter while the bird at *Tiel* returned for its second consecutive winter. A report from 28 February to 25 May at *Hoornse Meer* and *Hoogkerk*, Groningen, Groningen, is still in circulation (cf van Dongen et al 2004; Dutch Birding 26: 214, plate 295, 2004).

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw

Larus fuscus fuscus 0,2,1

16 October, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, juvenile, wearing colour-ring on left tarsus (white, with black inscription CXVA), photographed (J Walhout, W van den Zandbrink; Dutch Birding 27: 76, plate 94, 2005).

The third record. The bird was ringed as chick in a colony c 50 km south-south-east of Tampere, Finland (Risto Juvaste in litt). The CDNA only accepts birds of proven provenance (ringed as chick on the breeding grounds). Previous records are from *Vlieland*, Friesland, on 18 December 2001 and from *Ijmuiden*, Noord-Holland, on 20 September 2002. A bird at *Beilen*, Drenthe, reportedly wearing a Finnish ring, has not (yet) been submitted.

464 Ross's Gull / Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea*, adult, Scheveningen, Zuid-Holland, 21 November 2004
(Marten van Dijl)

465 Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw *Larus delawarensis*, adult, Tiel, Gelderland, 30 January 2004
(Marten van Dijl)

466 Black Guillemot / Zwarte Zeekoet *Cepphus grylle*, adult, West-Terschelling, Terschelling, Friesland, 16 January 2005 (Harvey van Diek)

467 Roseate Tern / Dougalls Stern *Sterna dougallii*, adult, Roggenplaat, Zeeland, 13 August 2004 (Pim A Wolf)

468 Tengmalm's Owl / Ruigpootuil *Aegolius funereus*, Hoozeveen, Drenthe, 2 April 2004 (Will Pannekoek)

Ross's Gull / Ross' Meeuw

Rhodostethia rosea 1,12,1

20-24 and 27 November, Scheveningen, Den Haag, Zuid-Holland, adult, winter plumage, photographed, videoed (V van der Spek, J Folkers, C van Rijswijk et al; van der Spek 2005; Birding World 17: 462, 2004, Dutch Birding 27: 69, plate 76-77, 82, plate 97-99, 2005).

2000 1 January, Camperduin, Bergen, Noord-Holland, adult, winter plumage (N F van der Ham).

1999 29 December, Camperduin, Bergen, and Petten and Callantsoog, Zijpe, Noord-Holland, adult, winter plumage (N F van der Ham, G J de Haan, L B Steijn et al).

The bird at Scheveningen was the first twitchable since 1995 and the first twitchable adult. It was very popular, especially on Sunday 21 November when more than 200 birders gathered to see it. The 1999 and 2000 records refer to the same bird.

Elegant Tern / Sierlijke Stern

Sterna elegans 0,0,0

The 'orange-billed tern' observed and photographed at Wassenaarse Slag, Zuid-Holland, on 9 June 2002 and at Camperduin, Noord-Holland, on 10 June 2002 (cf den Outer et al 2002; Dutch Birding 24: 257, plate 228-229, 258, plate 230, 2002) has not been accepted because it did not (seem to) show the full set of 'classic' Elegant Tern characters. Further research into the identity of 'orange-billed terns' showing characters of Elegant Tern in Europe may possibly induce recirculation in the future.

Roseate Tern / Dougalls Stern

Sterna dougallii 3,23,1

13 August, Roggenplaat, Veere, Zeeland, adult, ring read, photographed (P A Wolf; Birding World 17: 328, 2004, Dutch Birding 26: 345, plate 490, 2004).

1998 16 June, Camperduin, Bergen, Noord-Holland, adult summer (N F van der Ham, G J de Haan).

The Roggenplaat bird was ringed as chick on Rockabill, Dublin, Ireland, on 18 July 2002.

Whiskered Tern / Witwangstern

Chlidonias hybrida 257,101,-

1966 24 April, Steltlopersven, Groote Peel, Asten, Noord-Brabant (H Bult, J Bais, R Goldbach; Limosa 42: 58, 1969).

This record has previously been published for the province of Limburg (cf van den Berg & Bosman 2001) but the bird was actually seen across the border in Noord-Brabant (Justin Jansen in litt), as correctly stated in van Seggelen (1999). This species is no longer considered since 1 January 1996.

Black Guillemot / Zwarte Zeekoet

Cephus grylle 31,46,2

11 September, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, first-winter, photographed (S Rijnbeek, R S A van Bemelen, M Renders et al; Schoonhoven 2005; Birding World 17: 376, 2004, Dutch Birding 26: 415, plate 590, 2004); 20 September to 24 March 2005, West-Terschelling, Terschelling, Friesland, adult, winter plumage moulting to summer plumage, photographed (A Ouwkerk, B van den Boogaard et al; Dutch Birding 26: 415, plate 591, 2004, 27: 72, plate 81, 2005).

Reports at Camperduin, Noord-Holland, on 6 February 2003 and 29 July 2004 have only recently been submitted; birds at Westkapelle, Zeeland, on 30 September and on Terschelling, Friesland, on 5 and 8 October have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Great Spotted Cuckoo / Kuifkoekoek

Clamator glandarius 7,10,0

2003 14 April, Oelemars, Losser, Overijssel, first-summer (J H M Schasfoort, H Gilbers).

The first since 1995.

Tengmalm's Owl / Ruigpootuil

Aegolius funereus -,7,1

2 April, Hoozeveen, Drenthe, picked up alive, photographed (W Pannekoek).

The bird was taken into care and died the next day. This species remains a major rarity, with the last long-staying singing bird in 1999.

Alpine Swift / Alpengierzwaluw

Apus melba 7,35,2

20 April, De Geul, Texel, Noord-Holland, photographed (P Duin, H Verdaat, R Pop et al; Dutch Birding 26: 214, plate 294, 2004); 13 June, Westkapelle, Veere, Zeeland (P A Wolf).

Reports at Deventer, Overijssel, on 15 July and near Zandvoort, Noord-Holland, on 19 July have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Grey-headed Woodpecker / Grijskopspecht

Picus canus 1,3,1

5-12 June, Beegderheide, Beegden, Heel, Limburg, male (J Hannen, N Reneerkens, T Cuypers et al).

The long-staying male at Oosterbeek, Gelderland, present from May 2000 to at least 2 June 2003 (cf van der Vliet et al 2004) was not reported in 2004.

Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik

Calandrella brachydactyla 3,28,1

6 May, Zweefvliegveld, *Castricum*, Noord-Holland, photographed (E Eggenkamp).

2003 30-31 May, Vuurtorenvakke, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (W L Janse, R de Beer, H Janse et al; Dutch Birding 25: 278, plate 316, 2003); 3 June, Slufter, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (B Huijzers, P L Meininger, S Lilipaly et al).

The 2003 records refer to two different birds on basis of the photographs. For 2004, the following reports – mostly or all fly-bys – have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004): at Breskens, Zeeland, on 16 April; at Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, on 27 April; at Eemshaven-Oost, Groningen, on 4 May; at Den Haag, Zuid-Holland, on 8 May; again at Katwijk aan Zee, on 10 May; on Schiermonnikoog, Friesland, on 3 September; at Maasvlakte, Zuid-Holland, on 4 September; and yet again at Katwijk aan Zee, on 11 September.

Red-rumped Swallow / Roodstuitzwaluw

Hirundo daurica 2,64,16

15 April, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen (B-J Prak, D Hoekstra); 15 April, Breskens, *Oostburg*, Zeeland, two, photographed (H Zevenhuizen, P A Wolf, N van Duivendijk et al); 18-21 April, Ringselven, Budel-Dorplein, *Cranendonk*, Noord-Brabant, maximum of three (three on 19 April, two on 20 April), photographed (R Brinkhof, H Hendriks, F Neijts et al; Dutch Birding 26: 214, plate 293, 2004); 19 April, Polder Maltha, *Werkendam*, Noord-Brabant (J Dijkhuizen, A de Jong, H de Waard et al); 26 April, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (P A Wolf, S Lilipaly, K Verbanck et al); 27 April, Breskens, *Oostburg*, Zeeland, two (S De Sager, N Selosse, P L Meininger et al); 27 April, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen (R Hovinga, M Heegstra); 28 April, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen (R Hovinga, M Heegstra); 29 April, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen (M Bot, H Blijleven, J Bosma); 29 April, Breskens, *Oostburg*, Zeeland, two (M Bot, H de Waard); 22 May, Ohé en Laak, *Maasbracht*, Limburg (N Reneerkens).

2003 15 April, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (N Selosse, L Scalabre, S Lilipaly et al); 21 April, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen (R Offereins, A de Bruin, E Koops et al); 4 May, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (N Selosse, C Gruwier, K Verbanck et al).

The best year ever, beating 2003 when 12 individuals were accepted (including those listed here). This species is no longer considered since 1 January 2005.

Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper

Anthus hodgsoni 0,13,1

3-6 October, Badweg, *Vlieland*, Friesland, photographed (N L M Gilissen, B de Bruijn, J van der Laan et al).

2003 5 November, Kennemerstrand, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, sound-recorded (M S Robb).

As with a previous record in January-February 1991, when two birds stayed near Noordwijk, Zuid-Holland, the Vlieland bird was observed foraging on the forest floor in pine woodland, reminiscent of the winter habitat of this species. Another report on Vlieland, at Lange Paal on 3 October, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Ashy-headed Wagtail / Italiaanse Kwikstaart

Motacilla cinereocapilla 0,0,0

A male of presumably this species at Makkum, Friesland, on 2-11 May is still in circulation (cf Nieuwstraten 2004; Dutch Birding 26: 221, plate 303-304, 2004).

Thrush Nightingale / Noordse Nachtegaal

Luscinia luscinia 7,46,3

23 May to 15 June, Den Adel, *Winsum*, Groningen, singing, sound-recorded (J de Koning, M Jonker, D M Brinkhuizen et al); 29 May to 13 June, Klein Ulsda, Winschoten, Groningen, singing, sound-recorded (B-J Prak, M Jonker, W-J B Fontijn et al); 9 September, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed, sound-recorded (C van Deursen, A van Aken, H Akkerman et al).

2003 24 August, Amsterdamse Waterleidingduinen, Zandvoort, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (P van Eijk, F J Koning, P Veel).

The August and September records are only the 10th and 11th for the autumn, all concerning trapped birds, except for a single field record in September 1983.

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst

Luscinia svecica svecica 24,37,1

27-28 May, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, male (R Hovinga, D Hoekstra, R Cazemier).

A typical date and a typical location. A long-staying singing male at Ooijpolder, Gelderland, from 18 April to 6 June is still in circulation (cf Dutch Birding 26: 278, plate 412, 2004).

* Eastern Black Redstart / Oosterse Zwarte Roodstaart

Phoenicurus ochruros phoenicuiroides 0,1,0

2003 21-23 October, Zuidpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, first-winter male, photographed, videoed (L B Steijn, S Radstaak, A B van den Berg et al; cf Steijn 2003, 2005; Birding World 17: 35, 2004, Dutch Birding 25: 419, plate 488, 433, plate 512, 442, plate 521, 2003, 27: 171, plate 212, 172, plate 213, 184, plate 222, 194, plate 245, 2005).

The first record of this taxon. It was present for three midweek days only (and twitchable on only two), yet gave many birders the opportunity to study this Asian redstart.

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit

Saxicola maurus 9,21,1

17 October, Egmond aan Zee, *Bergen*, Noord-Holland, first-winter female, photographed (L Edelaar).

2000 16-17 December, Oostvoorne, *Westvoorne*,

Zuid-Holland, first-winter male, photographed, videoed (N van Swelm, A Geilvoet, T J C Luijendijk et al).

The 2000 record was the first for December. The 2004 record is the first since 2000. In the new millennium, this species has suddenly become very rare. In 1990-2000, it was recorded almost annually, with peak years being 1995 and 1996, both with four records; 1977 is still the best year, with four records concerning six individuals. After review of the spring records, a female observed at Zandoerle, Veldhoven, Noord-Brabant, on 19 March 1981 has been rejected (see Rejected records); the other two in spring (a male at Planken Wambuis, Gelderland, on 18-22 April 1998 and a female at Breezanddijk, Friesland, on 2-3 May 1998) remain accepted.

Pied Wheatear / Bonte Tapuit

Oenanthe pleschanka 0,9,2

16 October, Paal 19, *Terschelling*, Friesland, first-winter female, photographed (E van Winden, A Ouwerkerk; Dutch Birding 26: 418, plate 595, 2004); 28 October to 2 November, Paal 7, *Schiermonnikoog*, Friesland, first-winter male, photographed, videoed (H Ruissen, E Jansen, A J van Loon et al; Dutch Birding 26: 419, plate 596-597, 2004).

*** Western Black-eared Wheatear / Westelijke Blonde Tapuit**

Oenanthe hispanica 0,1,1

30 October to 28 November, Eemshaven-Oost, *Eemshmond*, Groningen, first-winter female, photographed, videoed (J G Bosma, M P Olthoff, R Cazemier et al; Bosma & Ebels 2004, Schoonhoven 2005, Zekhuis et al 2005; Birding World 17: 459, 2004, 18: 33, 2005, Dutch Birding 26: 403, plate 573, 418, plate 594, 2004, 27: 311, plate 381-382, 312, plate 383-384, 2005).

2001 11 May, Lies, *Terschelling*, Friesland, first-summer male, photographed (M Zekhuis, A Ouwerkerk et al; Zekhuis et al 2005; Dutch Birding 23: 237, plate 271, 2001, 27: 309, plate 379-380, 2005).

After review of all records of 'black-eared wheatear' *O hispanica/melanoleuca*, these two are now accepted as the first and second Western Black-eared Wheatear. The bird on *Terschelling* was seen only briefly by up to four observers but the one at Eemshaven stayed for almost a month, giving many birders enough time to study this Mediterranean wheatear.

Desert Wheatear / Woestijntapuit

Oenanthe deserti 1,9,0

1997 11-17 November, Verdrongen land van Saetinghe, *Hulst*, Zeeland, first-winter female, photographed, videoed (E Van Bogaert, W Deloddere, G Heyrman et al).

This corrects Wiegant et al (1999) in which the finders were wrongly credited.

White's Thrush / Goudlijster

Zoothera aurea 11,4,2

1 October, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, videoed

(M S Robb, M Berlijn, S van de Water et al; Robb & Winters 2004); 4-5 October, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland, ringed, photographed, videoed (L Oudejans, H Bouwmeester, K van Kleef et al; Robb & Winters 2004; Dutch Birding 26: 404, plate 575, 430, plate 609, 2004).

A record year. The bird at IJmuiden was the first ever to be twitchable. It flew some distances but eventually returned to the spot where it was first found. During these flight sessions, the bird showed all diagnostic field marks to the birders present. However, only a lucky few managed to see the bird on the ground. Record numbers were also reported elsewhere in western Europe in autumn 2004, with at least six reports from Britain. There are now 17 records, of which only three were not trapped or found dead or injured. For 2004, three reports are still in circulation: near Doornenburg, Gelderland, on 3 October, at Westduinpark, Den Haag, Zuid-Holland, on 9 October, and again at Westduinpark on 10 October, while a report on Vlieland, Friesland, also on 3 October, has not (yet) been submitted (cf Robb & Winters 2004). The CDNA has now received several reports of thrushes for which the observer(s) only describe the underwing pattern of their bird, which should in their opinion establish the identity of their bird as White's Thrush beyond doubt. However, the CDNA wants to point out that a description of only this body part insufficiently rules out other thrush species, and hence will lead to rejection of the report.

Cetti's Warbler / Cetti's Zanger

Cettia cetti -,67,-

2003 19 July to 17 August, Kromslootpark, *Almere*, Flevoland, adult, ringed, photographed (C J Breek, A H V Eggenhuizen et al); 18 September, Lauwersoog, *De Marne*, Groningen, ringed (J T Hendriksma); 27 September, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (G O Keijl et al); 12 October to 9 November, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, ringed, photographed (P van Eijk, H Vader, T van Spanje et al).

The ring of a bird ringed at *Castricum*, Noord-Holland on 14 April 2003 (van der Vliet et al 2004) was found in a pellet of a Common Kestrel *Falco tinnunculus* at Vooroever, Wervershoof, Noord-Holland, on 4 June 2004 (Laurens van der Vaart in litt). This species is no longer considered since 1 January 2004 but the CDNA still welcomes records before this date.

Pallas's Grasshopper Warbler / Siberische Sprinkhaanzanger

Locustella certhiola 0,4,1

30 September, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed, sound-recorded (A van Aken, H Akkerman, E J Maassen et al; Dutch Birding 26: 422, plate 602, 2004).

The first record away from the 'usual' site at *Castricum*, Noord-Holland, where the previous four were ringed. One may wonder how many go unnoticed in the numerous reed beds in the Netherlands. All records fall between 12 September and 5 October.

469 Melodious Warbler / Orpheusspotvogel *Hippolais polyglotta*, Ter Apel, Groningen, 20 May 2004 (Martijn Bot)
470 River Warbler / Krekelzanger *Locustella fluviatilis*, 't Twiske, Noord-Holland, 2 June 2004 (Theo Koeten) **471**
 Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning *Phylloscopus humei*, Reusel, Noord-Brabant, 14 November 2004 (Pieter
 Wouters) **472** Thrush Nightingale / Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia*, Bloemendaal, Noord-Holland,
 9 September 2004 (Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)

River Warbler / Krekelzanger

Locustella fluviatilis 6,29,7

28 May to 17 June, Plaggenmars, *Dalfsen*, Overijssel, maximum of two (one on 17 June), singing, photographed (H Hupkens, M Zekhuis, S Bot et al); 29 May to 4 June, 't Twiske, *Oostzaan*, Noord-Holland, singing, sound-recorded, videoed (E Tanger, F Markesteijn, G van Duin et al); 30 May to 7 June, Hellum, *Slochteren*, Groningen, singing, sound-recorded (F de Jong, M Jonker, B-J Prak et al); 1-15 June, De Wieden, *Steenwijk*, Overijssel, singing, photographed, sound-recorded (R Messemaker, S Bot, A Kant et al; Dutch Birding 26: 279, plate 415, 2004); 7-16 June, De Mors, Ootmarsum, *Dinkelland*, Overijssel, singing, photographed, sound-recorded (H A Meek, C Derks, R de By et al); 12-20 June, Hoogkerk, *Groningen*, Groningen, singing, photographed, sound-recorded (M P Olthoff, R Cazemier, M Jonker et al).

The best year ever. May and June are the best months, with records almost exclusively concerning singing birds. There are only three autumn records, of which two were found dead and one was trapped. Therefore, the chance to find one in the field in autumn looks virtually nil.

Melodious Warbler / Orpheusspotvogel

Hippolais polyglotta 2,40,5

13-31 May, Bergerheide, Nieuw-Bergen, *Bergen*, Limburg, singing, photographed, sound-recorded (H van Diek, R Felix, T Bakker et al; Dutch Birding 26: 279, plate 414, 2004); 20 May to 5 July, Vloeivelden, Ter Apel, *Vlagtwedde*, Groningen, singing, photographed, sound-recorded (A de Bruin, S de Bruin, M Jonker et al); 3 June, Vliegbasis, *Gilze en Rijen*, Noord-Brabant, singing, photographed, sound-recorded (R Felix, M Boonman, H Heymans); 11-16 June, Sint Geertruid,

Valkenburg aan de Geul, Limburg, singing, photographed (R Schols et al; Schoonhoven 2005; Birding World 17: 238, 2004); 12 June to 4 July, Scheerwolde, IJsselham, Overijssel, singing (R Winters, P Los, L Steen et al).

2004 is the last year in which this species is considered by the CDNA. Reports at Reusel, Noord-Brabant, on 23 July 1998, and at Terziet, Limburg, from 22 June to 4 July 2004, are still in circulation. Reports at Loon op Zand, Noord-Brabant, from 10 May to 26 June and of one or two birds at Groesbeek, Gelderland, 'some weeks before 27 June', have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Paddyfield Warbler / Velddrietzanger

Acrocephalus agricola 1,13,0

2003 29 May, Kampereiland, *Kampen*, Overijssel, ringed, photographed (A van den Berg, F J de Roder, S Benedictus); 2 October, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (G O Keijl et al; Dutch Birding 25: 427, plate 498, 2003).

The May record is the first in spring. All other records fall between 12 August and 23 October, with two in August, six in September and five in October. 2003 is now the best year with four records, all trapped during ringing activities.

Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger

Acrocephalus dumetorum 0,6,0

2003 30 September, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed, videoed (A Wijker, H Levering, H Glorie et al; Dutch Birding 25: 434, plate 514, 2003); 25-31 October, Holle Poarte, Makum, *Wûnseradiel*, Friesland, photographed, sound-recorded (S Bernardus, J Bisschop, M S Robb et al).

The second and third autumn record. Previous records are from Lelystad, Flevoland, on 26 June 1990 (ringed); Walem, Limburg, from 20 June to 1 July 1996 (singing); Laagraven, Utrecht, from 14 June to 23 July 1998 (singing male paired with Marsh Warbler *A palustris*); and Kennemerduinen, Noord-Holland, on 17 October 2001 (ringed). A bird photographed at Stortemelk, Vlieland, Friesland, on 28-30 September 2003 is still in circulation (Dutch Birding 25: 430, plate 503, 2003). An *Acrocephalus* warbler ringed and photographed on Schiermonnikoog, Friesland, on 29 July 2004 and initially reported as Blyth's Reed Warbler (cf Dutch Birding 26: 352, plate 507, 2004), is, after close study of measurements and photographs, now considered to be a hybrid (André van Loon in litt).

Booted Warbler / Kleine Spotvogel

Acrocephalus caligatus 0,10,0

The identification of a field record at De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, on 19 September 1995 has been confirmed after review.

*** Sykes's Warbler / Sykes' Spotvogel**

Acrocephalus rama 0,1,0

1986 11 October, Kromslootpark, *Almere*, Flevoland, ringed, photographed (C J Breek, K A Mauer et al;

Dutch Birding 9: 41, plate 29, 1987).

This bird was previously accepted as Booted Warbler *A caligatus*. However, most plumage and structural characteristics fit Sykes's Warbler better than Booted. The tail seems rather short for Sykes's but the central tail-feathers appeared to be growing on this bird 'and this surely contributes to the slightly shorter-than-normal looking tail' (Lars Svensson in litt). A paper detailing this first record has been prepared for publication in Dutch Birding.

Dartford Warbler / Provençaalse Grasmus

Sylvia undata 1,4,2

30 November and 19 December, Westkapelle, Veere, Zeeland, adult male (R Sponselee, T Koppejan); 29 December to 12 February 2005, Dwingelderveld, *Westerveld*, Drenthe, adult male, photographed, sound-recorded (E Bernardus, P W van Wetter, E de Weerd et al; Dutch Birding 27: 76, plate 91, 2005).

The first year with more than one record. All records are from mid-October to early April and of birds staying from at least two days to up to 45 days.

Western Subalpine Warbler / Westelijke Baardgrasmus

Sylvia cantillans cantillans/inornata 2,2,1

3-6 October, Oostervallei, *Vlieland*, Friesland, adult male, photographed (N L M Gilissen, H Zevenhuizen, J Folkers et al; Dutch Birding 26: 420, plate 598, 2004).

Based on call, it was accepted as belonging to the subspecies *cantillans* or *inornata*. This is only the second autumn record of Subalpine Warbler. The first autumn record is from Texel, Noord-Holland, on 7 October 1973 (there is also a mid-summer record at Wassenaar, Zuid-Holland, on 18 July 1999). For 2004, a report at Wassenaarse Slag, Zuid-Holland, on 6 May has not (yet) been submitted while a report at Den Haag, Zuid-Holland, on 28 May, is still in circulation (cf van Dongen et al 2004). Numbers exclude all Subalpine Warblers not identified to subspecies (38) and one accepted as Moltoni's Warbler *S c moltonii*.

orphean warbler / orpheusgrasmus

Sylvia hortensis/crassirostris 0,0,0

The bird present at Middelburg, Zeeland, from 29 October to 5 November 2003 is still in circulation (cf Wolf 2003; Birding World 16: 420, 2003, 17: 37, 2004, Dutch Birding 25: 420, plate 490, 444, plate 522, 2003, 26: 71, plate 126, 2004).

*** Siberian Whitethroat/Desert Whitethroat / Siberische Braamsluiper/Woestijnbraamsluiper**

Sylvia curruca halimodendri/minula 0,1,0

2003 23 November to 1 December, Katwijk aan den Rijn, *Katwijk*, and Westpark, *Rijnsburg*, Zuid-Holland, photographed, videoed (C Zuyderduyn, E B Ebels, B van den Boogaard et al; Zuyderduyn 2004; Birding World 16: 456, 2003, Birdwatch 13 nr 139: 63, 2004, Dutch Birding 26: 83, plate 142-143, 2004).

This bird showed characters of the Central Asian desert taxa *S c halimodendri* (Siberian Whitethroat, together with *S c blythi*) or *S c minula* (Desert White-

throat, together with *S c margelanica*). Possible future rearrangement of the Lesser Whitethroat taxa (combining *halimodendri* and *minula* into a single (sub)species) may lead to a more simple classification of this bird than the current heading!

Greenish Warbler / Grauwe Fitis

Phylloscopus trochiloides 6,33,2

31 May, Rottumerplaat, *Eemmond*, Groningen (D Hoekstra, R Hovinga, R Cazemier); 3-6 October, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (M S Robb, R E Brouwer, M Berlijn et al; Ornithol Jaarversl Texel 2004: 38, 2005).

1996 17 June, Lanschotse Heide, *Oirschot*, Noord-Brabant, ringed, photographed (J Wouters).

For 2004, reports at Sint Laurens, Zeeland, on 5-9 June (singing), and on Schiermonnikoog, Friesland, on 8 August (ringed) still circulate, while a report from 2003 has only recently been submitted. Other reports have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004): on Schiermonnikoog on 1-9 June; at Wageningen, Gelderland, on 4 August; at Groningen, Groningen, on 24 August; and at Rolde, Drenthe, on 27 August.

Arctic Warbler / Noordse Boszanger

Phylloscopus borealis 2,14,1

30 September to 1 October, Herdershut, *Schiermonnikoog*, Friesland, photographed, videoed (A Vink, W Janssen, M P Olthoff et al; Dutch Birding 27: 76, plate 89, 2005).

This is the fifth record for this Frisian island, with previous records on 13 September 1976, 10 October 1980, 11 October 1982 and 13 September 2001. This number is still lower than that of Vlieland, another Frisian island, which has records on 19 September 1989, 1 September 1998, 21 September 2000, 22 September 2000, 17 September 2001 and 20 September 2001. A report on 21-22 September 2002 for Vlieland has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2002).

Yellow-browed Warbler / Bladkoning

Phylloscopus inornatus 113,387,-

1965 23 October, Kasteel Nemelaar, Haren, *Oss*, Noord-Brabant, collected, skin retained at Brabants Natuurmuseum, Tilburg, Noord-Brabant (via J J F J Jansen, cf van Erve et al 1967).

This species is no longer considered since 1 January 1989. There are now exactly 500 records until 1 January 1989, of which (only) 26 were before 1967.

Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning

Phylloscopus humei 2,26,2

1-14 January, Grou, *Boarnsterhim*, Friesland, photographed, sound-recorded, videoed (G Mensink, M Schulte, M Berlijn et al; Dutch Birding 26: 143, plate 209, 2004); 11-14 November, Reusel, *Reusel-De Mierden*, Noord-Brabant, ringed, photographed (J Wouters, P Wouters).

2003 11-12 October, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed (D Kok, J de Bruijn, L B Steijn et al).

473 Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger
Ficedula albicollis, male, Noord-Ginkel, Gelderland,
May 2004 (Arjen Heeres)

The bird at Reusel was seen and heard for a few days before finally being trapped and ringed. The acceptance of another bird for 2003 makes this the best year ever, with six records. The previous best year is 1999 with five. The 2003 record is the earliest ever in autumn, beating one found at almost the same spot on 12 October 1991 by one day.

Dusky Warbler / Bruine Boszanger

Phylloscopus fuscatus 1,38,2

12 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, trapped, photographed (H Vonk, H Bouwmeester; Dutch Birding 26: 398, plate 567, 2004); 20 October, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, ringed, photographed, sound-recorded (C van Deursen, H Akkerman, A B van den Berg et al; Dutch Birding 26: 423, plate 605, 2004).

2003 5 November, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, ringed, photographed (H van Heiningen); 6 November, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, ringed, photographed (M Schalkwijk, H Vader).

The 2004 bird on Vlieland was ringed 10 days earlier, on 2 October 2004, at Björns fyr, Uppland, Sweden (cf Dutch Birding 26: 398, plate 566, 2004). Reports on Vlieland on 17 October and at Maasvlakte, Zuid-Holland, on 30 October have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Western Bonelli's Warbler / Bergfluit

Phylloscopus bonelli 5,23,1

31 May, Bleekersvallei, *Texel*, Noord-Holland, singing, photographed (L B Steijn, J Overbeeke, R Slaterus).

A singing bird sound-recorded at Noord-Ginkel, Gelderland, in late May during the presence of the Collared Flycatcher *Ficedula albicollis* (see below), has only recently been submitted.

474 Grey-necked Bunting / Steenortolaan *Emberiza buchanani*, first-winter, Castricum, Noord-Holland, 16 October 2005 (Arnold Wijker)

475 Atlas Chaffinch / Atlasvink *Fringilla coelebs africana*, first-summer male, Maasvlakte, Zuid-Holland, 5 April 2003 (Harm Niesen)

Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf*Phylloscopus collybita tristis* -,20,02003 28 February to 3 March, *Zwolle*, Overijssel, sound-recorded, videoed (B C Dielissen, P Los).2002 2-3 November, *Brielse Gatdam*, *Westvoorne*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (A Vink, D Groenendijk, D Benders et al).

The identification of birds at Spaubeek, Beek, Limburg, on 26 October 1985, at De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, on 14-22 October 1989, at Schiedam, Rotterdam, Zuid-Holland, on 2-11 April 1995, and at Holle Poarte, Makkum, Wûnseradiel, Friesland, on 20-25 November 2000 have been confirmed after review. These four are the first results of a review of all currently accepted Siberian Chiffchaffs.

Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf*Phylloscopus ibericus* 2,11,2

27 April to 6 June, *Castricum*, Noord-Holland, singing, photographed, sound-recorded (R Reijnders, G O Keijl, J Metselaar et al); 2 May to 16 June, W H Vliegenbos, *Amsterdam*, Noord-Holland, singing, photographed, sound-recorded (N Zijlmans, G van Duin, W van der Waal et al; Dutch Birding 26: 276, plate 406, 2004).

The second year with more than one record (after two in 2002); a third report of a singing bird, at Vinkhuizen, Groningen, from 1 May tot 17 June is still in circulation. There are now 15 records, of which five since 2001, perhaps reflecting a true increase.

Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger*Ficedula albicollis* 23,7,1

8 May to 27 June, Noord-Ginkel, *Ede*, Gelderland, adult male, singing, photographed, sound-recorded, videoed (B Heeres, A Heeres, G Sleenwenhoek et al).

This male was very territorial during its stay and was trying to mate with a Pied Flycatcher *F hypoleuca*. However, it did not produce any offspring.

Lesser Grey Shrike / Kleine Klapkester*Lanius minor* 21,16,1

3 June, Hazerswoude-Dorp, *Rijnwoude*, Zuid-Holland, adult, photographed, videoed (L Punt, A de Groot, M van Duijn et al; Dutch Birding 26: 276, plate 411, 2004).

The second consecutive year and, typically, a single-day record. May and June are the best months with 12 and 11 records, respectively. The best years are 1970 and 1998, both with three records. Considering the increase of observer activity in the past decade, a decline is obvious.

Woodchat Shrike / Roodkopklauwier*Lanius senator senator* -,72,-

2003 6-7 July, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, male, photographed (R Verburgt, L B Steijn et al).

This taxon is no longer considered since 1 January 2004 but the CDNA still welcomes records before this date.

*** African Chaffinch / Afrikaanse Vink***Fringilla coelebs africana/spodiogenys* 0,2,0

1999 30 April, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen, female, sound-recorded (M Jonker, H-J Wight, R Winters et al).

The first record. The identification was almost exclusively based on the sound-recording of the diagnostic call. A report from a male in late 2003 (staying into 2004) is still in circulation (cf Brinkhuizen et al 2004b; cf Dutch Birding 26: 85, plate 144-145, 2004). Totals include the Atlas Chaffinch from April 2003 (see below).

*** Atlas Chaffinch / Atlasvink***Fringilla coelebs africana* 0,1,0

2003 4-5 April, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-summer male, photographed, videoed (H van der Slot, P Stins, M Berlijn et al; van Dijn 2003; Birding World 16: 146, 492, 2003, 17: 39, 2004, Dutch Birding 25: 198, plate 221, 203, plate 226, 2003).

The second African Chaffinch (see above) and the first to be accepted as the subspecies *F c africana*, which shows some consistent differences (at least in adult male plumage) from the similar Tunisian Chaffinch *F c spodiogenys* (cf van den Berg & The Sound Approach 2005, Dutch Birding 27: 395, 2005).

Arctic Redpoll / Witstuitbarmsijs*Carduelis hornemanni* 43,56,0

1996 28 November, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (G O Keijl et al).

The 13th record (totalling 19 birds) for 1996. The best year, however, remains 1975, with 15 records (totalling 20 birds). After 1996, there are only three records: two in 2001 (totalling five birds) and one in 2002 (excluding the presumed Hornemann's Redpoll *C h hornemanni* in October 2003, see below).

Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs*Carduelis hornemanni hornemanni* 0,0,0

The report of a bird presumed to belong to this taxon at Huisduinen, Noord-Holland, on 11-15 October 2003 is still in circulation (cf Ebels & Halff 2003; Birding World 16: 455, 2003, Dutch Birding 25: 430, plate 507, 440, plate 519, 2003).

Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek*Loxia leucoptera bifasciata* 36,216,2

4 September, Dwingeloo, *Westerveld*, Drenthe, first-winter, ringed, photographed (K van Eerde); 4 November, Tongeren, *Epe*, Gelderland, first-winter female, ringed, photographed (K Terpstra).

2002 18 August, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, first-winter male, ringed, photographed (F Majoor, R Hofland, T M van der Have).

Pine Grosbeak / Haakbek*Pinicola enucleator* 3,1,4

15 November, Muziekwijk, *Leeuwarden*, Friesland, first-winter male, picked up alive, taken into care at Ureterp, Friesland (died on 16 November, skin retained

476 Rustic Bunting / Bosgors *Emberiza rustica*, Lies, Terschelling, Friesland, 29 September 1972 (Leo J van Gemert)

477 Pine Bunting / Witkopgors *Emberiza leucocephalos*, male, Kooioerdstuifdijk, Ameland, Friesland, 15 March 1998 (Rommert Cazemier)

at Natuurmuseum Fryslân, Leeuwarden), photographed (A Hoekstra; van Dijl & Bosma 2004, Bosma et al 2005; Dutch Birding 27: 316, plate 386-387, 2005); 16-20 November, Beijum, *Groningen*, Groningen, two, adult male and probably adult female, photographed, sound-recorded, videoed (J G Bosma, R Cazemier, E B Ebels et al; van Dijl & Bosma 2004, Bosma et al 2005, Schoonhoven 2005; Birding World 17: 461, 2004, Dutch Birding 26: 434, plate 612-613, 2004, 27: 74, plate 84, 86, 75, plate 87, 315, plate 385, 318, plate 390-391, 319, plate 392-393, 320, plate 394-395, 321, figure 1-2, 323, plate 396-398, 324, plate 399-401, 326, plate 402, 2005); 16-20 November, Huiswaard, *Alkmaar*, Noord-Holland, at least one, female-type, photographed (C Seijbel, J Hoedjes; Bosma et al 2005; Dutch Birding 27: 316, plate 388-389, 2005).

The two birds at Beijum became famous, since their presence was covered by several TV and radio stations as well as newspapers. For the Dutch birding scene, it was the first opportunity to see this big finch and almost any birder who could find time travelled north to observe the birds at arm's or even finger's length!

Pine Bunting / Witkopgors

Emberiza leucocephalos 15,17,0
1998 10-15 March, Kooioerdstuifdijk, *Ameland*, Friesland, male, photographed (D J Moerbeek, S Gardeslen, R Cazemier).

Although already accepted, the information that the bird was photographed is new. A bird ringed at Westenschouwen, Zeeland, in November 2004 is still in circulation.

*** Rock Bunting / Grijze Gors**

Emberiza cia 0,0,1
30 May, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, male (R Cazemier, D Hoekstra, R Hovinga).

The first record. The bird stayed for a short period,

giving the three birders present just enough time to record the diagnostic field marks and to exclude the possibility of some odd cage-bird. Rottumerplaat is a small island, not accessible for visitors (apart from the warden and his occasional guests).

*** Grey-necked Bunting / Steenortolaan**

Emberiza buchanani 0,0,1
16 October, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed, sound-recorded, videoed (R Reijnders, A Wijker, J Visser et al; Wijker et al 2004; Birding World 17: 412, 2004, Dutch Birding 26: 408, plate 581, 431, plate 610, 2004).

Probably the most unexpected and most spectacular record ever for the Netherlands. The birders who trapped the bird noted a long-tailed Ortolan Bunting *E hortulana*-like bird with an unknown call. After studying the available literature, they came to no other conclusion than that it was a Grey-necked Bunting, a species never recorded before in western Europe. Measurements and coloration of this bird show that it most probably belonged to the subspecies *E b neobscura*, which originates from eastern Central Asia, western Mongolia and western China (cf Svensson 1992). This subspecies has not been recorded in the Western Palearctic (the subspecies breeding locally in the south-east of the Western Palearctic is *E b cerrutii*); however, the CDNA thought it unwise to formally accept the bird as *E b neobscura* because the variation within the various subspecies may not be fully clear.

Rustic Bunting / Bosgors

Emberiza rustica 14,54,2
2 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, first-winter male, ringed, photographed (G Bochem, L Kelder, C Zuhorn); 19 October, *Den Helder*, Noord-Holland (M Renden).
1972 29 September, Lies, *Terschelling*, Friesland, photographed (L J van Gemert).

The 1972 record had previously been rejected after review (cf Scharringa & Osieck 1981, Winkelman 1981, van IJzendoorn et al 1996). Fortunately, a previously unpublished photographed emerged establishing the identity of the bird beyond doubt. For 2004, a report on Texel, Noord-Holland, on 21 October, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2004).

Little Bunting / Dwerggors

Emberiza pusilla 27,77,-

2003 28 September, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland (H Zevenhuizen, N van Duivendijk, J de Bruijn).

A different individual as one already accepted for this site and date. This species is no longer considered since 1 January 2004 but the CDNA still welcomes records before this date.

Systematic list of rejected records

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second voting. Most records were rejected because the identification was not fully established (often due to lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity, such as dubious rings, excessive wear or aberrant behaviour. Species for which the CDNA unanimously decided that all records up to now refer to birds of captive origin are indicated with *. This includes records of birds of which all ancestors are assumed to be of captive origin (introduced species of British category C).

Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kogans *Anser albifrons flavirostris* 10 January, Noordberg, Renkum, Gelderland, adult (@ description incomplete).

Hutchins's Canada Goose / Hutchins's Canadese Gans *Branta hutchinsii hutchinsii* 10-25 January, Stad aan 't Haringvliet, Middelharnis, and Den Bommel, Oost-flakkee, Zuid-Holland, photographed (@ considered too dark for this taxon). * **Lesser Flamingo / Kleine Flamingo**

Phoenicopterus minor 29 April to 3 May, Zwolle, Overijssel, adult, photographed (@ identification accepted but considered escape). **Eurasian Griffon Vulture / Vale Gier** *Gyps fulvus* 3 March, Vreugderijkerwaard, Kampen, Overijssel (@ other *Gyps* species not sufficiently excluded).

Short-toed Eagle / Slangenarend *Circus gallicus* 9 and 15 May, Zoelmond, Buren, Gelderland (@ commas on underwing described, which does not fit this species); 29 May, Tienhoven, Maarssen, Utrecht (description marginally insufficient).

Pallid Harrier / Steppiekieëndief *Circus macrourus* 16 April, Praamweg, Oostvaardersplassen, Lelystad, Flevoland, adult female (@ description marginally incomplete, eg, head pattern not sufficiently described).

Long-legged Buzzard / Arendbuiser *Buteo rufinus* 23 May, Zuidwal, Leerdam, Zuid-Holland, immature (@ description incomplete, eg, regarding underwing pattern); 28 August, Sint Laurens, Middelburg, Zeeland (@ description incomplete, eg, regarding underwing-coverts; with-

out photographs or video images to correctly judge size and shape, reports are difficult to accept). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend** *Aquila pomarina* 8 September, Noorddijk, Groningen, Groningen, adult (@ description incomplete). **Golden Eagle / Steenarend** *Aquila chrysaetos* 1 May, Breskens, Oostburg, Zeeland, subadult (@ description incomplete of a bird seen briefly only through binoculars). **Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel** *Grus virgo* 8-29 April, Blauwe Kamer, Rhenen, Utrecht, and Wageningen, Gelderland (@ identification accepted but uncertain whether it was definitely unringed). **Great Bustard / Grote Trap** *Otis tarda* 1-8 December, Borculo, Berkelland, Gelderland, female, photographed (see main text). **Stone-curlew / Griel** *Burhinus oedicnemus* 6 May, between Nes and Moddergat, Dongeradeel, Friesland (@ poor description). **Great Snipe / Poelsnip** *Gallinago media* 28 April, Kamperhoek, Dronten, Flevoland (description incomplete, eg, regarding both tail and upperwing pattern). **Laughing Gull / Lachmeeuw** *Larus atricilla* 5 April, Bloemendaal aan Zee, Bloemendaal, Noord-Holland, adult summer (@ description partly wrong for this species, eg, underwing pattern). **Bonaparte's Gull / Kleine Kokmeeuw** *Larus philadelphia* 20 March, Nes, Ameland, Friesland, adult summer (description marginally insufficient). **Alpine Swift / Alpengierzwaluw** *Apus melba* 1 April, Nijmegen, Gelderland (@ description incomplete, eg, regarding details of underparts). **Little Swift / Huisgierzwaluw** *Apus affinis* 14 October, Verdrongen Zwarte Polder, Sluis-Aardenburg, Zeeland (@ poor description of a potential new species for the Dutch list). **European Roller / Scharrelaar** *Coracias garulus* 14 August, Dwingeloosche Heide, Dwingeloo, Westerveld, Drenthe (@ description incomplete, description of call considered insufficient for acceptance). **Caspian Wagtail / Kaspische Kwikstaart** *Motacilla lutea* 23 April, Schoorl, Bergen, Noord-Holland, adult male, photographed (@ Yellow Wagtail *M. flavissima* not excluded). * **Japanese Waxwing / Japanse Pestvogel** *Bombicilla japonica* 26 September, Kometensingel, Amsterdam-Noord, Amsterdam, Noord-Holland, adult female, found dead, photographed, skin retained at Zoologisch Museum Amsterdam (ZMA), Noord-Holland (@ identification accepted but considered escape). **Melodious Warbler / Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* 17 May, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, singing (@ description incomplete). **Arctic Warbler / Noordse Boszanger** *Phylloscopus borealis* 13 September, Elburg, Gelderland, ringed (@ poor description does not rule out Willow Warbler *P. trochilus*). **Parrot Crossbill / Grote Kruisbek** *Loxia pytyopsittacus* 9 October, Schiermonnikoog, Friesland, adult female, photographed (single photograph of head only insufficient for acceptance; no call heard); 10 October, Vijfhoek, Diemen, Noord-Holland (@ poor description of bird flying by). **Pine Grosbeak / Haakbek** *Pinicola enucleator* 17 November, Den Oever, Wieringen, Noord-Holland (@ description of calling bird briefly seen insufficient for acceptance, cf Bosma et al 2005); 29 or 30 November, Heemskerk, Noord-Holland (@ poor description, cf Bosma et al 2005);

early December, *Leiden*, Zuid-Holland (@ no description, cf Bosma et al 2005); 23-24 December, *Bunschoten*, Utrecht (@ description incomplete, cf Bosma et al 2005).

2003

American Wigeon / Amerikaanse Smient *Anas americana* 8 December, Neder-Hardinxveld, *Hardinxveld-Giessendam*, Zuid-Holland, male (@ poor description). **Short-toed Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 27 September, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland (description incomplete). **Long-legged Buzzard / Arendsbuizerd** *Buteo rufinus* 12 October, Elterberg, Spijk, *Rijnwaarden*, Gelderland, juvenile (description incomplete, eg, regarding underwing-coverts). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend** *Aquila pomarina* 22 July, Haeselaarsbroek, *Echt-Susteren*, Limburg, adult (@ description incomplete). **Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus fuscus* 10 October, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, adult, photographed (@ only ringed birds of proven provenance are considered acceptable). **Forster's Tern / Forsters Stern** *Sterna forsteri* 1 June, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, first-summer (@ description incomplete, not ruling out, eg, first-summer Arctic Tern *S paradisaea*). **Ringed Kingfisher / Amerikaanse Reuzenijsvogel** *Ceryle torquata*, 21 March, Laag-Keppel, *Hummelo en Keppel*, Gelderland, adult female, photographed (@ photographs show Giant Kingfisher *Megaceryle maxima*, which is considered an escape). **Thrush Nightingale / Noordse Nachtegaal** *Luscinia luscinia* 18 September, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, ringed (@ poor description; wing length and weight only are not sufficient to exclude Common Nightingale *L megarhynchos*). **White's Thrush / Goudlijster** *Zoothera aurea* 12 October, Lentevreugd and Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland (@ description incomplete of bird seen in flight; van Rossum & Remeus 2003). **Eyebrowed Thrush / Vale Lijster** *Turdus obscurus* 14 September, Zwarte Haan, *het Bildt*, Friesland, adult male (@ description incomplete). **Black-throated Thrush / Zwartkeellijster** *Turdus ruficollis atrogularis* 8 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, adult male (description incomplete of a bird seen very briefly). **Cetti's Warbler / Cetti's Zanger** *Cettia cetti* 11 October, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland, ringed (description incomplete; grey tail is not right for this species). **Spanish Sparrow / Spaanse Mus** *Passer hispaniolensis* 4 May, Schinkelbos, *Amstelveen*, Noord-Holland, male (description incomplete, eg, regarding size and underparts). **African Chaffinch / Afrikaanse Vink** *Fringilla coelebs africana/spodiogenys* 14 April, Praamweg, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, male (description incomplete, call not heard). **Rustic Bunting / Bosgors** *Emberiza rustica* 3 October, *Wageningen*, Gelderland (@ description incomplete of a bird flying by).

2002

Yellow-billed Loon / Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* 11 October, Westerslag, *Texel*, Noord-Holland, immature (description incomplete). **Pallid Harrier / Steppe-**

kiekendief *Circus macrourus* 9 October, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, juvenile (description incomplete). **Ivory Gull / Ivoormeeuw** *Pagophila eburnea* 6 July, Ketelmeerdijk, *Dronten*, Flevoland, videoed (@ video shows albino Common Gull *Larus canus canus*). **Elegant Tern / Sierlijke Stern** *Sterna elegans* 9 June, Wassenaarse Slag, *Wassenaar*, Zuid-Holland, and 10 June, De Putten, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, summer plumage, photographed (@ see main text). **Red-rumped Swallow / Roodstuitzwaluw** *Hirundo daurica* 28 September, Landschotse Heide, *Oirschot*, Noord-Brabant (description incomplete). * **Japanese Waxwing / Japanse Pestvogel** *Bombicilla japonica* 23 October, *Zwolle*, Overijssel, adult (@ identification accepted but considered escape). **House Crow / Huiskraai** *Corvus splendens* 14 July, Marnewaard, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, photographed (@ description partly wrong for this species, photograph shows most likely a hybrid Carrion x Hooded Crow *C corone x cornix*). **Arctic Redpoll / Witstuitbarmsijs** *Carduelis hornemanni* 13 February, Burgum (Bergum), *Tytjerksteradiel*, Friesland, first-winter male, photographed (photographs show Mealy Redpoll *C flammea*).

2001

Short-toed Eagle / Slangenarend *Circaetus gallicus* 9 July, Elderveld, *Arnhem*, Gelderland (description incomplete). **Cetti's Warbler / Cetti's Zanger** *Cettia cetti* 1 August, Willemstad, *Zevenbergen*, Noord-Brabant, ringed (description incomplete). **Rustic Bunting / Bosgors** *Emberiza rustica* 29 September, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, sound-recorded (sound-recording considered inconclusive, no plumage details observed).

1999

Pied-billed Grebe / Dikbekfuut *Podilymbus podiceps* 30 May, Huisvennen, *Kampina*, *Boxtel*, Noord-Brabant, adult, summer plumage (description sent in by a third party did not convince the CDNA). **House Crow / Huiskraai** *Corvus splendens* 3 May, *Breskens*, *Oostburg*, Zeeland (description incomplete).

1998

European Storm-petrel / Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus* 16 September, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (description incomplete, eg, underwing pattern not described). **Stone-curlew / Griel** *Burhinus oedipus* 26 April, De Blocq van Kuffeler, *Almere*, Flevoland (withdrawn by observer; see main text). **Pectoral Sandpiper / Gestreepte Strandloper** *Calidris melanotos* 13 September, 't Zand, *Zijpe*, Noord-Holland (description incomplete, even for a date extension).

1997

European Storm-petrel / Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus* 5 October, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (description incomplete, eg, underwing pattern not described). **Little Bunting / Dwerggors** *Emberiza pusilla* 26 October, Mulderskop, *Heumen*, Gelderland (@ description insufficient, seen in flight only).

1996

Ross's Gull / Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea* 20 February, Camperduin, Bergen, Noord-Holland, adult winter (description incomplete, eg, tail shape not sufficiently described). **American Black Tern / Amerikaanse Zwarte Stern** *Chlidonias niger surinamensis* 6-26 November, Haringvlietluizen, Hellevoetsluis, Zuid-Holland, juvenile, photographed (no description; photographs inconclusive).

1993

Cattle Egret / Koereiger *Bubulcus ibis* 28 August, Rhenen, Utrecht, two (@ no description).

1989

Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel *Grus virgo* 25 July, Schaijk, Landerd, and 10-12 September, Asten, Noord-Brabant, adult, two, photographed (rejected after review; identification accepted, but Zoo Animali at Eindhoven, Noord-Brabant, missed two unringed individuals of this species since May 1989, therefore escape potential of the two birds observed in autumn 1989 considered too high; apart from this, one of the two birds missed several primaries in the left wing; cf Berlijn 1991, van den Berg et al 1993).

1984

Sociable Lapwing / Steppekievit *Vanellus gregarius* 13 to c 30 April, America, Horst aan de Maas, Limburg (@ description sent in by a third party did not convince the CDNA).

1982

Woodchat Shrike / Roodkopklauwier *Lanius senator* 14 May, Zuiderheide, Laren, Noord-Holland, adult (@ poor description).

1981

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit *Saxicola maurus* 19 March, Zandoerle, Veldhoven, Noord-Brabant, female, photographed (@ rejected after review of all spring records of Siberian Stonechat; description incomplete and photograph apparently lost).

1980

Marbled Duck / Marmereend *Marmaronetta angustirostris* 27-28 September, Bath, Reimerswaal, Zeeland, two (@ poor description; photograph in Sloodmaekers & van der Veken (1981) does not necessarily refer to this observation, cf Lippens & Wille (1986)).

1954

Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga* 3 January, Bant, Noordoostpolder, Flevoland, photographed (photographs too blurry to confirm identification; cf van IJendoorn et al 1986).

1892

Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend *Aquila pomarina* 5 November, Boshoven, Weert, Limburg, collected, photographed (re-identified and accepted as Greater Spotted Eagle *A. clanga*; see main text).

Acknowledgements

We want to thank Jo van der Coelen, Justin Jansen, Gerald Oorel and Erik Van Bogaert for correcting some mistakes from previous reports. The CDNA wants to thank Andrea Corso, Risto Juvaste, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Lars Svensson and Magnus Ullman for their comments on some records. Enno Ebels took care of the final editing. Tom Barman (and dEUS) is thanked for his inspiration during many nightly hours. Bram Rijksen kindly provided the drawing of the White's Thrush on p 367.

References

- van den Berg, A B & Bosman, C A W 2001. Zeldzame vogels in Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Second edition. Haarlem.
- van den Berg, A B & The Sound Approach 2005. Field identification of Maghreb chaffinches. Dutch Birding 27: 295-301.
- van den Berg, A B, de By, R A & CDNA 1993. Rare birds in the Netherlands in 1991. Dutch Birding 15: 145-159.
- Berlijn, M 1991. Jufferkraanvogels bij Asten in augustus-september 1989. Dutch Birding 13: 81-82.
- Berlijn, M & CDNA 2002. Hutchins' Canadese Ganzen in Nederland. Dutch Birding 24: 142-150.
- Berlijn, M 2005. DB Actueel: Buffelkoepeend te Barendrecht. Dutch Birding 27: 84.
- Boon, L J R 2005. Cursorius-jaaroverzicht 2004. Dvd. Zandvoort.
- Bosma, J & Ebels, E B 2004. DB Actueel: Westelijke Blonde Tapuit in Eemshaven. Dutch Birding 26: 432-433.
- Bosma, J G, de Bruin, A & Ebels, E B 2005. Haakbekken in Noord-Nederland in november 2004. Dutch Birding 27: 315-328.
- Brinkhuizen, D M, de Weerd, E & van Wetter, P 2004a. DB Actueel: Giervalk bij Holwerd. Dutch Birding 26: 433-434, III.
- Brinkhuizen, D, Heikamp, A & van den Berg, A B 2004b. DB Actueel: Afrikaanse Vink in Haren. Dutch Birding 26: 84-85.
- van Dijk, M 2003. DB Actueel: Afrikaanse Vink op Maasvlakte. Dutch Birding 25: 202-203.
- van Dijk, M & Bosma, J 2004. DB Actueel: Haakbekken in Friesland en Groningen. Dutch Birding 26: 434, III.
- van Dongen, R M, Haas, K & de Rouw, P W W 2002. Recente meldingen Nederland: september-oktober 2002. Dutch Birding 24: 382-392.
- van Dongen, R M, Haas, K & de Rouw, P W W 2004. Recente meldingen Nederland: januari-oktober 2004. Dutch Birding 26: 139-147, 208-215, 272-281, 344-352, 411-424.
- van Dongen, R M, Haas, K & de Rouw, P W W 2005. Recente meldingen Nederland: november-december 2004. Dutch Birding 27: 68-77.
- Douwma, E & Tol, O 2005. DB Actueel: Giervalk bij Tibma. Dutch Birding 27: 83-84.

- Ebels, E B & Half, R 2003. DB Actueel: Groenlandse Witsluitbarnsijs bij Huisduinen. Dutch Birding 25: 439-440.
- van Erve, F J H, Moller Pilot, H K M, Wittgen, A B L M, Braaksma, S, Knippenberg, W H T & Langenhoff, V F M (editors) 1967. Avifauna van Noord-Brabant. Assen.
- Ganzevles, W, Hustings, F, Schepers, F, Ummels, J & Vergoossen, W 1985. Vogels in Limburg. Maastricht.
- van IJendoorn, E J, van der Laan, J & CDNA 1996. Herziening Nederlandse Avifaunistische Lijst 1800-1979: tweede fase. Dutch Birding 18: 157-202.
- Lippens, L & Wille, H 1986. Uitzonderlijke vogels in België en West-Europa 1: watervogels, dagroofvogels en steltlopers. Gent.
- Logtmeijer, B & Logtmeijer, P 2004. DB Actueel: Grote Geelpootruiter in Hilversumse Bovenmeent. Dutch Birding 26: 284.
- Nieuwstraten, E 2004. DB Actueel: Vermoedelijke Italiaanse Kwikstaart bij Makkum. Dutch Birding 26: 220-222.
- van Oosten, H 2004. DB Actueel: Franklins Meeuw bij Blauwe Kamer. Dutch Birding 26: 358, III.
- den Outer, T, Hooijmans, W-J & van der Spek, V 2002. DB Actueel: 'Oranjesnavelige stern' langs Hollandse kust. Dutch Birding 24: 257-259.
- Plomp, M, Berlijn, M, van Dam, P, Ebels, E B, Groenendijk, C, Levering, H, van der Maat, G, Menkveld, E, de Waard, H, van der Water, S & Wight, H-J 2005. Dutch Birding jaaroverzicht 2004. Videocassette and dvd. Linschoten.
- Riotte, P C 1922. Bijdrage tot de avifauna (vogelbeschrijving) der Holl. provincie Limburg. I. Roofvogels. Jaarber Club Nederl Vogelk 12: 7-44.
- Riotte, P C 1923. Die Raubvögel der holländischen Provinz Limburg. Ein Beitrag zur Avifauna von Limburg. Naturh Genootsch Limb, Jaarboek 1920-1923: 61-96.
- Robb, M S & Winters, R 2004. DB Actueel: Goudlijster-influx in Nederland en West-Europa. Dutch Birding 26: 429-431.
- van Rossum, R & Remeus, A 2003. DB Actueel: Goudlijster op trek in Zuid-Hollandse duinstreek. Dutch Birding 25: 438-439.
- Scharringa, C J G & Osieck E R 1981. Zeldzame vogels in Nederland 1980. Limosa 54: 127-136.
- Schoonhoven, D (editor) 2005. Birdpix.nl, de beste foto's van 2004.
- van Seggelen, C 1999. Vogels van de Groote Peel: een eeuw avifauna in een veranderend hoogveenlandschap. Maastricht.
- Slootmaekers, M & van der Veken, H 1981. Waarneming van een paartje Marmereenden (*Marmaronetta angustirostris*) in Zeeland. De Wielewaal 47: 123-124.
- van der Spek, V 2005. DB Actueel: Ross' Meeuw bij Scheveningen. Dutch Birding 27: 81-83.
- Steijn, L 2003. DB Actueel: Oosterse Zwarte Roodstaart te IJmuiden. Dutch Birding 25: 441-443.
- Steijn, L B 2004. Eastern Black Redstarts at IJmuiden, the Netherlands, and on Guernsey, Channel Islands, in October 2003, and their identification, distribution and taxonomy. Dutch Birding 27: 171-194.
- Svensson, L 1992. Identification guide to European passerines. Fourth edition. Stockholm.
- Tekke, M J 1974. Ornithologie van Nederland 1972. Limosa 47: 33-50.
- Tol, O 2004. DB Actueel: Arendbuiserz kortstondig in Ezumakeeg. Dutch Birding 26: 286.
- van der Vliet, R E, van der Laan, J & CDNA 2002, 2004. Rare birds in the Netherlands in 2001; in 2003. Dutch Birding 24: 325-324; 26: 359-384.
- Wiegant, W M, de Bruin, A & CDNA 1999. Rare birds in the Netherlands in 1997. Dutch Birding 21: 65-81.
- van der Wielen, P 2005. Steltstrandloper in Ezumakeeg in mei en juni-juli 2004. Dutch Birding 27: 254-256.
- van der Wielen, P & Ebels, E B 2004. DB Actueel: Steltstrandloper in Ezumakeeg. Dutch Birding 26: 222.
- Wijker, A, Reijnders, R & Roselaar, C S 2004. DB Actueel: Steenortolaan bij Castricum. Dutch Birding 26: 431-432.
- Winkelman, J E 1981. Bosgors *Emberiza rustica* in Nederland: determinatie en voorkomen. Limosa 54: 81-88.
- Winters, R 2004. DB Actueel: Marmereend bij Pannerden. Dutch Birding 26: 357-358.
- Wolf, P A 2003. DB Actueel: Orpheusgrasmus op bedrijventerrein in Middelburg. Dutch Birding 25: 443-444.
- Wolf, P A 2004. DB Actueel: Roodkeelstrandloper op Slikken van Flakkee. Dutch Birding 26: 284-286.
- Zekhuis, M, Bosma, J G, Olthoff, M P & Ebels, E B 2005. Westelijke Blonde Tapuiten op Terschelling in mei 2001 en in Eemshaven in oktober-november 2004. Dutch Birding 27: 308-314.
- Zuyderduyn, C 2004. DB Actueel: Mogelijke Woestijnbraamsluiper in Katwijk aan den Rijn. Dutch Birding 26: 81-84.

Roland E van der Vliet, Adenauerlaan 113, 3527 RC Utrecht, Netherlands
 Jan van der Laan, Brouwerstraat 19, 1814 HX Alkmaar, Netherlands
 CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Netherlands (cdna@dutchbirding.nl)

Corrigenda

In het artikel over veldherkenning van Maghreb-vinken (Dutch Birding 27: 295-301, 2005) werden de kleuren van plaat 368-369 op pagina 299 met Tunesische Vinken *Fringilla coelebs spodiogenys* verkeerd gereproduceerd. Beide worden daarom hier opnieuw gepubliceerd.

In het bijschrift bij plaat 430 (Dutch Birding 27: 354, 2005) werd helaas niet de juiste fotograaf vermeld. De foto werd gemaakt door Leon Boon.

In het bijschrift bij plaat 444 (Dutch Birding 27: 361, 2005) werd helaas niet de juiste fotograaf vermeld. De foto werd gemaakt door Koen Verbanck. REDACTIE

In the paper on field identification of Maghreb chaffinches (Dutch Birding 27: 295-301, 2005), the colours of plate 368-369 on page 299, depicting Tunisian Chaffinches *Fringilla coelebs spodiogenys*, were wrongly reproduced. Therefore, they are presented here again.

In the caption of plate 430 (Dutch Birding 27: 354, 2005) unfortunately the wrong photographer was mentioned. The photograph was taken by Leon Boon.

In the caption of plate 444 (Dutch Birding 27: 361, 2005) unfortunately the wrong photographer was mentioned. The photograph was taken by Koen Verbanck. EDITORS

478 Tunisian Chaffinch / Tunesische Vink *Fringilla coelebs spodiogenys*, male, north of Skhira, Sfax, Tunisia, 1 May 2005 (René Pop)

479 Tunisian Chaffinch / Tunesische Vink *Fringilla coelebs spodiogenys*, male, Arram, Gabès, Tunisia, 1 May 2005 (René Pop)

Masters of Mystery

SWAROVSKI
OPTIK

Solutions of fifth round 2005

The solutions of the mystery photographs IX and X (Dutch Birding 27: 343, 2005) of the 2005 Masters of Mystery competition appear below.

IX The passerine in mystery photograph IX is feeding on the berries of a *Ligustrum* bush. In comparison with its surroundings, the bird appears rather large and heavy. However, it shows only a limited set of features and the identification has to be based on only the flanks, belly, undertail-coverts and underside of the tail. Only a small number of passerines show black-marked undertail-coverts. Some entrants associated this feature with Barred Warbler *Sylvia nisoria*. However, the type of patterning on the undertail-coverts as shown by the mystery bird does not fit this species, which typically shows dark centres and pale fringes, and the mystery bird's brown markings on the flanks are not found in Barred either. The same applies to other *Sylvia* warblers with marked undertail-coverts which, therefore, can also be safely excluded.

Most entrants recognized the bird easily as a thrush. Indeed, the patterning of the undertail-coverts, with a dark mark at the base of each web, is shown by quite a few *Turdus* thrushes. The combination of typically marked undertail-coverts and a black underside of the tail limits the possibilities to female-type Siberian Thrush *Zoothera sibirica*, Dusky Thrush *T naumanni eunomus*, Fieldfare *T pilaris*, and American Robin *T migratorius*. Female-type Siberian Thrush, however, has a more brownish tail, smudgy brown flanks and pink legs. On the contrary, the mystery bird shows a nearly black tail, extensive white on the flanks and black legs and, therefore, Siberian Thrush can be excluded. The pale edges to the outer tail-feathers exclude Dusky Thrush, which has a completely dark tail. Moreover, the pale edges do not fit intergrades with Naumann's Thrush *T n naumanni* either, as such birds show more rufous at the base of the outer tail-feathers. In addition, the flanks of Dusky show very dark brown markings, while in the mystery bird, these are reddish-brown. Therefore, Dusky can also be excluded. In the mystery bird, the white on the outer tail-feathers is limited to the outer web of the outer tail-feather, while part of the tip of the inner web is grey. American Robin indeed shows white on

the outer tail-tips but this is more extensive and more sharply defined. Furthermore, whatever the age, the latter shows uniform orange-red flanks.

In conclusion, the bird can be identified as a Fieldfare and was correctly identified by 52% of the entrants. It was photographed at Zeewolde, Flevoland, the Netherlands, on 5 March 2005 by Marc Guyt. Incorrect answers included Siberian Thrush (7%) and American Robin (10%). Furthermore, 10% of the entrants opted for a variety of *Sylvia* warblers.

X All entrants easily identified this mystery bird as a snipe *Gallinago*. However, most observers identify snipes in flight on the combination of tail, upperwing and underwing pattern together with flight behaviour and sound and in most cases a lot of field experience is needed as well. In the case of the mystery bird, only the head pattern, the breast and some parts of the folded wing and mantle can be seen. This makes a certain identification a tough job and a thorough study of the mystery bird is needed. Five species of snipe have to be considered. These are Common Snipe *G gallinago*, Wilson's Snipe *G delicata* (a very rare vagrant from the Nearctic with only a few records in north-western Europe), Great Snipe *G media*, Pintail Snipe *G stenura* (breeding in the extreme north-east of the WP and a vagrant to Italy and the Middle East) and Swinhoe's Snipe *G megala* (probably an extreme rare vagrant in the WP which has been displaying just within the WP boundaries in Russia in June 2002; Dutch Birding 26: 132, 2004). Of these, Great is the easiest to eliminate as it should show a much stronger barring on breast and flanks, which even reaches the belly. In the mystery bird, the white central belly can just be seen and the barring on flanks and breast is rather poor. Furthermore, in Great, the primary coverts are usually strikingly white tipped, which is not the case in the mystery bird.

One of the best visible features in the mystery bird is the head pattern. However, identification on head pattern alone is very difficult, because there is a substantial overlap in the remaining four snipe species, although subtle differences are present and these are useful in combination with other characters. The mystery snipe has a strong buffish supercilium. Behind the eye it is narrow and in front of the eye it is very broad

480 Common Snipe / Watersnip *Gallinago gallinago*, Texel, Noord-Holland, Netherlands, 12 February 2004 (René Pop). Note parallel-sided supercilium in front of eye, broad loral stripe and contrast between buffish coloured supercilium and whitish patch between eye-stripe and cheek-stripe. **481** Wilson's Snipe / Amerikaanse Watersnip *Gallinago delicata*, Kougark Road, Nome, Alaska, 1 June 2004 (René Pop). Note parallel-sided supercilium in front of eye and contrast between buffish coloured supercilium and whitish patch between eye-stripe and cheek-stripe. Note also that the loral stripe is narrower compared with Common Snipe *G. gallinago*.

482 Swinhoe's Snipe / Siberische Snip *Gallinago megala*, Lim Chu Kang, Singapore, 24 March 2005 (Cheah Weng Kwong). Note long tail projection, bulging supercilium in front of eye and lateral crown-stripe joining over the bill. Note also the extreme similarity with Pintail Snipe *G. stenura*. **483** Pintail Snipe / Stekelstaartsnip *Gallinago stenura*, Lumlukka, Pathum Thani, Thailand, 17 September 2005 (Peter Ericsson). Note relatively short bill, bulging supercilium in front of eye, absence of contrast between colour of supercilium and buffish patch between eye-stripe and cheek-stripe and narrow loreal stripe. Note also the extreme similarity with Swinhoe's Snipe *G. megala*.

and bulging, creating a rather bare-faced expression. There is hardly any contrast between the colour of the supercilium and the area immediately above the cheek-stripe. Furthermore, the loreal stripe is quite narrow, especially just in front of the eye. Both in Common Snipe and Wilson's Snipe, there is usually some contrast between the buff supercilium and the whitish horizontal area between the dark eye-stripe and the dark cheek-stripe. Another character which does not support the identification as Common or Wilson's is the shape of the supercilium. In both species, the supercilium is in most cases more or less parallel sided in front of the eye. Although the supercilium can sometimes be a bit more bulging in Common and Wilson's, the supercilium is only in extreme cases (if ever) so prominently bulging as shown in the mystery bird. In addition, both Common and Wilson's have on average a broader loreal stripe. There is, however, a subtle difference between these two species as Common tends to have a broader loreal stripe compared with Wilson's. Most often, the loreal stripe in Common is broadest near the bill base and narrows towards the eye. Compared with Common, the loreal stripe of Wilson's is on average slightly narrower and even more parallel sided. The loreal stripe of the mystery bird seems too narrow to fit either Common or Wilson's. The mentioned differences in the head pattern are all variable. However, the combination of bulging supercilium, narrow loreal stripe and buffish cheek-stripe exclude both Common and Wilson's (see plate 480-481). This conclusion is supported by the pattern of the lesser and median coverts. The dark subterminal bar on the lesser and median coverts in Common is V-shaped and usually reaches the tip of the feather, breaking the pale buffish fringe into two parts. This creates a spotted appearance on the folded wing. In the mystery bird, the lesser and median coverts have a broad buffish, in most cases unbroken terminal bar and the dark subterminal bar is only very shallowly U-shaped. This creates a barred appearance on the folded wing. In Wilson's, the median coverts are very similar to those of Common, although they can give a slightly more barred impression, but not as obvious as in the mystery bird. So, the mystery bird is either a Pintail Snipe or a Swinhoe's Snipe.

Pintail Snipe and Swinhoe's Snipe are very similar and because of the large variation and overlap in characters, a certain identification can be problematic or in some cases even impossible. It is, therefore, very difficult to identify a

Pintail or Swinhoe's from a single photograph, especially as the main differences are not visible in the mystery bird. Swinhoe's shows a longer tail projection, whereas Pintail shows a rather short tail which usually does not project far beyond the closed primary tips. Swinhoe's is on average larger and heavier than Pintail and usually shows a longer bill than Pintail. Note that bill length is difficult to judge in the mystery bird, because the bill tip is hidden behind the vegetation. However, the bill seems to be relatively short, which favours Pintail, and the bird does not seem to be large and heavy. The head pattern of Swinhoe's is very similar to that of Pintail, although the very bulging supercilium of the mystery bird favours Pintail more than Swinhoe's. In Swinhoe's, this feature is normally not so marked and it is argued that snipes showing a very broad supercilium which bulges immediately in front of the eye, as in the mystery bird, are best identified as Pintail. Another difference between the two species can sometimes be found in the pale median crown-stripe. In Pintail, the median crown-stripe occasionally reaches the bill-base, whereas this only very rarely occurs in Swinhoe's. In the mystery bird this character can not be judged easily. The lateral crown-stripe on the right side just reaches the bill and becomes very narrow, indicating that it does not join the lateral crown-stripe on the left side, and, therefore, the median crown-stripe must reach the bill. In Swinhoe's, there is often a broad merging of the two lateral crown-stripes over the bill (see plate 482) which does not seem to be the case in the mystery bird. In addition, there is also a difference in the barring of the underparts. The barring in Swinhoe's is stronger and darker, especially on the flank, but also at the breast side. In the mystery bird, the barring is not so strong and brownish on a buffish background. This again favours Pintail. Not only the barring on the underparts is darker but the overall colour in Swinhoe's is darker, which can be judged also on the folded wing. The pattern on the median coverts is very similar in both species, creating a pale panel on the wing. However, in Swinhoe's, this pale panel is sometimes even more obvious compared with Pintail, because of the darker overall colour of the bird.

In summary, especially based on the head pattern with obvious pale supercilium strongly bulging in front of the eye, the narrow loreal stripe and the absence of contrast between the colour of the supercilium and the buffish patch between the eye-stripe and the cheek-stripe, the mystery

Mystery photograph XI (September)

bird must be either a Pintail Snipe or a Swinhoe's Snipe. A certain identification of these two species is extremely difficult and nearly impossible if only based on a single character. However, using the above mentioned set of characters, it can be argued that the mystery bird is a Pintail. The identification is based on the combination of a very broad supercilium (on average less so in Swinhoe's) creating a rather bare-faced expression, together with the relative fine barring on the underparts (on average stronger and darker in Swinhoe's), the overall colour, which is not so dark as in Swinhoe's, and the pattern of the central crown-stripe (cf plate 482).

This Pintail Snipe was photographed by Diederik Kok at Goa, India, on 24 February 2002. In plate 483, a photograph of another Pintail is shown. Note the relatively short bill, the very broad, bulging supercilium especially in front of the eye and the very narrow loreal stripe. The latter characters create the distinctive bare-faced expression. This mystery bird was correctly identified by 72% of the entrants. Incorrect answers included Common (3%), Wilson's (7%), Great (7%) and Swinhoe's Snipe (11%).

In the fifth round for 2005, 29 entrants participated of which 11 (38%) managed to identify both mystery birds correctly. From them Luc Hoogenstein and Peter Verhelst were drawn as the winners of a copy of the CD *Calls of eastern vagrants* by Hannu Jännes and donated by Birdsounds.nl. Hans Larsson (Sweden) is still in the lead of the overall competition with 10 cor-

Mystery photograph XII (May)

rect identifications, closely followed by Hein Prinsen and Stuart Piner (England), both with nine and Jurgen DeWolf (Belgium) with eight correct identifications. The names of all the entrants with at least one correct identification can be viewed at www.dutchbirding.nl.

Sixth round 2005

Photographs XI and XII represent the sixth and final round of the 2005 competition. Please, study the rules (Dutch Birding 27: 55, 2005) carefully and identify the birds in the photographs. Solutions can be sent in three different ways:

- by *postcard* to Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands
- by e-mail to masters@dutchbirding.nl
- from the website of the Dutch Birding Association at www.dutchbirding.nl

Entries for the sixth and final round have to arrive by **1 January 2006**. Please, indicate if you are subscribed to Dutch Birding. From those entrants having identified both mystery birds correctly, one person will be drawn who will receive a copy of the *Photographic handbook of the rare birds of Britain and Europe* by Dominic Mitchell and Steve Young. Swarovski Benelux has generously agreed to sponsor this competition again in 2005. This year, the overall winner after six rounds will receive a pair of marvellous 8x32 EL binoculars.

Rob S A van Bemmelen, Stavangerweg 535, 1013 AX Amsterdam, Netherlands
(masters@dutchbirding.nl)

Dick Groenendijk, Elzenstraat 14, 4043 PB Opheusden, Netherlands
(masters@dutchbirding.nl)

Aankondigingen & verzoeken

VerTelpost Breskens 1980-2005 Begin 2006 verschijnt een bijzondere publicatie, samengesteld en uitgegeven door Telgroep Breskens, in samenwerking met Natuur-beschermingsvereniging 't Duumpje en Vogelwerkgroep Walcheren. Dit keer een extra bijzondere en omvangrijke publicatie, met minimaal 124 pagina's. Het is uiteraard een beschrijving van de spectaculaire voorjaars trek bij Breskens, met het accent op 2002-05, met jaartotalen, fenologie, dagrecords, hoofdstukken over de trek van een aantal karakteristieke soorten, topdagen, het hoe en waarom van massale trek van Graspiepers *Anthus pratensis* in april 2003 etc.

De helft van het boekje is gewijd aan verhalen door en (vooral) over vogelaars, met vele persoonlijke, hilarische, onthullende en ontroerende ontboezemingen. De combinatie van droge tabellen met smeuge verhalen biedt voor elk wat wils!

Het boekje is geïllustreerd met vele 10-tallen foto's

en tekeningen en wordt geleverd met een unieke dvd, waarop onder meer video-opnamen, 100en (deels historische) afbeeldingen van vogels en vogelaars, unieke Breskens-muziek, bijzondere geluidsfragmenten en pdf-bestanden van (kranten)artikelen.

Dankzij enkele forse subsidies kan de prijs van dit boekje bescheiden blijven!

Het boekje (met dvd) is te bestellen door het overmaken van EUR 10.00 (inclusief verzendkosten) op giro 76442 ten name van P L Meininger te Vlissingen, onder vermelding van 'Breskens 2005' (bij bankoverschrijvingen gaarne volledig adres vermelden!) of door het zenden van EUR 10.00 in een enveloppe naar Peter Meininger, Lisztlaan 5, 4384 KM Vlissingen, Nederland. Voor overschrijvingen vanuit het buitenland: rekeningnummer 76442 (Bank: Postbank NV; IBAN: NL39 PSTB 0000 076442; BIC: PSTBNL21). Het boekje en de dvd worden direct na publicatie verzonden.

DBA-nieuws

Betaling van abonnementsgeld voor 2006 Bij dit nummer van Dutch Birding treft u een rekening aan voor het abonnementsgeld voor 2006. Nederlandse abonnees kunnen het abonnementsgeld betalen met de eveneens bijgevoegde acceptgirokaart. Wij verzoeken de Belgische abonnees om de betaal instructies op de rekening te volgen. De abonnementsprijs blijft EUR 32.00 voor Nederland en EUR 35.00 voor België. Wij verzoeken u het abonnementsgeld voor 1 januari 2006 over te maken. In verband met de kosten die verbonden zijn aan het versturen van herinneringen en aanmaningen zal voor latere betalers EUR 2.00 extra in rekening worden gebracht.

Voorts verzoeken wij u om alle correspondentie over abonnementszaken te richten aan: Dutch Birding Association, p/a Jeannette Admiraal, Iepenlaan 11, 1901 ST Castricum, Nederland, of aan circulation@dutchbirding.nl.

Payment of subscription for 2006 Enclosed with this issue, you will find the invoice for the subscription fee for 2006. The rates for 2006 remain EUR 35.00 for subscribers in Europe and EUR 38.00 for subscribers outside Europe. We kindly request to follow the instructions on the enclosed invoice. Subscribers who have not paid by 1 January 2006 will be charged EUR 2.00 extra to compensate administration costs.

For all subscription matters, please use the following address: Dutch Birding Association, c/o Jeannette Admiraal, Iepenlaan 11, 1901 ST Castricum, Netherlands, or circulation@dutchbirding.nl.

Dutch Birding-vogelweek in oktober 2005 De Dutch Birding-vogelweek op Texel, Noord-Holland, vond dit

jaar plaats van zaterdag 1 oktober tot en met donderdag 6 oktober. De ouverture was echter al op vrijdag 30 september. Dick Groenendijk was vroeg op Texel gearriveerd en ontdekte bij Den Hoorn een juveniele Amerikaanse Goudplevier *Pluvialis dominica*. Helaas werd de vogel ondanks intensief zoeken niet meer teruggevonden. Op zaterdag was Texel erg leeg, met alleen drie Grote Piepers *Anthus richardi* en een enkele Bladkoning *Phylloscopus inornatus* het vermelden waard. Aan zee was meer beleven, met onder meer Grauwe Pijlstormvogels *Puffinus griseus* en later in de week Vaal Stormvogeltje *Oceanodroma leucorhoa*, diverse soorten jagers *Stercorarius* en Vorkstaartmeeuw *Larus sabini* (op zondag 2 oktober achter de veerboot). 's Avonds deed Bas van den Boogaard de volgestroomde zaal van het Eierlandse Huis dromen van dwaalgasten uit het Verre Oosten met fraaie beelden van aansprekende soorten en een fantastische vogelbestemming: Happy Island, China. Voor aanvang werd DBA-voorzitter Gijsbert van der Bent voor hem geheel onverwacht nog even in het zonnetje gezet: per 1 september 2005 was hij namelijk op de dag af 12.5 jaar voorzitter.

Zondag 2 oktober was het gelukkig wat drukker. Een goed meewerkende Grote Pieper (een van de zeven deze dag) zorgde zelfs voor een heuse toeloop bij de reddingbootschuur. Het aantal Bladkoningen kwam op zes. Een enthousiaste Max Berlijn gaf 's avonds uitleg over de problematiek van mogelijke 'escapes' en hoe verschillende dwaalgastencommissies daarmee omgaan. Maandag 3 oktober leverde een Sperwergrasmus *Sylvia nisoria* op De Robbenjager, zes Grote Piepers en wat IJsgorzen *Calcarius lapponicus* op. De 'Blad-

koningstand' kwam op 11. 's Avonds vermaakte Eduard Opperman het publiek met dia's en videobeelden van Scandinavische specialiteiten. Dinsdag 4 oktober leek er schot te komen in de vogelweek, met een Dwergors *Emberiza pusilla*, die echter maar kort werd gezien, en een kortstondige Roodhalsgans *Branta ruficollis* in het Wagejot. Tevens werd een overvliegende Roodkeelpieper *A cervinus* gemeld. Speciaal voor de fotografen was een jonge Grauwe Klauwier *Lanius colurio* op het eiland neergestreken. De mystery bird-competitie, ook dit jaar weer uitstekend verzorgd door Dick Groenendijk en Rob van Bemmelen, werd gewonnen door Max Berlijn (16 goed uit 25). Tweede werd Nils van Duivendijk (14 goed). Lynx Edicions was niet kinderachtig geweest met het beschikbaar stellen van de twee hoofdprijzen: deel 10 van het *Handbook of the birds of the world* en *Threatened birds of the world*. Eervolle vermeldingen waren er voor Hein Prinsen (12 goed), Patrick Palmen en Michel Veldt (beiden 10 goed). Op woensdag 5 oktober leken de Grote Piepers en Bladkoningen het eiland verlaten te hebben, zonder dat daar nieuwe aanvoer tegenover stond. Kees de Mooij ontdekte echter ten westen van Den Hoorn een 'rare klapexster', die uiteindelijk werd gedetermineerd als Kleine Klapexster *L. minor*. Dit kon wel eens de Soort van de Week worden! Swarovski had voor de ontdekker daarvan een SLC new 10x42 WB-verrekijker uitgelooft. Laurens Steijn hield 's avonds een informatief verhaal over het vogelrijke India, waar het goed vogels kijken is omdat er 'gewoon overal' vogels te zien zijn, en dat is in de meeste andere landen in Azië wel anders.

Op donderdag 6 oktober deden zeven teams mee aan de Big Day. Voor Kees de Mooij was het een spannende dag. Zou zijn Kleine Klapexster nog verbeterd worden? De dag begon zeer mistig en de mist was zeer hardnekkig. De Kleine Klapexster bleek te zijn verdwenen. Het damesteam ontdekte een Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* bij Westerslag, een factor vier algemener dan Kleine Klapexster in Nederland maar wel de soort van de dag. De drie dames kregen 's avonds een poloshirt van Swarovski. De leden van het winnende Big Day-team van Leon Boon (113 soorten) kregen elk een Swarovski-rugzak. Het team van Dick Groenendijk had ook 113 soorten maar niet de zeldzaamste soort van Texel die dag, een Appelvink *Coccothraustes coccothraustes*, op hun daglijst. Kees de Mooij kreeg van directeur Gino Merchiers van Swarovski Benelux de waardevolle prijs omgehangen. Swarovski's Productmanager Gerald Dobler, tevens fanatiek vogelaar, liet daarna zien hoe Swarovski zich inzet voor vogelbescherming wereldwijd door deelname aan 10-tallen aansprekende beschermingsprojecten. Met apparatuur uit eigen keuken gaf hij daarna een zeer informatieve verhandeling over de pro's én contra's van digiscoping. De DBA is Swarovski en met name Gerald Dobler, Gino Merchiers en Pedro zeer erkentelijk voor hun deelname aan de week en het beschikbaar stellen van de waardevolle prijzen.

In totaal hebben 100en vogelaars de 20e editie van

de Dutch Birding-vogelweek op Texel bezocht. Tekennend voor de grote belangstelling waren de ruim 100 vogelaars die dinsdagmiddag binnen het uur ter plaatse waren bij de Kleine Klapexster.

Hoewel de vogelweek na donderdag officieel was afgelopen, ging het vogelen op volle kracht door. Vrijdag 7 oktober was een winderige maar mooie dag, met opnieuw veel Bladkoningen en Grote Piepers, een Roodkeelpieper en een Siberische Tjiftjaf *P. collybita tristis*. Het was toen echter een onverwachte stelloper-influx die de aandacht trok, met Morinelplevier *Charadrius morinellus*, Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*, Gestreepte Strandloper *C. melanotos* en een mogelijke Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus*. In Den Burg verbleef een Hop *Upupa epops*.

Volgend jaar zal de Dutch Birding-vogelweek op Texel plaatsvinden van zaterdag 7 oktober tot en met donderdag 12 oktober 2006. GIJSBERT VAN DER BENT

Dutch Birding-vogeldag op 4 februari 2006 in Utrecht

De traditionele Dutch Birding-vogeldag vindt plaats op zaterdag 4 februari 2006. De locatie is zoals gebruikelijk maar dit jaar voor het laatst (!) het Hoofdgebouw Diergeneeskunde, Yalelaan 1, Utrecht (De Uithof), Utrecht. De zaal gaat om 09:00 open en het programma eindigt rond 17:00. De toegangsprijs is EUR 5,00 voor zowel begunstigers als niet-begunstigers. Het dubbelprogramma is verdeeld over twee zalen. Op moment van schrijven is het programma nog niet helemaal bekend. Verwacht worden onder meer lezingen over determinatie en taxonomie van de vogelsoorten op trek over Happy Island, China, en over endemen in Indonesië, een lezing van een buitenlandse specialist en bijdragen van SOVON en de CDNA. Er is een opnieuw een mystery bird-competitie met leuke prijzen en de dag wordt zoals gebruikelijk afgesloten met het Jaaroverzicht. Dit jaar zullen tevens de prijsuitreikingen van de fotowedstrijd van Birdpix op de Dutch Birding-vogeldag plaatsvinden. Een van de categorieën is die van 'beste foto van een dwaalgast'. Op de website www.dutchbirding.nl en de Dutch Birding-vogellijn (0900-BIRDING; EUR 0.35 per min) wordt het programma steeds actueel gehouden.

In de hal van het gebouw wordt een volwaardige vogelaarsbeurs ingericht, compleet met catering. Hier vindt de geïnteresseerde, gevorderde en fanatieke 'birder' alles van zijn of haar gading: vogelboeken, -cd's en -dvd's (nieuw en tweedehands), optiek (Swarovski, Leica, Combi Focus), outdooruitrusting, reisorganisaties en collega-vogelorganisaties. Voor meer inlichtingen en aanmeldingen van stands kan men zich nog wenden tot Arjan van Egmond (arjan.van.egmond@dutchbirding.nl). De locatie is bereikbaar met buslijnen 11 en 12 vanaf Utrecht CS en met de auto via afslag 'De Uithof' vanaf de A27 en A28. Neem na het UMC-complex de eerste weg links. Hier staan ook Dutch Birding-wegwijzers. Op het grote parkeerterrein schuin tegenover het gebouw kan op zaterdag gratis worden geparkeerd. GIJSBERT VAN DER BENT

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic mainly in **late September-late November 2005** and focuses on north-western Europe. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by a rarities committee. Observers are requested to submit their records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

GEESSE TO DUCKS On 16 October, the regular flock of Swedish **Lesser White-fronted Geese** *Anser erythropus* had arrived in the Anjumerkolken west of Lauwersmeer, Friesland, the Netherlands, and numbered more than 60 individuals; a month later, these numbers had decreased and many turned up further south at Oude Land van Strijen, Zuid-Holland, another well-known staging site. In early November, two **Hudson Bay Canada Geese** *Branta canadensis interior*, one **Intermediate Canada Goose** *B c parvipes* and three **Hutchins's Canada Geese** *B hutchinsii hutchinsii* were found on Islay, Strathclyde; some of these taxa were also reported from other sites in Scotland. High wild-fowl counts in the Netherlands included a flock of 226 **Ruddy Shelduck** *Tadorna ferruginea* at the IJssel mouth near Kampen, Overijssel, in late September (by 16

October, 70 were still present here) and more than 400 **Red-crested Pochards** *Netta rufina* at Gouwzee, Noord-Holland, on 16 October (and, eg, up to 90 near Harderwijk, Gelderland). An adult male **Canvasback** *Aythya valisineria* at Castricum aan Zee, Noord-Holland, from 14 October to 12 November was presumably the same individual that wintered here as the first for the Netherlands from 9 January to 5 March 2003. On 3 October, the male **Black Scoter** *Melanitta americana* at Llanfairfechan, North Wales, had returned for its eighth winter (it was first seen in March 1999). A female **Bufflehead** *Bucephala albeola* was present in Ariège, France, during November.

LOONS TO FRIGATEBIRDS In Ireland, an adult **Yellow-billed Loon** *Gavia adamsii* close inshore off Balbriggan, Dublin, from 5 to at least 9 November attracted many birders. Remarkably, three 'fly-bys' were reported in the Netherlands on 7, 13 and 19 November. An adult **Black-browed Albatross** *Thalassarche melanophris* was present in the colony of Northern Gannets *Morus bassanus* on Sula Sgeir, 40 miles north of the Butt of Lewis, Outer Hebrides, Scotland, on at least 25-31 August; however, since this inhospitable rock is rarely visited, it may have been present much longer, possibly even in

484 Green-backed Heron / Groene Reiger *Butorides virescens*, first-winter, Red Wharf Bay, Anglesey, Wales, November 2005 (Steve Round)

previous years (Birding World 18: 382-384, 2005). Another flew past Bardsey, Gwynedd, Wales, on 25 September and an immature was present for 15 min off Créac'h, Ouessant, Finistère, France, on 21 October. If accepted, a **Fea's Petrel** *Pterodroma feae* past Cap Gris Nez, Pas-de-Calais, on 29 September was the second for France. Others flew past Pendeen, Cornwall, England, on 1 October and Flamborough Head, East Yorkshire, England, on 23 October. **Little Shearwaters** *Puffinus assimilis* were reported from Iona, Argyll, Scotland, on 23 September and from Rump's Point, Cornwall, on 28 September. If accepted, a **Madeiran Storm-petrel** *Oceanodroma castro* past Dunkerque, Nord, on 17 September, will be the fourth for France. A **Leach's Storm-petrel** *O leucorhoa* was photographed 1 mile off Tazacorte, La Palma, Canary Islands, on 6 October. The first **Mediterranean Shag** *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* for Israel off Ma'agan Michael since 18 July remained through October. A male **Magnificent Frigatebird** *Fregata magnificens* picked up alive in Shropshire, England, on 7 November was taken to Chester Zoo where it died.

HERONS TO FLAMINGOS The first **Green Heron** *Butorides virescens* for Ireland was a first-winter at Schull, Cork, on 11-13 October. Presumably, the same bird was rediscovered at Red Wharf Bay, Anglesey, Wales, from 7 to late November (reportedly, it had been there since 31 October). The first **Snowy Egret** *Egretta thula* for the WP appears to be a bird recently found in a museum collection at Oldenburg, Niedersachsen, Germany, and shot at the North Sea coast in the Weser estuary in Cuxhaven, Niedersachsen, on 26 October 1937 (Limicola 19: 225-232, 2005). The first for the Cape Verde Islands was at the sewage ponds near Mindelo, São Vicente, on 1-3 November. In the Netherlands, the remarkable inland observation post for migrating **Purple Herons** *Ardea purpurea* at De Gorzen, Ridderkerk, Zuid-Holland, had a daily maximum count of 168 on 12 September (the best period was from 21 August to 16 September with more than 550 and the last 14 were seen on 3 October). On 31 October, no less than 46 **Bourne's Herons** *A bournei*, including 26 juveniles, were counted at this species' only nesting tree at Liberao, Santiago, Cape Verde Islands. Also on Santiago, a **Glossy Ibis** *Plegadis falcinellus* was seen on 30 October. The seventh for Iceland and the second since 1825 arrived on 6 October. In Ireland, an unusual flock of 10 **Eurasian Spoonbills** *Platalea leucorodia* was present at Westport Harbour, Mayo, in the first half of October (some wearing Dutch colour-rings). A flock of five over Höfn on 26 October were the sixth to 10th for Iceland. After up to three **Lesser Flamingos** *Phoenicopterus minor* at Punta de la Banya, Ebre delta, Tarragona, Spain, until 13 September, an adult and a juvenile turned up in Ciudad Real on 22 October.

RAPTORS The adult **Black-winged Kite** *Elanus caeruleus* at La-Neuville-en-Tourne, Ardennes, France, stayed from 4 September to 5 October. On 10 and 16 Septem-

ber, two **Rüppell's Griffon Vultures** *G rueppellii* flew over Cazalla viewing point, Tarifa, Cádiz, Spain, in a party of Eurasian Griffon Vultures *G fulvus*; on 11-16 September, at least four Rüppell's Griffons were seen at various dates and places between Algeciras and La Janda. In Egypt, at least 29 **Lappet-faced Vultures** *Torgos tracheliotus* were counted at Ber Shalatan on 18 September. On 29 September, a juvenile **Pallid Harrier** *Circus macrourus* flew over Sumburgh, Mainland, Shetland, Scotland. During October, a total of six were reported from Denmark. Until 19 November, there were 13 reports in northern Germany for this autumn. In Finland, 55 were reported this autumn until 11 October. If accepted, a **Long-legged Buzzard** *Buteo rufinus* photographed over Burgh-Haamstede on Schouwen, Zeeland, on 3 October will be the fourth for the Netherlands. In western France, a juvenile was present at La Dive, Vendée, on 4-9 November. A dark juvenile **American Rough-legged Buzzard** *B lagopus sanctijohannis* picked up in an exhausted and emaciated condition and taken into care in Clare on 11 October was the first for Ireland; it was nursed back to fitness by the finder and released at North Slob, Wexford, in early November. The seventh **Lesser Spotted Eagle** *Aquila pomarina* for the Netherlands was seen by a large number of birders at Domburg and Westkapelle, Zeeland, on 24-25 September; the previous twitchable individual was in November 1984. Two were reported from Malta on 14 and 16 October. The largest number of eagles passing anywhere in the world during a single day were 52 256 over Israel (mostly at the Kfar Ruppin area) on 2 October counted by the local raptors migration survey team. By late October, a hybrid **Greater Spotted x Lesser Spotted Eagle** *A clanga x pomarina* from northern Germany was followed by radio-satellite south to the Straits of Messina, Sicily. In Denmark, an immature **Steppe Eagle** *A nipalensis* in Vestsjælland on 7-8 October and Lolland on 13 October was the same individual as the one until 3 October at Falsterbo, Skåne, Sweden. An **Imperial Eagle** *A heliaca* flew over Falsterbo on 16 October and stayed in Skåne until 23 October. A female **Lesser Kestrel** *Falco naumanni* remained on Ouessant from 22 September to 22 October. The first **Eleonora's Falcon** *F eleonorae* for Armenia was in Kotayk on 2 June.

RAILS TO CRANES In the Kennemerland region of Noord-Holland, the Netherlands, a remarkable 498 **Water Rails** *Rallus aquaticus* were trapped in the night of 28/29 October at two coastal ringing stations. A **Sora Rail** *Porzana carolina* stayed on St Mary's, Scilly, England, from 23 September to 1 November. An adult on Ouessant from 4 October to at least 19 November was the second for France. A first-winter male **Little Crane** *P parva* at Slimbridge, Gloucestershire, England, attracted many birders from 14 September to 4 October. In Syria, four **Grey-headed Swamp-hens** *Porphyrio poliocephalus caspius* were present at Muhaymidah in September. On 24 September, the **American Coot** *Fulica americana* returned to Loch of Benston, Main-

485 Wilson's Snipe / Amerikaanse Watersnip *Gallinago delicata*, Ty Crenn, Ouessant, Finistère, France, 19 October 2005 (Aurélien Audevard)

486 Sora Rail / Soraral *Porzana carolina*, Ty Crenn, Ouessant, Finistère, France, October 2005 (Aurélien Audevard)

487 Magnificent Frigatebird / Amerikaanse Fregatvogel *Fregata magnificens*, Chester Zoo, Cheshire, England (found near Whitchurch, Shropshire, England, on 7 November 2005), 8 November 2005 (Mark Eaton) **488** Lappet-faced Vulture / Oorgier *Torgos tracheliotus*, Shalatin, Egypt, 18 October 2005 (Dominic Mitchell/Birdwatch) **489** Namaqua Dove / Maskerduif *Oena capensis*, female, Wadi Gimal, Egypt, 19 October 2005 (Dominic Mitchell/Birdwatch)

490 Pallid Swift / Vale Gierzwaluw *Apus palidus*, Skagen, Nordjylland, Denmark, 7 November 2005 (*Ole Krogh*)
491-492 Presumed South Polar Skua / vermoedelijke Zuidpooljager *Stercorarius maccormicki*, off La Palma, Canary Islands, 7 October 2005 (*Edwin Winkel*)

land, Shetland; presumably, it is the same individual as the one from November 2003 through March 2004 and from 13 November 2004 through March 2005. where it was also seen from November 2004 to March 2005. The English breeding population of **Common Crane** *Grus grus* in Norfolk appears to be expanding as 34 were counted at the Horsey roost in early November. A **Demoiselle Crane** *G. virgo* was seen in a flight of 130 Common Cranes at Hurgada, Egypt, on 10 October. In southern Tibet, China, 346 **Black-necked Cranes** *G. nigricollis* (a large percentage of the world population) were counted roosting and foraging in several flocks along the Brahmaputra, 5-30 km north of Lhartse and 330 km west of Lhasa, on 17 October.

WADERS Up to two **Greater Painted-snipes** *Rostratula benghalensis* at En Hahoresht, Israel, remained from 3 September to 1 October. In Syria, seven **Crab-plovers** *Dromas ardeola* were found at Halabieh on the Euphrates on 16 September. In the Cape Verde Islands, a first-winter **Semipalmated Plover** *Charadrius semipalmatus* was discovered at Tarragal, Santiago, on 30 October; on 1-3 November, at the sewage ponds of Mindelo, São Vicente, a first-winter Semipalmated Plover, an **American Golden Plover** *Pluvialis dominica*, three **Semipalmated Sandpipers** *Calidris pusilla*, three **White-rumped Sandpipers** *C. fuscicollis*, a **Spotted Sandpiper** *Actitis macularius* and a **Green Sandpiper** *Tringa ochropus* were present. In France, an adult **Lesser Sand Plover** *C. mongolus* was seen at Moëze, Charente-Maritime, on 20-26 September. A **Greater Sand Plover** *C. leschenaultii* on Gorino near Boccasette in the Po delta, Emilia Romagna, Italy, from 15 September to at least 18 November was probably the same as the one first seen on 19 November 2004. The first **Eurasian Dotterel** *C. morinellus* for South Korea was found at Seosan on 30 September and still present on 1 October. A juvenile **American Golden Plover** in the Kiskunság region on 29-30 October was the first for Hungary. An amazing group of three was found at Annagh Beach, Mayo, Ireland, on 5 November. In total, 10 were found in Britain and Ireland up to early November. Four single **Sociable Lapwings** *Vanellus gregarius* were found in Germany at Dechtow, Brandenburg, on 2 October (first-year), at Hildesheim, Niedersachsen, on 14-17 October, at Frischwassersee, Hessen, on 19 October (first-winter), and at Wathlinger Dannelschornwiesen, Niedersachsen, on 30 October. Up to two were present at Hortobágy, Hajdú-Bihar, Hungary, on 4-11 October and 12 were seen at Erzurum airport, north-eastern Turkey, on 10 October. Moreover, singles were present near Longchamps, Namur, Belgium, on 22 September (adult winter); at Sorques, Seine-Maritime, France, from 15 October; at Aammîq, Lebanon, on 17 October; in Lleida, Spain, from 23 October; at Pest, Hungary, on 23 October; in the Kiskunság region on 1 November; and at Thoisy, Côte d'Or, France, on 13 November. In September, 25 **White-tailed Lapwings** *V. leucurus* were present at Muhaymidah, Syria. In Israel, singles were seen at Hazeva on 10 October and Nizzana on 15 October.

A **Semipalmated Sandpiper** in the Kiskunság region from 31 October to 8 November was the second for Hungary. On Ouessant, one was present from 26 September to 7 October. A late individual on Mainland from 1 November was the fifth for Shetland. In Syria, three **Long-toed Stints** *C. subminuta* were reported from a reservoir 10 km from Palmyra on 14 September. On 26 June, two displaying **White-rumped Sandpipers** *C. fuscicollis* were photographed on Bjornoya, Norway (Birding World 18: 349-350, 2005). Record numbers totalling 22 in four groups reached the Canary Islands on 8-10 October. The second **Baird's Sandpiper** *C. bairdii* for Hungary was discovered on 16 September. In France, one was present at Pointe de Penmarch, Finistère, on 19-23 September. On 13 October, the fifth for Iceland was seen at Höfn. Up to eight occurred in Britain and Ireland during the period. If accepted, a **Wilson's Snipe** *Gallinago delicata* photographed on Ouessant on 19 October will be the first for France. In Spain, two **Long-billed Dowitchers** *Limnodromus scolopaceus* were seen at Embalse de Sabon, Arteixo, A Coruña, on 9 October. The first **Little Curlew** *Numenius minutus* for Sweden was discovered on Öland on 12 September and present until at least 8 November. In England, a first-year **Upland Sandpiper** *Bartramia longicauda* was elusive at Polgigga, Cornwall, from 27 September to 16 October and may be the same as the rather confiding individual at Kingston Seymour, Somerset, from 12 to at least late November. On 3-6 October, one stayed on Benbecula, Outer Hebrides. The fourth for Ouessant from 15 October into November was the eighth for France. The third for Norway was at Sør-Herøy, Nordland, on 23 October and the first for mainland Spain was at Punta de la Romaneta, Asturias, on 30 October and 1 November. A juvenile **Solitary Sandpiper** *T. solitaria* at Ria de la Villa, Asturias, on 8 October was the first for Spain; another juvenile was present on St Agnes, Scilly, on 4-6 November. The first **Greater Yellowlegs** *T. melanoleuca* for Morocco was a first-year at Oued Massa on 16 November. A first-year **Spotted Sandpiper** at Rheindelta on 1-12 November was the second for Austria; the first was at the same site in 1990. On 2-23 October, a juvenile stayed in A Coruña and, on 30 October, one was seen near Puerto de la Cruz, Tenerife, Canary Islands. Also, several were present in Britain and Ireland. On 19-23 September, a first-winter **Wilson's Phalarope** *Phalaropus tricolor* occurred on South Uist, Outer Hebrides. In Ireland, one turned up at Tacumshin, Wexford, on 25 September, while another was at Snettisham, Norfolk, England, on 11 October. The first for Hungary was a first-winter at Balaton lake on 21-22 October.

SKUAS TO AUKS If accepted, a **South Polar Skua** *Stercorarius macconnicki* photographed between Puerto Naos and Las Indias, 2 miles off La Palma, on 6 October may be the first for the Canary Islands; the bird's outer primary was in growth, indicating moult, which in late summer is a strong indication for a Southern Hemisphere origin. In Norway, a first-winter

493 Chimney Swift / Schoorsteengierzwaluw *Chaetura pelagica*, Sein, Finistère, France, 30 October 2005 (*Thierry Quelennec*) **494** Chimney Swift / Schoorsteengierzwaluw *Chaetura pelagica*, Baltimore, Cork, Ireland, 30 October 2005 (*Paul & Andrea Kelly/irishbirdimages.com*) **495** Chimney Swift / Schoorsteengierzwaluw *Chaetura pelagica*, St Mary's, Scilly, England, 31 October 2005 (*Martin Goodey*) **496** Leach's Storm-petrel / Vaal Stormvogeltje *Oceanodroma leucorhoa*, off Tazacorte, La Palma, Canary Islands, 6 October 2005 (*Edwin Winkel*) **497** Yellow-billed Cuckoo / Geelsnavel-koekoek *Coccyzus americanus*, Ouessant, Finistère, France, 5 October 2005 (*Aurélien Audevard*) **498** Sora Rail / Soraral *Porzana carolina*, Lower Moors, St Mary's, Scilly, England, October 2005 (*Steve Young/Birdwatch*)

499 Upland Sandpiper / Bartrams Ruiters *Bartramia longicauda*, Ouessant, Finistère, France, 14 October 2005
(Aurélien Audevard)

500 Wilson's Phalarope / Grote Franjepoot *Phalaropus tricolor*, first-winter, Balaton lake, Hungary, October 2005
(János Oláh)

501 Little Curlew / Kleine Regenwulp *Numenius minutus*, juvenile, Ventlinge, Öland, Sweden, 18 October 2005
(Stefan Pfützke)

502 Semipalmated Sandpiper / Grijsze Strandloper *Calidris pusilla*, juvenile, Ouessant, Finistère, France,
26 September 2005 (Aurélien Audevard)

Ivory Gull *Pagophila eburnea* stayed on Røst, Nordland, during mid-November and an adult **Ross's Gull** *Rhodostethia rosea* was seen at Tønsberg, Vestfold, on 12 November. In easternmost Germany, up to two first-winter **Pallas's Gulls** *Larus ichthyaetus* remained at Quitzdorf, Sachsen, from 5 to at least 15 November. In November, an amazing and unprecedented influx of **Laughing Gulls** *L. atricilla* occurred in Britain, with 35 arrivals in the first week of November and 22 in the second week (when 14 remained from the first week, as well). From 2 November, most turned up in south-western England, with several also in France (two adults on Ouessant on 3-6 November), northern Scotland and Wales; a largest flock of four was on St Mary's, Scilly, on 4 November. On 18 November, a total of 13 was still present in Britain and Ireland. On 13 November, an adult turned up in the Wadden Sea of Schleswig-Holstein, Germany. A substantial number also arrived in the Azores (see below). At the same time, a smaller but equally amazing influx of **Franklin's Gulls** *L. pipixcan* occurred in the Azores (see below), Cornwall, France, Ireland, Morocco and Wales; there were also more than 10 along the Atlantic coasts of Canada and the north-eastern USA. The second and third for Morocco were a first-winter at Oued Souss, Agadir, on 4 November. In Cornwall, singles were present at Hayle Estuary (first-winter) from 1 November, at Gannel Estuary (second-year) on 4-11 November, at Skewjack from 4 November, and at Cubert (second-year or adult) on 6-12 November. One at Drwslwyn, Dyfed, Wales, on 6 November was inland and together with a Laughing Gull. Other first-winters were seen at Lampaul-Ploudalmezeau, Finistère, France, on 2-8 November, at Rosslare, Wexford, Ireland, on 2 November, and at Rossaveal, Galway, from 10 to late November. The second for China was an adult on the mudflats of Beidaihe on 18 September; it was probably the same individual as the

one photographed as the first for China at nearby Tanggu, Tianjin, exactly a year earlier. An adult **Bonaparte's Gull** *L. philadelphia* was seen at Bakkatjörn, Seltjarnarnes, Iceland, on 4 October and a first-winter at Weybourne, Norfolk, on 17 November. In France, an adult **Forster's Tern** *Sterna forsteri* occurred at Pointe de l'Aiguillon, Vendée, on 15 September and another flew past Ile de Ré, Charente-Maritime, on 3 November. An adult **Bridled Tern** *S. anaethetus* was seen for 7 min at the mouth of the Guadalhorce, Málaga, on 15 September. A **Brünnich's Murre** *Uria lomvia* flying past Schiermonnikoog, Friesland, on 23 October was photographed and, if accepted, will be the eighth for the Netherlands (the previous seven were found dead, of which one was also seen alive). In Norway, a presumed **Long-billed Murrelet** *Brachyramphus perdix* flew past Skogsøy, Øygarden, on 29 September (the only WP record concerns a first-winter found dead in a fisherman's net at Zürichsee, Switzerland, in December 1997). On 22-23 October, one of the biggest influxes (or 'wrecks') of **Little Auk** *Alle alle* occurred locally along the Danish and Dutch North Sea coast with maximum numbers of 6625 individuals past Blåvands Huk, Vestjylland, on 22 October (by far the largest one-day count ever for Denmark) and in the northern Netherlands the next day 3295 past Schiermonnikoog and more than 2000 past Terschelling, Friesland (including a flock of 84), with c 140 even reaching the inland IJsselmeer area.

DOVES TO OWLS If accepted, an **Oriental Turtle Dove** *Streptopelia orientalis* at Pape on 8 November will be the first for Latvia. On 24 October, one of the subspecies *S. o. meena* was watched on Ouessant. A female **Namaqua Dove** *Oena capensis* was photographed at Wadi Gimal, Egypt, on 19 October. A **Yellow-billed Cuckoo** *Coccyzus americanus* on Ouessant on 6-7 October was the third for France. In Scilly, a headless corpse of one on Tresco on 7 October was brought in

503 Spotted Sandpiper / Amerikaanse Oeverloper
Actitis macularius, juvenile, Rheindelta, Austria,
2 November 2005 (Georg Juen)

504 Spotted Sandpiper / Amerikaanse Oeverloper
Actitis macularius, St Mary's, Scilly, England,
October 2005 (Steve Young/Birdwatch)

by a cat. A **Dark-breasted Barn Owl** *Tyto alba guttata* was present at Spurn, East Yorkshire, on 27-29 October. In Ireland, a **European Scops Owl** *Otus scops* was struck by a car at Crookhaven, Cork, in the night of 4/5 November and picked up injured, but died overnight. In Sweden, a live bird was photographed at Rosta, Örebro, Näske, on 11 November. In the Outer Hebrides, a **Snowy Owl** *Bubo scandiacus* was seen on North Uist on 18 September and on Lewis from 29 September to at least 13 November. The largest influx of **Northern Hawk Owl** *Surnia ulula* into southern Finland for many years numbered 131 until 20 November, including 13 at Kristiinankaupunki on 13 October. In Estonia, singles occurred on 20 and 25 October, and in southern Sweden c 10 arrived during October. The third for the Netherlands was hunting mice while being observed by many birders at Westerbork, Drenthe, on 30-31 October. A well-watched **Great Grey Owl** *Strix nebulosa* near Malmö on 18 October was the second ever for Skåne.

SWIFTS From 28 October to 9 November, high numbers of **Chimney Swifts** *Chaetura pelagica* occurred in Western Europe. In the Azores, the first arrivals were on 28 October with a flock of 27 on Corvo, five on Terceira and two on São Miguel. Numbers remained high the following days. On 29 October, 12 were counted on Corvo and 12 on Faial. On 30 October, 11 were on Corvo, 14 on Flores and 14 on Terceira. On 31 October, 21 were counted on Flores and three on Corvo. On 1 November, a flock of more than 30 were seen at Nordestinho, São Miguel, and 12 were still in this area the next day. Also on 1 November, nine flew about on Flores and six on Terceira. On 3 November, six were counted on Faial and one stayed on Corvo on 4-7 November. In the Canary Islands, two were present on Tenerife on 29-31 October and five on Lanzarote on 1 November. Up to 16 were found in Ireland from 29 October to 9 November including, in Cork, three groups of three on Sherkin Island on 29 October, at Courtmacsherry (with on one day four) from 31 October to 2 November and over Galley Head on 3 November. In England, one first on Tresco, Scilly, and then on St Mary's on 30-31 October was followed by seven singles in the first week of November with individuals as far east as Holy Island, Northumberland, on 2 November, Spurn Point on 4 November, and Tyne-mouth, Northumberland, in the evening of 6 November (the latter together with a **Pallid Swift** *Apus pallidus*). On 4 November, one was found dead on a naval vessel in Plymouth, Devon. The third and fourth for Spain were seen in Galicia on 30 October. The only one in France occurred on Sein, Finistère, from 30 October (a female **Sardinian Warbler** *Sylvia melanocephala* was also present here). The last Chimney Swift in Ireland flew over Farranfore, Kerry, on 9 November. The previous multiple arrival of Chimney Swift in Europe was in south-western England and Ireland with a total of 12 on 22-30 October 1999 and one reaching Sweden on 6 November. From 29 October, a total of 12 **Pallid Swifts** were reported in England, c 10 in

Denmark, at least three in Norway and a few in Sweden. There were reports of **Little Swifts** *A. affinis* from South Gare, Cleveland, England, on 13 September, and Lier-Anderstad, Antwerpen, Belgium, on 16 October. In the afternoon of 12 November, the first for Norfolk was found between Cromer and Overstrand; it roosted on the cliff face and was watched the next morning flying off to the south.

ROLLERS TO ACCENTORS A late **European Roller** *Coracias garrulus* turned up on Gotland, Sweden, on 2 November. A **Dunn's Lark** *Eremalauta dunnii* was seen at Be'er Sheva, Israel, on 21 October. A **Greater Hoopoe Lark** *Alaemon alaudipes* was reported at Luqa, Malta, on 30 October. Two were found on Sal, Cape Verde Islands, on 5 November (the species is only known as a breeder for Boavista and Maio). A **Greater Short-toed Lark** *Calandrella brachydactyla* trapped at Bloemendaal, Noord-Holland, on 18 November was the latest ever for the Netherlands. On 19 November, an even later individual was found on Düne, Helgoland, Schleswig-Holstein. In Israel, **Oriental Skylarks** *Alauda gulgula* were seen at Mitzpe Ramon on 17 October and Hula on 24 October. If accepted, a **Eurasian Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris* watched but not photographed on Terschelling, Friesland, on 10 October will be the first for the Netherlands. The third for Belgium flew around the Sint Rombout cathedral at Mechelen, Antwerpen, on 4-6 November. The sixth and seventh **Blyth's Pipits** *Anthus godlewskii* for Sweden were at Luleå on 3-4 October and on Örsjär, Uppland, on 8 October. Others were identified on Ouessant on 14-15 October (the fifth for France), on Helgoland on 15 October and on Bardsey, Gwynedd, Wales, on 16-17 October. In the Netherlands, three were identified by sound-recordings at Westkapelle, Zeeland, on 27 October, at Balloërveld, Balloo, Drenthe, on 30-31 October, and at Eemshaven, Groningen, on 14 November. In Belgium, one at Oostende, West-Vlaanderen, from 6 November was trapped on 19 November. The 15th for Finland was at Lumijoki Varjakka from 13 November. From 19 November onwards, one was at Raunen, Rogaland, Norway. **Pechora Pipits** *A. gustavi* occurred at Quendale, Mainland, Shetland, on 20 September, at Scatness, Mainland, Shetland, on 25 September, while another was present on North Ronaldsay, Orkney, also on 25 September. An **American Buff-bellied Pipit** *A. rubescens* was reported from Hirta, St Kilda, Outer Hebrides, on 20 September. The ninth for Iceland was at Garður on 2-4 October. In Bahrain, the first **Grey Hypocolius** *Hypocolius ampelinus* of the season arrived at Badaan Farm on 16 October and, in November, more than 100 individuals frequented this roosting site. The **Northern Mockingbird** *Mimus polyglottos* at Arguineguin, Gran Canaria, Canary Islands, since November 2004 was still present on 3 October. The first **Siberian Accentor** *Prunella montanella* for Luxemburg was trapped and ringed at Schiffflange in the late afternoon of 2 November and released in front of a small crowd of birders on 3 November.

505 Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni*, Sumburgh, Mainland, Shetland, Scotland, October 2005 (Hugh Harrop)

506 Blyth's Pipit / Mongoolse Pieper *Anthus godlewskii*, Ouessant, Finistère, France, 14 October 2005 (Aurélien Audevard)

507 Siberian Rubythroat / Roodkeelnachtegaal *Luscinia calliope*, first-year female, Fair Isle, Shetland, Scotland, October 2005 (Rebecca Nason)

508 Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, first-winter, Ouessant, Finistère, France, 23 October 2005 (Thierry Queleennec)

509 Hermit Thrush / Heremietlijster *Catharus guttatus*, Heimaey, Vestmannaeyjar, Iceland, 13 October 2005
(Yann Kolbeinsson)

510 Grey-cheeked Thrush / Grijswangdwerglijster *Catharus minimus*, Cape Clear, Cork, Ireland, October 2005
(Paul & Andrea Kelly/irishbirdimages.com)

511 Swainson's Thrush / Dwerglijster *Catharus ustulatus*, Heimaey, Vestmannaeyjar, Iceland, 6 October 2005 (Yann Kolbeinnsson)

512 Grey-cheeked Thrush / Grijswangdwerglijster *Catharus minimus*, Northaw Great Wood, Hertfordshire, England, 14 November 2005 (Dave Stewart)

513 Brown Shrike / Bruine Klauwier *Lanius cristatus*, Utsira, Rogaland, Norway, 3 October 2005 (Christian Tiller)
514 Siberian Accentor / Bergheggenmus *Prunella montanella*, Schiffange, Luxemburg, 2 November 2005 (Patric Lorgé)
515 Paddyfield Warbler / Veldrietzanger *Acrocephalus agricola*, St Mary's, Scilly, England, October 2005 (Mike Malpass)
516 Booted Warbler / Kleine Spotvogel *Acrocephalus caligatus*, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, 13 October 2005 (Felix Jachmann)

THRUSHES In Italy, a **Rufous-tailed Scrub Robin** *Cerco-trichas galactotes* was present on Lampedusa, Sicily, in late October. A first-year female **Siberian Rubythroat** *Luscinia calliope* trapped on Utsira on 6 October was the first for Norway. A first-winter female on Fair Isle, Shetland, on 23-27 October was the fifth for Britain. In Finland, a first-winter female was found freshly dead in a nestbox of Eurasian Pygmy Owls *Glaucidium passerinum* at Kokkola on 27 October. On 3-4 October, a **Red-flanked Bluetail** *Tarsiger cyanurus* was seen at Katinger Watt, Schleswig-Holstein. In Devon, England, one was trapped on Lundy on 14 October and another was present at Berry Head on 18-30 October. The second for Belgium was briefly seen at Zeebrugge, West-Vlaanderen, on 15 October. A first-winter stayed on Ouessant on 23-27 October. The second for Spain was a female-type at Albufera, Valencia, from 16 November and trapped on 20 November. A first-winter female **White-throated Robin** *Irania gutturalis* trapped at Pietersbierum, Friesland, on 31 October was the fourth for the Netherlands; it was found dead nearby on 2 November. In England, an **Isabelline Wheatear** *Oenanthe isabellina* was trapped at Landguard, Suffolk, on 4 October. The second for Denmark turned up at Blåvand Nyeng, Vestjylland, on 13 October. Another at Aarschot, Vlaams-Brabant, on 18-22 October was the second for Belgium. On 23-29 October, one was present on North Ronaldsay, Orkney, Scotland. The fourth for the Netherlands and the latest ever was at Formerum on Terschelling on 18 November. In Denmark, **Pied Wheatears** *O. pleschanka* were seen near Ribe, Vestjylland, on 11 October and at Esbjerg on 11-16 October. A female was discovered in Loire-Atlantique, France, on 12 November. A first-winter male turned up in Worcestershire on 5 November. In the Netherlands, an unprecedented six **Desert Wheatears** *O. deserti* were found; the earliest ever in autumn was a male at Ilmuiden, Noord-Holland, on 24-29 September, and it was followed a month later by individuals on Schiermonnikoog on 29 October (male), at Wierum, Friesland, from 30 October to 5 November (female), at Oostvaardersdijk, Flevoland, on 5 November (male), again at Ilmuiden (at exactly the same site) from 11 to late November (male), and on Vlieland, Friesland, on 19 November (male). From mid-October, above average numbers also occurred elsewhere. At least four were found in Norway: at Revtingen, Rogaland, on 12-16 October, at Seljord, Telemark, on 16 October, at Orreelva, Klepp, Rogaland, on 5-7 November, and at Raunen, Brusand, Rogaland, on 19-20 November. Three were seen in Sweden: at Stjärnap, Halland, on 13 October, on Öland on 29 October and at Holmö, Västerbotten, on 6-11 November. In Denmark, a female was found at Vest Stadil Fjord on 30 October. In Scotland, one was seen on Out Skerries, Shetland, on 19 October. In England, at least five occurred until late November: a female on Holy Island from 31 October to at least mid-November; one at Eccles, Norfolk, on 4 November; a male at Hayling Island, Hampshire, on 13 November; a male at Caister-on-Sea, Norfolk, from 19 November; and one at Herne

Bay, Kent, on 20 November. The third for Estonia was at Sörve bird observatory on 2-4 November. On Helgoland, a male was present on 7-8 November, and a female was at Tumlaufer Hafen, Schleswig-Holstein, on 13 November. The third for Guernsey, Channel Islands, was present on 13-14 November. **White's Thrushes** *Zoothera aurea* occurred at Filey, North Yorkshire, England, on 6 October and briefly in flight on Ouessant on 16 October. In the Netherlands, one was found dead at Scheveningen, Zuid-Holland, on 29 October. From 21 November, one was elusive at Ersehof, Niedersachsen. In Iceland, a **Hermit Thrush** *Catharus guttatus* was hiding on Heimaey, Vestmannaeyjar, on 13-15 October. The fourth **Swainson's Thrush** *C. ustulatus* for Iceland stayed on Heimaey from 30 September to 12 October and the fifth was at Hæðargarður, Nes, on 16 October. If accepted, a **Grey-cheeked Thrush** *C. minimus* at Beluso, Pontevedra, on 2-11 September will be the first for Spain. In Cork, Ireland, singles were seen at Old Head of Kinsale on 8-11 October and on Cape Clear Island from 29 October to 6 November. The third and fourth for Iceland were at Grænuhraun, Nes, on 17 October and at Garður on 19 October. From 13 to late November, one stayed at an unlikely inland site in Hertfordshire, England. A **Veery** *C. fuscescens* was trapped at Northdale, Unst, Shetland, on 22 September and was killed by a cat the following night. In Shetland, **Black-throated Thrushes** *Turdus ruficollis atrogularis* were found at Geosetter, Mainland, on 4 October and on Fair Isle on 21-22 October (female) and on 23 October (male). In Norway, one was seen in Åros, Vest-Agder, on 6 November. The first for Iceland stayed at Garður from 13 to at least 19 November. In Sweden, a first-year was at Rödsjär, Halland, from 20 November onwards.

WARBLERS A higher than usual number of **Cetti's Warblers** *Cettia cetti* were on the move in the Netherlands, with a total of nine trapped at Verdrongen land van Saeftinghe, Zeeland, until 19 October and four trapped on Vlieland this autumn. A **Pallas's Grasshopper Warbler** *Locustella certhiola* trapped at Castricum on 20 September was the fifth for this ringing station and the sixth for the Netherlands. In Norway, one was trapped at Ona Sandøy, Møre og Romsdal, on 28 September and stayed until 1 October. The ninth and 10th **Lanceolated Warbler** *L. lanceolata* for Sweden occurred on Öland on 28 September and Gotland on 2 October. In Shetland, singles were on Out Skerries on 5-6 October and on Fair Isle on 13-16 October. On Ouessant, a Lanceolated was found on 26 October and a **Gray's Grasshopper Warbler** *L. fasciolata* was claimed on 28 October. **Paddyfield Warblers** *Acrocephalus agricola* were trapped at Wormer- and Jisperveld, Noord-Holland, on 11 September, at Berendrecht, Antwerpen, on 18 September, and at Seasalter, Kent, on 20 September. Others were at Torness, Lothian, Scotland, on 13-29 October and on St Mary's, Scilly, on 15 October. Late **Blyth's Reed Warblers** *A. dumetorum* were on St Mary's, Scilly, on 3 Novem-

517 Myrtle Warbler / Mirtzanger *Dendroica coronata*, Smyrlabjörg, Suðursveit, Iceland, 17 October 2005 (Yann Kolbeinnsson) **518** Blackpoll Warbler / Zwartkapzanger *Dendroica striata*, Heimaey, Vestmannaeyjar, Iceland, October 2005 (Yann Kolbeinnsson) **519** Siberian Rubythroat / Roodkeelnachtegaal *Luscinia calliope*, Utsira, Rogaland, Norway, 6 October 2005 (Christian Tiller) **520** American Buff-bellied Pipit / Amerikaanse Waterpieper *Anthus rubescens rubescens*, Gerðar, Garður, Iceland, 2 October 2005 (Yann Kolbeinnsson) **521** Black-throated Thrush / Zwartkeellijster *Turdus ruficollis atrogularis*, female, Fair Isle, Shetland, Scotland, 22 October 2005 (Deryk Shaw) **522** Black-throated Thrush / Zwartkeellijster *Turdus ruficollis atrogularis*, male, Fair Isle, Shetland, Scotland, 23 October 2005 (Deryk Shaw)

ber and (trapped) at Marcaria, Mantova, Italy, on 13 November. A **Thick-billed Warbler** *Aedon* observed on Utsira on 3 October was the second for Norway. If accepted, a reported **Eastern Olivaceous Warbler** *A. pallidus elaeicus* trapped at Anzegem, West-Vlaanderen, on 22 September will be the first for Belgium. A **Booted Warbler** *A. caligatus* was seen on Helgoland on 13 October. An elusive male **Sardinian Warbler** stayed at Fife Ness Muir, Fife, Scotland, from 15 October to 2 November. Another was at Skegness, Lincolnshire, on 27-28 October and may have been the same individual as the one present at the same site from 2 October 2003 to January 2004. An **Asian Desert Warbler** *S. nana* at Sörve bird observatory on 20-24 October was the first for Estonia. The 10th for Finland occurred at Hanko on 22 October. In Scotland, a late **Arctic Warbler** *Phylloscopus borealis* was seen on Lewis on 2 November. It was a relatively modest autumn for **Pallas's Leaf Warblers** *P. proregulus* and there were no record numbers **Dusky Warbler** *P. fusca* either. It is, therefore, even more remarkable that unprecedented numbers of **Yellow-browed Warbler** *P. inornatus* occurred in north-western Europe this autumn. For instance, 100 were counted on Utsira alone from 25 September to 16 October, including 35 in a single day (5 October). It was the second best year ever for Finland with 144 recorded up to 17 October. In Britain, the largest arrival of 70 (also) occurred on 5 October. High daily totals in England were 24 at Spurn and 18 at Flamborough Head on 6 October and the British month's total was c 1250, doubling the records of 1985 and 2003. During October alone, more than 235 were found in the Netherlands with 155 on 2-9 October; 28 were ringed on Schiermonnikoog in October (including nine on 3 October). C 50 were found on Helgoland during October. Amazing numbers also occurred on Ouessant from 29 September to 6 November, with a daily maximum of 38 on 25 October. Many appeared to have passed through to Ireland too, where 13 were counted on Cape Clear Island on 6 October alone. Seven in Italy of which two ringed in Sicily formed the highest total ever. Six reached Spain on 14-20 October. In Russia, one in October was only the second record for the Moskva province. On 15 and 18 October, two were trapped in Malta. The third for Morocco was foraging along the Immouzer road north-east of Agadir on 5 November. Until 15 November, six **Hume's Leaf Warblers** *P. humei* were found in Finland. Others were seen at Rindal, Møre og Romsdal, Norway, on 16 October, on Helgoland on 16 October and 6 November, at Örnäset, Norbotten, Sweden, on 23 October, on Utsira on 24 October, at Skateraw, Lothian, from 25 October, and at Ventres Ragas ornithological station, Lithuania, on 13 November. **Radde's Warblers** *P. schwarzi* occurred in good numbers in north-western Europe in the first half of October. One trapped at Ustica, Sicily, in late October was the third for Italy. A **Western Bonelli's Warbler** *P. bonelli* on 10 September was the second for Utsira. The second for Finland was at Helsinki on 23 October. In Ireland, one was at Brownstown Head, Waterford, on 31 October.

TITS TO VIREOS An **Azure Tit** *Parus cyanus* visited a bird feeder at Pudasjärvi, Finland, on 19 November. A first-year **Brown Shrike** *Lanius cristatus* on Utsira on 2-3 October was the first for Norway. A **Daurian Shrike** *L. isabellinus* was present at Montrose Basin, Angus, Scotland, on 22-28 October. On Cape Clear Island, a **Lesser Grey Shrike** *L. minor* was well watched on 18 September and a female at Spurn, East Yorkshire, from 24 September fell prey to a Common Kestrel *F. tinnunculus* on 1 October. The one staying at Ørland, Sør-Trøndelag, Norway, from 18 September was last seen on 5 October. Also on 5 October, an adult became a highlight of the Dutch Birding week on Texel, Noord-Holland. At Meissendorf, Niedersachsen, up to two were present from 2 to 9 October. A **Steppe Grey Shrike** *L. pallidirostris* at Steinsviga, Vest-Agder, on 13-14 November was the fourth for Norway and another at Bryne, Time, Rogaland, the fifth. A **Common Raven** *Corvus corax* at Khalidiya, Abu Dhabi, on 11 November was the first for the United Arab Emirates. If accepted, a first-year **Purple-backed Starling** *Sturnus sturninus* on Vlieland on 11-12 October will be the first for the Netherlands; a previous WP record concerns a first-year shot in Norway in September 1985 (three records in Britain are regarded as escapes and two previous records in the Netherlands, in May 1999 and November 1999, have not been admitted to the Dutch list). **Red-eyed Vireos** *Vireo olivaceus* were seen at Inishbofin, Galway, on 26-27 September, on Lundy, Devon, on 29-30 September and 14 October, on Benbecula, Outer Hebrides, on 30 September, at Blacksod, Mayo, Ireland, on 2-8 October, on St Mary's, Scilly, on 3-7 October (up to two), and (the eighth for the Netherlands) at Westkapelle, Zeeland, on 9 October.

FINCHES In Scotland, a presumed hybrid male **African x Common Chaffinch** *Fringilla coelebs africana/spodiogenys* x *c. coelebs* frequented a bird table at Ardnamurchan, Highland, on 26-28 October. The first **European Goldfinch** *Carduelis carduelis* for Iceland was at Brunnhóll, Myrar, on 17 October. Three **Twite** *C. flavirostris* in Asturias on 16-20 October were the second to fourth for Spain. The peak of an invasion of **Mealy Redpolls** *C. flammea* in the Netherlands occurred on 13-14 November when, for instance, at two neighbouring ringing stations in the Kennemerland region (Castricum and Bloemendaal) 3043 were trapped with a few **Lesser Redpolls** *C. cabaret* and one **Arctic Redpoll** *C. hornemanni*. Interestingly, 65-80% of these birds were adults. One of nearly 500 Mealy Redpolls trapped at Meyendel, Zuid-Holland, was an adult female on 13 November which appeared to wear a Chinese ring. The only previous recoveries of Chinese rings in Europe concerned a redpoll trapped 50 km south of Oslo, Norway, on 10 February 2003 which was ringed in Heilongjiang in north-eastern China on 4 October 2001, and another trapped west of Stockholm, Sweden, on 29 December 2004, which was ringed at a distance of 6670 km to the east two winters earlier. In China, there are at least three recoveries of redpolls ringed in Europe. The first since many years for Turkey was a

523 Blackpoll Warbler / Zwartkapzanger *Dendroica striata*, first-year, St Mary's, Scilly, England, October 2005
(George Reszeter)

524 Radde's Warbler / Raddes Boszanger *Phylloscopus schwarzi*, Segerstad, Öland, Sweden, 13 October 2005
(Kris De Rouck)

525 Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, Esbjerg, Vestjylland, Denmark, 16 October 2005 (*Ole Krogh*) **526** Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit *Saxicola maurus*, first-year, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, October 2005 (*Ole Krogh*) **527** Pine Bunting / Witkopgors *Emberiza leucocephalos*, male, Whalsay, Shetland, Scotland, 4 November 2005 (*Hugh Harrop*)

single bird feeding with **Eurasian Siskins** *C spinus* in birch trees photographed in Ankara on 19 November. A **Trumpeter Finch** *Bucanetes githagineus* was on Borkum, Niedersachsen, on 26-28 September. Two were present on Lampedusa, Sicily, in late October. If accepted, a juvenile **Common Rosefinch** *Carpodacus erythrinus* on Alegranza, Lanzarote, on 1 October will be the first for the Canary Islands. In Russia, **Long-tailed Rosefinches** *Uragus sibiricus* now occur in the Oeljanovsk and Kirov provinces, much further west than the hitherto known breeding area in the Ural mountains; this summer, a singing male in Moskva constituted this province's second record. An unusual influx of **Hawfinch** *Coccothraustes coccothraustes* in Ireland during October was also noted in, eg, Belgium (100s from mid September onwards apparently arriving from central Europe) and on Ouessant (where good numbers occurred from 3 October onwards).

AMERICAN WARBLERS TO BOBOLINKS In Shetland, the **Yellow Warbler** *Dendroica petechia* at Quendale, Mainland, stayed from 15 to 17 September. A **Myrtle Warbler** *D coronata* was found at Smyrlabjörg, Suðursveit, Iceland, on 17 October. The ninth (!) for Cape Clear Island was present on 30-31 October. In Scilly, presumably the same **Blackpoll Warbler** *D striata* was first on St Agnes on 27-30 September and then on St Mary's from 3 October to 3 November. In Scotland, one was found on South Uist, Outer Hebrides, on 29 September, and another at Skye, Highland, on 4 October. In Iceland, singles were at Þorlákshöfn on 16-21 October, at Þveit on 17 October, at Einarsslundur, Höfn, Hornafjörður, on 18-23 October (trapped and released; found dead on 24 October), on Heimaey on 18-20 October and at Hveragerði on 23 October. A **Lapland Longspur** *Calcarius lapponicus* turned up at Pellestrina, Venice, Italy, on 11 November. Males **Pine Bunting** *Emberiza leucocephala* were seen at Turnhout, Antwerpen, on 28 October (first-winter, trapped), at Majstregården, Gotland, Sweden, on 2-7 November, and at Challister, Whalsay, Shetland, on 4-5 November; a female was on North Uist on 16 November. A first-year **Yellow-breasted Bunting** *E aureola* was trapped at Herve, Liège, Belgium, on 9 September and another was briefly seen on Foula on 27 September. Male **Black-headed Buntings** *E melanocephala* were seen at Rossall Point, Lancashire, England, on 9 October and at Loch of Strathbeg, Aberdeenshire, Scotland, on 13-18 October. A first-winter male **Rose-breasted Grosbeak** *Pheucticus ludovicianus* was photographed at Aird Mhor, Barra, Outer Hebrides, on 8 October. A **Bobolink** *Dolichonyx oryzivorus* was seen by two birders on Ouessant on 25 September. An immature was trying to avoid attention on Foula, Shetland, from 29 September to 4 October.

AZORES An amazing number of Nearctic vagrants was found this autumn in the Azores, with more than 10 potential first records, mostly on the westernmost islands, Corvo and Flores. The sightings present a good idea about the potential of these species to cross the

Atlantic. Among a variety of wildfowl, Lagoa Azul on São Miguel had two **Blue-winged Teal** *Anas discors*, up to seven **Ring-necked Ducks** *A collaris*, up to three **Lesser Scaup** *A affinis* and a **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* in the first half of November. Presumably, the latter was first seen at Lagoa Furnas, São Miguel, on 27 October. A second Pied-billed was seen at Lagoa da Funda, Flores, on 9 November, and there was also a report from Terceira on 13 November. On Flores, an **American Black Duck** *A rubripes*, four **Blue-winged Teals** and three **Ring-necked Ducks** were counted on 18 November. Also on Flores, a female **American Wigeon** *A americana* was seen on 2 November and three **American Black Ducks** were identified on 8 November. **American Bitterns** *Botaurus lentiginosus* occurred at Faja dos Cubres, São Jorge, on 21 September, on São Miguel on 27 October, and on Flores on 17 November. Up to four **American Great Egrets** *Casmerodius albus egretta* were found on São Miguel from 1 November and one was seen on Terceira on 4 November. A **Great Blue Heron** *A herodias* remained on Flores from 22 September to at least 21 November. An immature **Northern Harrier** *C cyaneus hudsonius* flew over Lagoa Rasa, Flores, on 8 November. Perhaps surprisingly, a crane at Praia da Vitoria, Terceira, from 19 October to 2 November was identified as the first **Spotted Crane** *P porzana* for the Azores since 1966 (thus not a Sora Rail). A **Killdeer** *C vociferus* stayed on Flores on at least 9-19 November. One or two **Least Sandpipers** *C minutilla* were seen at Cabo da Praia, Terceira, on 20-22 September and from 25 October to at least 15 November. On Flores, a **Wilson's Snipe** was reported at Lagoa Rasa on 8 November. Three **Short-billed Dowitchers** *L griseus* were seen at Cabo da Praia on 13-22 September and one was at Fajo dos Cubres, São Jorge, on 21 September. A **Hudsonian Whimbrel** *N hudsonicus* was first seen on Flores on 11 November and then on Corvo on 19-24 October. An **Upland Sandpiper** stayed on Flores from 30 October to at least 11 November. A **Solitary Sandpiper** was present on Terceira on 16-22 September. A **Greater Yellowlegs** was discovered on Flores on 30 October but not reported later. Several **Spotted Sandpipers** were found, including singles on Terceira on at least 3-11 November, on São Miguel on at least 2-6 November, and on Flores on at least 8-17 November. Other waders this autumn included up to seven **Semipalmated Plovers**, an **American Golden Plover**, a few **Semipalmated Sandpipers**, small groups of **White-rumped Sandpipers**, a few **Pectoral Sandpipers** *C melanotos*, a few **Buff-breasted Sandpipers** *Tryngites subruficollis* and single **Lesser Yellowlegs** *T flavipes*. The same influx of **Laughing Gull** and **Franklin's Gull** hitting south-western Europe and Morocco was also apparent in the Azores. For instance, up to four **Laughing Gulls** were seen on Flores from 1 November onwards, an adult was on Terceira on 4 November, and up to nine were counted at Ponta Delgada harbour on São Miguel from 7 November onwards. First-winter **Franklin's Gulls** were present on Terceira from 4 to at least 12 November and on São

Miguel on 13-18 November. Two **American Herring Gulls** *L. smithsonianus* were found on Flores on 17 November. A first-winter **Forster's Tern** was present on Terceira on 30 October and 10 November. An **American Mourning Dove** *Zenaida macroura* on Corvo on 2 November was the first for the Azores. A **Yellow-billed Cuckoo** turned up on Corvo on 19 October. A **Common Nighthawk** *Chordeiles minor* was discovered on Terceira on 11 November. From 28 October to 7 November, c 150 **Chimney Swifts** were seen in the Azores (see above). On São Miguel, **Tree Swallows** *Tachycineta bicolor* were flying about at Sete Cidades on 26-27 October and (two) on 2 November; one was on Corvo on 5-6 November. Two at Ponta Lopo Vaz on Flores on 2 November were accompanied by an **American Barn Swallow** *H. rustica erythrogaster*. The first American Barn Swallow for the Azores was a juvenile at Ponta Delgada, Flores, on 30-31 October. An **American Cliff Swallow** *H. pyrrhonota* on Corvo on 5 November was the second for the Azores. The first and second **American Buff-bellied Pipits** for the Azores were on Corvo on 29 October and at Cabo da Praia, Terceira, on 2-3 November. A **Grey-cheeked Thrush** was seen on Corvo on 1 November. A first-winter **White-eyed Vireo** *Vireo griseus* on Corvo on 22 October was a first for the WP. A **Red-eyed Vireo** was on Corvo on 26-28 October. Also on Corvo, a **Philadelphia Vireo** *V. philadelphicus* was found on 26 October. If accepted, a male **Common Crossbill** *Loxia curvirostra* at Pico de Vara, São Miguel, on 18 September will also be a first for the Azores. A **Myrtle Warbler** on São Miguel on 21 November was the second for the Azores. A first-winter **Black-throated Blue Warbler** *D. caerulescens* on Corvo from at least 24 October to 1 November was the first for the Azores and the third for the WP. An **Ovenbird** *Seiurus aurocapilla* turned up on Corvo on 1 November. The third **Hooded Warbler** *Wilsonia citrina* for the WP and the first for the Azores was an adult male on Corvo on 26-27 October. The first **Arctic Redpoll** for the Azores was on Corvo on 20 October. A first-winter male **Scarlet Tanager** *Piranga olivacea* on Corvo on 29 October and 5 November was also a first for the Azores. A **White-crowned**

Sparrow *Zonotrichia leucophrys* was watched on Corvo on 25-27 October. Again on Corvo, the first **Lapland Longspur** for the Azores occurred on 28 October. A first-winter **Rose-breasted Grosbeak** was on Corvo from at least 24 October to 9 November and another was reported at Lagoa Lomba, Flores, on 19 November. Up to seven **Indigo Buntings** *Passerina cyanea* on Corvo from 24 to 27 October (including five in one bush!) and three on Flores on 1 November and one on 3-9 November were the firsts for the Azores as well. Two **Bobolinks** were seen on Corvo between 19 and 24 October. An immature male **Baltimore Oriole** *Icterus galbula* was reported on Corvo on 6 November.

For a number of reports, Birding World, www.azores.seawatching.net, www.birdguides.com, www.netfugl.dk and www.rarebirdalert.co.uk were consulted. We wish to thank Joe Adamson, Peter Alfrey, Vasil Ananian, Rafael Armada, Aurelien Audevard, Soner Bekir (Erzurum), Alister Benn, Morten Bentzon Hansen, Max Berlijn, David Bigas, Wijnand Bleumink, Michael Braun, Bertram Bree, Wim Breedveld (Tibet), Simon Buckell, Vegard Bunes, Bosse Carlsson, Rolf Christensen, Dirk Colin, Andrea Corso (Italy), Pierre-André Crochet, Kris De Rouck, Jochen Dierschke, Philippe Dubois, Hugues Dufourney, Tim Earl, Enno Ebels, Oscar Endtz, Lee Evans, Frode Falkenberg, Tommy Frandsen, Raymond Galea (Malta), Steve Geelhoed, Gerrit Gerritsen, Barak Granit, Geert Groot Koerkamp (Russia), Marcello Grussu (Sardinia), Ricard Gutiérrez (Spain), Axel Halley, Mark Hawkes, Martin Helin, Erik Hirschfeld, Niklas Holmstrom, Nidal Issa, Justin Jansen, Frédéric Jiguet, Erling Jirle (Sweden), Marnix Jonker, Adrian Jordi, Vytautas Jusys, Howard King, Szabolcs Kókay, Yann Kolbeinson, Tobi Koppejan, Vincent Legrand, James Lidster, Rami Lindroos, André van Loon, Frank Majoor, Bernd Meyburg, Richard Millington, Dominic Mitchell, Geir Mobakken (Utsira), Charlie Moores, Nial Moores, Lars Mortensen, Killian Mullarney, John Murphy, Gert Ottens, Arie Ouwerkerk, Menotti Passarella, Andy Paterson, Yoav Perlman (IRDC), Stefan Pfützke, Thierry Quelennec, Edward Rickson, Magnus Robb, Staffan Rodebrand, Luciano Ruggieri, Jörgen Sagvik, Michael Sammut, Nir Sapir, Joachim Seitz, Dare Sere, Russell Slack (BirdGuides), Roy Slaterus, James Smith, Rainer Sottorf, Vincent van der Spek, Laszlo Szabo, Kókay Szabolcs, Franco Trave, Pierre Unge (Sweden), Matthieu Vaslin, Maarten Verrips, Roland van der Vliet, Edwin Winkel, Rik Winters, Emin Yögurtcuoglu (Ankara), and Maxime Zucca for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
(arnoud.vandenberg@planet.nl)

Marcel Haas, Turkoosstraat 8, 9743 KZ Groningen, Netherlands (m.haas@wpbirds.com)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland en België beslaat voornamelijk de periode **september-oktober 2005**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt. Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland, e-mail cdna@dutchbirding.nl. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die eveneens verkrijgbaar zijn bij bovenstaand adres, of via de website van de DBA op www.dutchbirding.nl.

Nederland

GANZEN TOT VALKEN Er werden opvallend veel blauwe vorm **Sneeuwganzen** *Anser caerulescens* doorgegeven: van 4 tot 21 september aan de oostkant van de Lauwersmeer, Groningen, op 14 oktober overvliegend bij Veenendaal, Utrecht, en op 20 oktober in de Prunjepolder, Zeeland; een exemplaar dat van 20 tot 23 oktober werd gemeld langs de Praamweg, Flevoland, vertoonde kenmerken van een hybride. Daarnaast werden er enkele 10-tallen witte Sneeuwganzen gemeld, vaak eenlingen maar ook in groepjes tot vier exemplaren. Ook **Ross' Ganzen** *A rossii* werden weer gemeld: van 4 tot 7 september bij De Braakman, Zeeland, en van 18 tot 22 oktober aan de westkant van de Lauwersmeer, Friesland. Hoewel er vanaf begin september al enkele solitaire **Dwergganzen** *A erythropus* werden waargenomen in het Lauwersmeergebied werden daar pas vanaf 9 oktober de eerste groepjes gezien. Uiteraard was de omgeving van de Anjumerkolken, Friesland, weer de beste plek met vanaf 16 oktober meer dan 60. Op de andere vaste locatie, bij Strijen, Zuid-Holland, werden de eerste twee gemeld op 23 oktober. In de rest van het land werden er nog vijf opgemerkt. Er waren zes meldingen van **Roodhalsganzen** *Branta ruficollis* in oktober. Ook **Witbuikrotganzen** *B hrota* waren nog schaars met vier meldingen, waaronder een groepje van zes op 10 september op Schiermonnikoog, Friesland. **Zwarte Rotganzen** *B nigricans* waren eind oktober teruggekeerd op Schiermonnikoog en op Wieringen, Noord-Holland. Er werden hoge aantallen **Casarca's** *Tadorna ferruginea* gezien met in deze periode als 'hot spot' de IJsselmonding bij Kampen, Overijssel; vanaf 10 tot eind september werden er hier maximaal 226 geteld. Op 16 oktober verbleven hier nog 'slechts' 70. Een andere goed bezochte verzamelplaats bevond zich op de Ventjagersplaten met in september maximaal 31. Vanaf begin oktober werd er doortrek en wegtrek opgemerkt, met bijvoorbeeld 38 in één groep op 1 oktober langs

Doesburg, Gelderland, 34 op 4 oktober langs de Ketelbrug, Flevoland, en 14 op 29 oktober over de Oelermars, Overijssel. Ook van **Krooneend** *Netta rufina* werden zeer hoge aantallen geteld op de bekende plek in de Gouwzee bij Marken, Noord-Holland; vanaf 7 oktober verbleven hier 100-en exemplaren met een maximum van ruim 400 op 16 oktober. Op het Veluwemeer ter hoogte van het Harderbos, Flevoland, verbleven eveneens grote aantallen met een maximum van 90 op 30 oktober. Onverwacht was de ontdekking van een of hét mannetje **Grote Tafeleend** *Aythya valisineria* op het Hoefijzermeer in de duinen bij Castricum aan Zee, Noord-Holland, die daar vanaf 14 oktober verbleef; de eerste voor Nederland verbleef in dezelfde omgeving in januari-maart 2003. **Witoogenden** *A nyroca* zwommen op 11 en 13 september in de Engbertsdijkvenen, Overijssel, van 12 tot 19 oktober in De Bokkedoorns bij Emmendaal aan Zee, Noord-Holland, vanaf 16 oktober op het Hoefijzermeer, van 23 tot 28 oktober weer in Naarden-Vesting, Noord-Holland, vanaf 26 oktober op de Kraaijenbergse Plassen, Noord-Brabant, op 28 en 29 oktober bij Bakum, Noord-Holland, en op 30 oktober bij Valkenswaard, Noord-Brabant. Een onvolwassen vrouwtje **Ringsnaveleend** *A collaris* bevond zich vanaf 22 oktober bij Budel-Dorplein, Noord-Brabant. Op 29 oktober werden uit deze omgeving zelfs twee onvolwassen vrouwtjes doorgegeven. **Amerikaanse Smienten** *Anas americana* in lastig eclipskleed werden gemeld op 18 september bij de Emmapolder, Groningen, en op 2 en 3 oktober bij Sint-Maartensvlotbrug, Noord-Holland. **IJsduikers** *Gavia immer* vlogen op 1 oktober langs Schiermonnikoog, op 9 oktober langs Terschelling, Friesland, op 23 oktober langs Westkapelle, Zeeland, en op 26 oktober langs Huisduinen, Noord-Holland. **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus* piekten tussen 28 september en 2 oktober, met dagtotalen van 35 langs Vlieland, Friesland, en 137 langs Westkapelle op 28 september, en van 74 langs Schiermonnikoog, 412 langs Terschelling, 388 langs Vlieland en 146 langs Westkapelle op 29 september. Ook **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus* hadden in die dagen hun maximum met 113, waaronder 17 op 29 september en 18 op 1 oktober langs Slag Maasmond op Maasvlakte, Zuid-Holland. Buiten de genoemde periode werden er slechts zeven gezien met de laatste op 9 oktober langs Texel, Noord-Holland. Er was slechts één melding van een **Vale Pijlstormvogel** *P mauretanicus*, op 3 september langs Camperduin, Noord-Holland. **Stormvogeltjes** *Hydrobates pelagicus* werden opgemerkt op 16 september langs Den Oever, Noord-Holland, op 29 september langs Schiermonnikoog en op 2 oktober langs Terschelling. **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* liepen in de pas met de rest van de 'zeebeesten' met ruim 100 tussen 28 september en 2 oktober, waaronder 43 op 2 oktober langs Terschelling. Buiten deze periode werden er slechts zes gemeld. Opvallend was

528 Schreeuwarend / Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina*, juveniel, Domburg, Zeeland, 25 september 2005 (Han Zevenhuizen) **529** Schreeuwarend / Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina*, juveniel, Domburg, Zeeland, 24 september 2005 (Pim A Wolf) **530** Schreeuwarend / Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina*, juveniel, Domburg, Zeeland, 25 september 2005 (Laurens B Steijn)

531 Kleine Alken / Little Auks *Alle alle*, Paal 7, Schiermonnikoog, Friesland, 23 oktober 2005
(Ralph Buij)

532 Vorkstaartmeeuw / Sabine's Gull *Larus sabini*, juveniel, Westkapelle, 29 september 2005
(Chris van Rijswijk)

533 Sperweruil / Northern Hawk Owl *Surnia ulula*, eerstejaars, Westerbork, Drenthe, 31 oktober 2005
(Daan Schoonhoven)

534 Scharrelaar / European Roller *Coracias garrulus*, adult, Texel, Noord-Holland, september 2005
(Harm Niesen)

de waarneming op 17 september langs Almere, Flevoland, en uitzonderlijk die op 30 september in het binnenland bij Rhenen, Utrecht. Slechts 11 **Kuifaal-scholvers** *Phalacrocorax aristotelis* werden gemeld, waaronder drie op 23 september bij Westkapelle. Op 15 oktober ontsnapten twee ongeringde juveniele **Roze Pelikanen** *Pelecanus onocrotalus* uit Artis in Amsterdam, Noord-Holland. Op 23 oktober werd één van de twee gefotografeerd in Hoogmade, Zuid-Holland, en vanaf 26 oktober verbleef één bij de Keersluisplas, Flevoland, meestal voor vogelkijkhut De Kluut. Een late **Woudaap** *Ixobrychus minutus* werd op 3 september gemeld bij Nieuwkoop, Zuid-Holland. Er werden 17 **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* doorgegeven, voornamelijk in september, waaronder drie op 3 september bij Stavenisse, Zeeland, en vanaf 27 september één en op 29 en 30 oktober twee bij Noorden, Zuid-Holland. **Koereigers** *Bubulcus ibis* verbleven tot 27 oktober ten noorden van Schiedam, Zuid-Holland, op 9 september bij Kruispolderhaven, Zeeland, op 2 oktober twee in de Slidrechtse Biesbosch, Zuid-Holland, op 17 oktober langs Westkapelle en bij Hoofdplaat, Zeeland, en op 30 oktober bij Graauw, Zeeland. De doortrek van **Purperreigers** *Ardea purpurea* langs De Gorzen bij Ridderkerk, Zuid-Holland, speelde zich hoofdzakelijk af tussen 21 augustus en 16 september, met ruim 550 in totaal en als topdag 12 september met 168. De laatste 14 vlogen langs op 3 oktober. Van de 48 gemelde **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* werd bijna de helft in de eerste week van september gezien. Opvallend was weer het voorkomen op de Strabrechtse Heide, Noord-Brabant, waar in september eerst zes en later drie verbleven. Op 13 september vlogen er nog negen over de Loozerheide, Noord-Brabant, en de laatste werden op 2 oktober gezien. De **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* werd nog de gehele periode gezien in en nabij de Balgzandpolder, Noord-Holland. Andere werden waargenomen op 1 oktober over de Nieuwkoopse Plassen, Zuid-Holland, op 14 oktober bij De Lier, Zuid-Holland, op 15 oktober twee over de Eemshaven, Groningen, en op 30 oktober in de Slidrechtse Biesbosch en bij de Eijssder Beemden, Limburg. Er werden ruim 30 **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla* gemeld. Vooral in de tweede en derde week van oktober kwamen er veel het land binnen. De gehele periode waren er twee en soms zelfs drie aanwezig zowel in de Oostvaardersplassen, Flevoland, als in de Lauwersmeer. Na een melding op 13 september bij Dronten, Flevoland, werd er op 15 september een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* gezien nabij Simpelveld, Limburg. De eerste helft van september waren er weer meldingen van meer of minder zekere **Steppekiekendieven** *Circus macrourus*: op 2 september langs Sellingen, Groningen, op 3 september bij Biggekerke, Zeeland, op 6 september bij Rhenen, op 7 september bij Oosternijkerk, Friesland, en op 13 september bij Driebergen, Utrecht. Een overvliegende **Arendbuiser** *Buteo rufinus* werd op 3 oktober gefotografeerd bij Burgh-Haamstede, Zeeland. De eerste twitchbare **Schreeuwarend** *Aquila pomarina* sinds 1984 en het zevende geval betrof een juveniele vogel die op 24 en 25 september rondvlog op

Walcheren, Zeeland, en daar door vele vogelaars bewonderd kon worden. Een lichte vorm **Dwergarend** *Hieraaetus pennatus* werd op 12 oktober gezien bij Veenendaal. Van de 41 gemelde **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* werd ruim driekwart vóór half september gezien. Een erg late werd op 28 oktober gemeld langs de Kustweg in de Lauwersmeer, Groningen.

RALLEN TOT ALKEN Het vermelden waard is de vang-nacht van 29 oktober op de ringbanen van Bloemen-daal en Castricum waar respectievelijk 159 en 339 **Waterrallen** *Rallus aquaticus* werden gevangen. Afgezien van de **Kraanvogels** *Grus grus* van het Fochte-loërveen, Drenthe/Friesland, die daar in de omgeving nog lang met hun jongen verbleven, werden er in sep-tember slechts enkele kleine groepjes doortrekkers opgemerkt. Pas na half oktober begon de echte door-trek met op 16 en 17 oktober ruim 1700 en vanaf 29 oktober nog eens 2000, voornamelijk in Limburg. Een **Steltkluut** *Himantopus himantopus* werd nog tot 7 sep-tember gezien in De Blokken bij Rosmalen, Noord-Brabant. Tot 23 september maar vooral rond 10 en 11 september was er enige doortrek van **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* met 50 exemplaren. Daarna was er nog een waarneming op 9 oktober op Texel en de gehele maand oktober verbleef een exemplaar in de omgeving van Westkapelle. Een juveniele **Amerikaanse Goudplevier** *Pluvialis dominica* werd op 30 september gezien bij Den Hoorn op Texel en een **Aziatische Goudplevier** *P. fulva* op 13 september bij Burgervlot-brug, Noord-Holland. Een adulte **Grote Kanoet** *Calidris tenuirostris* zou op 10 september zijn gezien tijdens een telling op de Richel bij Vlieland. Een **Bonapartes Strandloper** *C. fuscicollis* werd op 8 en 9 oktober waar-genomen bij Dijkmanshuizen op Texel en werd daar op 13 oktober nogmaals gemeld. **Gestreepte Strand-lopers** *C. melanotos* werden gezien van 8 tot 24 sep-tember (drie verschillende) in de Jan Durkspolder bij Earnewald (Eernewoude), Friesland, van 9 tot 11 sep-tember en op 2 oktober in de Ezumakeeg, Friesland, van 10 tot 13 september in de Scherpenissepolder, Zeeland, tussen 12 september en 1 oktober (minimaal vijf verschillende) tussen Burgervlotbrug en Callants-oog, Noord-Holland, en op 8 en 9 oktober op Texel. **Breedbekstrandlopers** *Limicola falcinellus* werden nog opgemerkt op 10 september op Simonszand ten westen van Rottumerplaat, Groningen, en op 8 oktober op Texel. Een **Poelsnip** *Gallinago media* werd op 13 sep-tember gefotografeerd op industrieterrein Hessenpoort bij Zwolle, Overijssel, en een andere vloog op 14 okto-ber langs de Nolledijk bij Vlissingen, Zeeland. **Poel-ruiters** *Tringa stagnatilis* verbleven nog tot 10 septem-ber in de Ezumakeeg, met op 5 september twee, van 3 tot 10 september in de Workumerwaard, Friesland, op 5 september in de Jan Durkspolder, op 10 septem-ber bij Piaam, Friesland, en bij Zwolle, op 13 septem-ber bij de Makkumerzuidwaard, Friesland, van 13 tot 15 september bij Burgervlotbrug en op 23 september weer in de Ezumakeeg. Een **Kleine Geelpootruiter** *T. flavipes* verbleef van 8 tot 23 oktober in de Prunjepolder. **Rosse Franjepoten** *Phalaropus fulicarius* waren

- 535 Arendbuizerd / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Burgh-Haamstede, Zeeland, 3 oktober 2005 (Tobi Koppejan)
 536 Scharrelaar / European Roller *Coracias garrulus*, adult, Texel, Noord-Holland, 16 september 2005 (René van Rossum)
 537 Kwartel / Common Quail *Coturnix coturnix*, mannetje, Deventer, Overijssel, 18 oktober 2005 (Edwin Winkel)
 538 Siberische Boompieper / Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni*, Maasvlakte, Zuid-Holland, 7 oktober 2005 (Jan den Hertog)
 539 Ringsnaveleend / Ring-necked Duck *Aythya collaris*, vrouwtje, met Kuifeend / Tufted Duck *A fuligula*, vrouwtje, Budel-Dorplein, Noord-Brabant, 23 oktober 2005 (Patrick Palmen) 540 Grote Tafeleend / Canvasback *Aythya valisineria*, adult mannetje, met Tafeleend / Common Pochard *A ferina*, mannetje, Castricum, Noord-Holland, 21 oktober 2005 (Harm Niesen)

541 Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, eerstejaars mannetje, IJmuiden, Noord-Holland, 24 september 2005 (Marc Guyt/Agami)

542 Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, vrouwtje, Wierum, Friesland, 30 oktober 2005 (Bart-Jan Prak)

543 Daurische Spreeuw / Purple-backed Starling *Sturnus sturninus*, eerstejaars mannetje, Vlieland, Friesland, 12 oktober 2005 (Jan Bisschop)

544 Roze Spreeuw / Rose-coloured Starling *Sturnus roseus*, juveniel, Terschelling, Friesland, 12 september 2005 (Arie Ouwerkerk)

545 Perzische Roodborst / White-throated Robin *Irania gutturalis*, eerstejaars vrouwtje, Pietersbierum, Friesland, 31 oktober 2005 (*Siep van Lingen/Leeuwarder Courant*)

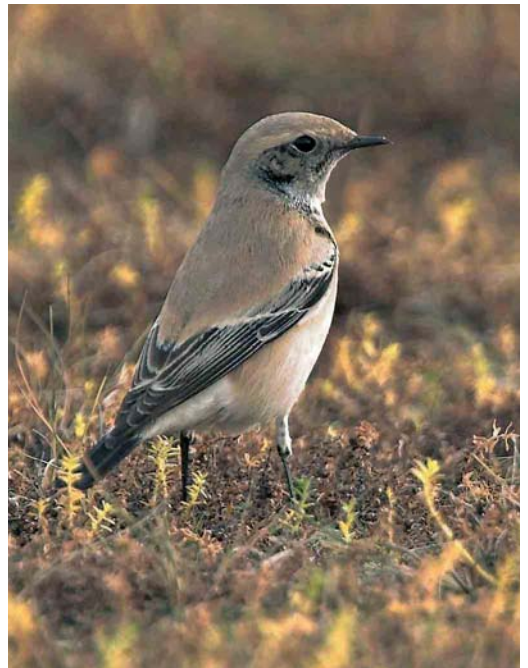
546 Veldrietzanger / Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola*, Wormer- en Jisperveld, Noord-Holland, 11 september 2005 (*Jan van der Geld*)

547-548 Roodoogvireo / Red-eyed Vireo *Vireo olivaceus*, Westkapelle, Zeeland, 9 oktober 2005 (Johan Buckens)

549 Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, eerstejaars mannetje, Westerstrand, Schiermonnikoog, Friesland, 29 oktober 2005 (Thor Veen)

550 Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, Groote Vlak, Texel, Noord-Holland, 5 oktober 2005 (Leo J R Boon/Cursorius) **551** Aziatische Roodborsttapuit / Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, eerstejaars, Westduinpark, Den Haag, Zuid-Holland, 26 oktober 2005 (Jeroen van der Zwan) **552** Bosgors / Rustic Bunting *Emberiza rustica*, Vlieland, Friesland, 16 oktober 2005 (Laurens B Steijn) **553** Dwerggors / Little Bunting *Emberiza pusilla*, Vlieland, Friesland, oktober 2005 (Bas van den Boogaard)

schaars met begin oktober drie en na 21 oktober 15 meldingen. Van de 39 gemelde **Kleinste Jagers** *Stercorarius longicaudus* vlogen er 19 langs tussen 28 september en 2 oktober. In het binnenland was er een waarneming bij Zwolle op 17 september. Op 29 september werden langs Terschelling 91 **Grote Jagers** *S skua* geteld en op 23 oktober langs Westkapelle 60 **Middelste Jagers** *S pomarinus*. Slechts 30 **Vorkstaartmeeuwen** *Larus sabini* werden opgemerkt, waarvan 15 tussen 28 september en 2 oktober. Van 18 september tot 1 oktober liet een juveniel exemplaar zich mooi bekijken op een akker bij Westkapelle. Op 29 september vloog er één langs Lelystad, Flevoland, en op 16 oktober één langs de Ketelbrug. De **Ringsnavelmeeuw** *L delawarensis* van Tiel, Gelderland, liet zich daar weer bekijken van 17 september tot 14 oktober. De subadulte **Grote Burgemeester** *L hyperboreus* werd de gehele periode gezien bij Katwijk aan Zee, Zuid-

Holland, en op 17 september en 2 oktober was er weer (of nog) één in Scheveningen, Zuid-Holland. Van 7 tot 14 oktober werd de trouwe adulte weer gezien in Den Helder, Noord-Holland. Een adulte **Ross' Meeuw** *Rhodostethia rosea* werd op 16 oktober gemeld langs Egmond aan Zee, Noord-Holland. **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* werden nog gezien op 2 september bij Nieuwe Niedorp, Noord-Holland, op 8 september bij Vianen, Utrecht, op 20 september bij de Maasvlakte en op 26 september langs de Ketelbrug. In september werden nog 90 **Reuzensterms** *Sterna caspia* geteld, voornamelijk vóór 10 september en met op die dag de hoogste aantallen, zoals 22 in de Workumerwaard en 19 in het Vossemeer, Gelderland. Een **Witwangstern** *Chlidonias hybrida* verbleef vanaf 19 oktober (tot 13 november) in de buitenhaven van Stellendam, Zuid-Holland. Een langsvliegende **Kortbekzeekoet** *Uria lomvia* werd op 23 oktober gefotografeerd op Schier-

monnikoog; indien aanvaard gaat het om de achtste (en tweede levende) voor Nederland. Het aantal **Alken** *Alca torda* dat vooral in oktober werd gemeld langs de Noordzeekust was aanzienlijk hoger dan gebruikelijk. Een **Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* vloog tussen 6 en 18 oktober regelmatig op en neer langs de westkust van Texel. **Kleine Alken** *Alle alle* beleefden dit najaar een uitzonderlijke 'crashdag' op 23 oktober met ruim 5000 (gedeeltelijk dubbelgetelde) exemplaren, waaronder 3295 langs Schiermonnikoog, ruim 2000 langs Terschelling (waaronder 84 in één groep), 215 langs Ameland, Friesland, 213 langs Lauwersoog, Groningen, 54 langs de Eemshaven en op verschillende plaatsen in het IJsselmeergebied, waaronder 62 langs de Ketelbrug, 52 langs de Trintelhaven, 12 langs Oude Zeug, Noord-Holland, 10 langs De Blocq van Kuffeler, Flevoland, en één bij IJburg, Amsterdam. Na deze dag volgden nog slechts kleine aantallen, met als uitzondering 43 op 26 oktober langs Texel; maximaal drie verbleven tot eind van de maand bij de Trintelhaven. Op 24 oktober bevond zich korte tijd een exemplaar op de Hoornse Plas bij Groningen, Groningen. Verder werden er 12 langsvliegende **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* gemeld, waarvan slechts twee in september.

UILEN TOT GORZEN Op 8 oktober werd een **Oehoe** *Bubo bubo* waargenomen op het Aamsveen bij Enschede, Overijssel. De meest spectaculaire soort van de periode was de **Sperweruil** *Surnia ulula* op 30 en 31 oktober in Boswachterij Hooghalen bij Westerbork, Drenthe, die op 31 oktober door vele vogelaars werd gezien; het betreft het derde geval voor Nederland. Een fraaie verrassing was de adulte **Scharrelaar** *Coracias garrulus* die zich van 15 tot 20 september nabij Ecomare op Texel liet bekijken. **Hoppen** *Upupa epops* werden gezien tot 2 september bij Sittard, Limburg, op 4 september bij Eijsden, Limburg, en op Rottumeroog, Groningen, op 11 september bij Rha, Gelderland, op 21 september bij Arnhem, Gelderland, op 3 oktober bij IJmuiden, Noord-Holland, op 4 oktober bij Nieuwsluis in de Wieringermeer, Noord-Holland, op 5 oktober bij Den Oever, Noord-Holland, op 8 oktober bij Den Burg op Texel, op 11 oktober bij Holwerd, Friesland, en op 16 oktober in de AW-Duinen. Een **Grijskopspecht** *Picus canus* werd op 3 september gemeld in Linne, Limburg. Er werden **Middelste Bonte Spechten** *Dendrocopos medius* waargenomen op 21 september op de telpost op de Strabrechtse Heide, van 16 tot 23 oktober in de Mortelen, Noord-Brabant, en op 20 oktober bij Sint-Michiëlgestel, Noord-Brabant. **Kortteenleeuweriken** *Calandrella brachydactyla* werden opgemerkt op 25 september op Schiermonnikoog, op 26 september bij Zwolle, op 9 oktober bij Hoogkerk, Groningen, en op 11 oktober bij Camperduin. Op 10 oktober was er een melding van een langsvliegende **Rotszwaluw** *Ptyonoprogne rupestris* bij Oosterend op Terschelling, Friesland. Een **Roodtuitzwaluw** *Hirundo daurica* vloog op 7 september langs Rhenen, Utrecht, en een andere was op 19 september een half uurtje ter plaatse in het Fochteloërveen, Friesland. De eerste **Grote Pieper** *Anthus richardi* van het najaar werd al op

9 september gezien bij Westenschouwen, Zeeland. In totaal werd het flinke aantal van c. 228 genoteerd, met name van eind september tot midden oktober. Begin oktober was er een piek met dagmaxima van bijvoorbeeld zes bij Westkapelle, Zeeland, zeven op Texel en acht op Vlieland. Het hoogste telposttotaal was 25 langs Camperduin. Bij zo'n stortvloed aan Grote Piepers konden waarnemingen van **Mongoolse Piepers** *A godlewskii* bijna niet uitblijven. Op 27 oktober vloog een exemplaar waarvan het geluid werd opgenomen langs Westkapelle en op 30 en 31 oktober werd eveneens de diagnostische roep opgenomen op het Balloërveld, Drenthe; van een roepend exemplaar op 31 oktober bij de kwelder bij Wierum, Friesland, kon het geluid niet worden vastgelegd. De doortrek van **Duinpiepers** *A campestris* hield aan tot midden oktober met c. 130; een late werd op 29 oktober gemeld bij Sas van Gent, Zeeland. Een **Siberische Boompieper** *A hodgsoni* liet zich af en toe fraai bekijken op 7 oktober bij de Verzinking op de Maasvlakte en op 13 oktober was er een melding op Texel. Op 27 oktober werd bij het Kennermeer, Noord-Holland, 'per ongeluk' de roep van een overvliegend exemplaar vastgelegd tijdens het maken van geluidsopnamen van een eveneens overvliegende Dwerggors *Emberiza pusilla*; deze vogels werden niet gezien maar sonogrammen zouden de determinaties bevestigen. Het aantal van tenminste 70 doortrekkende **Roodkeelpiepers** *A cervinus* tussen 11 september en 29 oktober is heel behoorlijk (het betreft veelal geluidswaarnemingen zonder opnamen). Hiervan werden maar liefst 18 bij Camperduin geturfd. Een mogelijke **Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* werd op 29 oktober kortstondig gezien op de Maasvlakte. De eerste **Pestvogels** *Bombicilla garrulus* werden waargenomen op 16 oktober (drie) bij Bakkeveen, Friesland, en op 23 oktober op de Maasvlakte en op Vlieland (telkens één). Vanaf 30 oktober verbleef een **Waterspreeuw** *Cinclus cinclus* in het Wilgenreservaat, Flevoland, en op 31 oktober werd een exemplaar gezien bij de Mokbaai op Texel. In Pietersbierum, Friesland, werd op 31 oktober een eerste-winter vrouwtje **Perzische Roodborst** *Irania gutturalis* gevangen; helaas werd de vogel op 2 november 300 m verderop als raamslachtoffer opgeraapt. Een vermoedelijke **Oosterse Gekraagde Roodstaart** *Phoenicurus phoenicurus samamensis* verbleef op 10 september op de noordpunt van Texel. Op 26 oktober bracht een juveniele **Aziatische Roodborsttapuit** *Saxicola maurus* de dag door in het Westduinpark in Den Haag, Zuid-Holland. Er werden maar liefst drie **Woestijntapuiten** *Oenanthe deserti* aangetroffen; van 24 tot 30 september een mannetje bij IJmuiden (het eerste septembergeval), op 29 oktober een mannetje op het Westerstrand van Schiermonnikoog en vanaf 30 oktober een vrouwtje op de kwelder bij Wierum. Enkele **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* verlengden hun verblijf in zowel het Zwanenwater bij Callantsoog, als bij 't Kiekgat bij Stellendam. Van 9 tot 31 oktober was er één aanwezig bij Zwijndrecht, Zuid-Holland. Tussen 22 september en 19 oktober werden er acht geringd in het Verdrongen land van Saeftinghe, Zeeland. Er waren

ook vangsten op 24 september in de Wieringermeer en vier (tot in november) op Vlieland. **Graszangers** *Cisticola juncidis* bleven tot 4 september in de Westerbreekstermadepolder bij Foxhol, Groningen, en tot 26 september in het Bossche Broek bij 's-Hertogenbosch, Noord-Brabant. Andere werden opgemerkt op 4 september over Westenschouwen, op 10 september bij Domburg, Zeeland, op 11 september op de Maasvlakte, op 18 september bij Westkapelle en in het Verdrongen land van Saeftinghe, op 1 oktober langs Bunschoten, Utrecht, van 3 tot 8 oktober maximaal twee bij Westkapelle, op 11 oktober één langs de Ketelbrug, en op 15 oktober langs de Nollendijk bij Vlissingen. Op 20 september werd een **Siberische Sprinkhaanzanger** *Locustella certhiola* gevangen en geringd op de ringbaan bij Castricum; dit is het zesde geval en het vijfde voor deze ringbaan. Op 11 september was er een vangst van een **Veldrietzanger** *Acrocephalus agricola* in het Wormer- en Jisperveld, Noord-Holland. **Waterrietzangers** *A. paludicola* waren er nog op 4 september in Meijendel, Zuid-Holland, op 20 september (vangst) op Kampereiland, Overijssel, en op 26 september bij Schipluiden, Zuid-Holland. Op 3 oktober was er bij Castricum een terugvangst van een exemplaar dat daar op 20 augustus al geringd was. Er werden tot 15 oktober minimaal 18 **Sperwergrasmussen** *Sylvia nisoria* gerapporteerd, waaronder bijvoorbeeld drie vangsten op het vogelringstation van Bloemendaal, Noord-Holland. Een af en toe zingende **Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* verbleef van 17 tot 20 september op het Eemshaventerrein en werd daar ook op 25 september weer gemeld. Op 6 oktober was er een melding op Terschelling. **Pallas' Boszangers** *P. proregulus* waren schaars: op 16 en 17 oktober op Vlieland, op 21 oktober bij Den Oever, op 26 oktober (vangst) op Schiermonnikoog, op 28 oktober bij Nes, Friesland, en bij Castricum (vangst), op 29 oktober even op de punt van de Zuidpier bij IJmuiden en kortstondig bij telpost De Vulkaan bij Den Haag, op 29 en 30 oktober op Texel en op 30 oktober bij Scheveningen. Na een aanloopje vanaf 17 september, met al 20 **Bladkoningen** *P. inornatus* voor het eind van de maand, vond de grote inval van deze soort plaats tussen 2 en 9 oktober met c. 155 exemplaren. De kust, en vooral de Waddeneilanden waren in trek. In die dagen was Vlieland goed voor minstens 24 exemplaren en werd op Schiermonnikoog het ringbaanjaarrecord gebroken met 22 vangsten (plus zes later in oktober). In het binnenland brachten Bladkoningen voornamelijk bliksembezoeken, zoals op 7 oktober op de Strabrechtse Heide, op 8 oktober bij Dalfsen, Overijssel, op 8 en 10 oktober in Wageningen, Gelderland, op 11 oktober zowel bij Jaarsveld, Utrecht, als aan de overkant van de Lek bij Lexmond, Zuid-Holland, op 13 oktober bij Velp, Gelderland, en op 23 oktober op de Heide van Duurswoude, Friesland. In de loop van oktober namen de aantallen geleidelijk af. In totaal werden er naar schatting 255 gemeld. Een **Raddes Boszanger** *P. schwarzi* werd op 15 oktober onregelmatig gezien bij een strandopgang langs het fietspad naar Lange Paal op Vlieland. De enige zekere **Bruine**

Boszanger *P. fuscatus* van de periode hing op 29 oktober in de netten bij Castricum. Er waren waarnemingen van **Siberische Tjiftjaffen** *P. collybita tristis* op 2 oktober (een of twee) bij Lauwersoog, op 7, 8 en 22 oktober op Texel, van 11 tot 27 oktober (een volop zingende en roepende) bij Westkapelle, en op 23 oktober bij Huizen, Noord-Holland. **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva* verschenen op 16 september en op 4 en 5 oktober op Vlieland, op 20 september in de Eemshaven, op 26 september bij Hardinxveld-Giessendam, Zuid-Holland, op 2 oktober op Schiermonnikoog en Rottumeroog, op 4 en 5 oktober (twee) bij Westkapelle, en op 9 oktober in het Westduinpark in Den Haag. Op 11 oktober was er een vangst in Meijendel. Groepjes **Witkopstaartmezen** *Aegithalos caudatus caudatus* verschenen op 16 oktober (acht) op Vlieland, op 10 oktober (10) langs de Nollendijk, op 21 oktober (19) op Rottumerplaat en later op Rottumeroog en op 29 oktober (12) op Texel; er waren ook nog wat meldingen van enkelingen. Na een vrij vroege melding van een **Taigaboomkruiper** *Certhia familiaris* op 21 september in Den Trek bij Leusden, Utrecht, werden vanaf 2 oktober c. 25 doorgegeven. Vier daarvan betroffen vangsten: bij Castricum (de eerste voor deze ringbaan), op Schiermonnikoog (drie) en op Vlieland. Een goede vondst tijdens de Dutch Birding-vogelweek op Texel was de **Kleine Klapenster** *Lanius minor* op 5 oktober bij het Groote Vlak. Vanaf 20 september werden 22 al dan niet overvliegende **Notenkrakers** *Nucifraga caryocatactes* gemeld, waaronder drie op 23 september bij IJmuiderslag en twee op 27 oktober in een tuin te Hoogezand, Groningen. Rondzwervende **Huiskraaien** *Corvus splendens* werden opgemerkt op 9 oktober bij Spijkenisse, Zuid-Holland, op 18 oktober bij Nieuw-Haamstede, Zeeland, en op 27 oktober (twee) over de Brielse Gatdam, Zuid-Holland. Op 11 en 12 oktober werd een onvolwassen mannetje **Daurische Spreeuw** *Sturnus sturninus* aangetroffen in een groep Spreeuwen *S. vulgaris* op de oostpunt van Vlieland. Deze waarneming wakkerde de discussie over de mogelijkheid van wilde herkomst van dergelijke Oost-Palearctische soorten weer aan; twee eerdere gevallen van deze soort in Nederland (in mei 1999 en november 1999) zijn als vermoedelijke escapes de boeken in gegaan. Adulte **Roze Spreeuwen** *S. roseus* werden gezien op 8 september bij Diemen, Noord-Holland, en op 17 september bij Huizen. Onvolwassen exemplaren verbleven op 11 en 12 september en op 24 oktober op Terschelling, tussen 15 september en 15 oktober tenminste twee maar mogelijk zes op Vlieland, en op 21 oktober in Alde-mardum (Oudemirdum), Friesland. De **Roodoogvireo** *Vireo olivaceus* die op 9 oktober in de ochtend werd ontdekt op de fameuze begraafplaats van Westkapelle bleef helaas maar een dag maar kon wel door veel vogelaars worden bezocht. Dit is (alweer) het achtste geval en de eerste voor Zeeland. Een vrouwtje **Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera* werd op 27 oktober kort gezien bij telpost Kwinteloijen bij Veenendaal. **Grote Kruisbekken** *L. pytyopsittacus* werden gemeld op 17 oktober op Ameland en op 18 oktober op Texel, maar doordat er dit najaar veel Kruisbekken *L. curviro-*

tra van 'typen A, C, F en (grootsnavelige) X' zijn gearriveerd zal het moeilijk zijn om zonder geluidsopname de aanwezigheid van Grote Kruisbekken aannemelijk te maken. **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* verbleven op 5 september in de Eemshaven, van 6 tot 9 september op Texel, op 17 september bij Den Haag, op 7 oktober bij Westenschouwen en op Vlieland (vangst) en op 17 oktober (eerstejaars mannetje, vangst) op Schiermonnikoog. Tot 26 september werden nog c 100 **Ortolanen** *E hortulana* waargenomen. Hiervan vlogen in totaal 11 over telpost Mulderskop. Begin oktober werden nog enkele gezien. Een laat geval was op 29

oktober bij de Ilmeerdijk, Flevoland. Er viel een kleine influx van **Bosgorzen** *E rustica* te bespeuren. Op 13 oktober werden er twee gemeld over telpost Parnassia bij Bloemendaal aan Zee, gevolgd door exemplaren op 16 oktober op Vlieland, op 28 en 30 oktober langs De Vulkaan bij Den Haag, op 29 oktober op Texel en op 30 oktober over het Noorderhavenhoofd bij Scheveningen. Vanaf 21 september werden maar liefst c 35 **Dwerggorzen** waargenomen, voornamelijk op locaties aan de kust en de meeste auditief (waarvan een aantal opgenomen), met pieken in de tweede en laatste week van oktober.

Ruud M van Dongen, Taalstraat 162, 5261 BJ Vught, Nederland
Klaas Haas, Turkooisstraat 8, 9743 KZ Groningen, Nederland (klaas.haas@dutchbirding.nl)
Peter W W de Rouw, Schoolstraat 3-bis, 3581 PM Utrecht, Nederland

België

DUIKERS TOT VALKEN Een **Witbuikrotgans** *Branta hrota* trok op 23 oktober langs Bredene, West-Vlaanderen. De hele periode bleef een vrouwtje **Zomertaling** *Anas querquedula* present in Merkem-Woumen, West-Vlaanderen. Er werden in totaal 14 **Krooneenden** *Netta rufina* waargenomen, waarvan vier in De Maten in Genk, Limburg, van 11 tot 18 september. De eerste **Witoogseend** *Aythya nyroca* van het najaar verscheen al op 2 en 3 september in Heusden, Oost-Vlaanderen. Daarna volgden waarnemingen in Latour, Luxembourg, van 5 september tot 7 oktober; in Ploegsteert, Hainaut, van 8 tot 28 september (twee op de laatste dag); in Tessenderlo, Limburg, op 10 september; in Hemiksem, Antwerpen, en in Tielrode, Oost-Vlaanderen, op 19 oktober; in Diepenbeek, Limburg, op 23 oktober; in Harelbeke, West-Vlaanderen, vanaf 27 oktober; en in Hérinnes, Hainaut, op 29 oktober. Naast de negen **Parelduikers** *Gavia arctica* die tussen 28 september en 30 oktober langs de West-Vlaamse kust werden waargenomen, verbleef van 23 tot 25 oktober een vogel in volledig zomerkleed bij Retie, Antwerpen. Tussen 28 september en 2 oktober en op 23 oktober passeerden trekgolven van **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus* met een bijzondere telling van 404 langs De Panne, West-Vlaanderen, op 29 september. Die dag werden daar ook 30 **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus* geteld, het hoogste aantal voor dit najaar. **Stormvogeltjes** *Hydrobates pelagicus* vlogen op 29 september langs De Panne en op 1 oktober langs Blankenberge, West-Vlaanderen. Tussen 16 oktober en 2 oktober passeerden langs de Belgische kust in totaal 84 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa*. **Kuifaalscholvers** *Phalacrocorax aristotelis* trokken langs Zeebrugge, West-Vlaanderen, op 19 september en langs De Panne op 28 september en 23 oktober. Een mannetje **Woudaap** *Ixobrychus minutus* verbleef nog tot 17 september in De Gavers in Harelbeke. Op 25 september werd hier een **Kwak** *Nycticorax nycticorax* opgemerkt en op 11 oktober werd er één gezien in De Brakeleer in Oud-Turnhout, Antwerpen. **Koereigers**

Bubulcus ibis zetten hun come-back voort met waarnemingen in Lissewege-Zeebrugge, West-Vlaanderen (vier tot 16 oktober en zes vanaf 17 oktober); Lommel, Limburg (18 september); Heist, West-Vlaanderen (twee op 20 september); en Harelbeke (30 oktober). Bij Verrebroek, Oost-Vlaanderen, werd op 17 oktober een ontsnapt exemplaar opgemerkt. Hoge aantallen **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* werden geteld in de Ilzermonding in Nieuwpoort, West-Vlaanderen (15 op 11 september), in de Achterhaven van Zeebrugge (maximaal 30 op 11 september); en op de slaapplaatsen in Harchies-Hensies, Hainaut (30 op 30 oktober); aan het Zeekanaal in Lissewege (102 op 4 september) en in Het Zwin in Knokke, West-Vlaanderen (91 op 8 september). Er werd een spectaculair aantal waarnemingen van **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* ontvangen met in totaal c 1045 meldingen! Daartussen veel uitwisselingen en verschillende dubbele waarnemingen van dezelfde exemplaren maar hoe dan ook een explosieve toename van deze soort. De hoogste aantallen werden opgemerkt in Berlare, Oost-Vlaanderen (14 op 15 en 16 oktober); in Genk (11 op 31 oktober); in Grimbergen en Relegem-Asse, Vlaams-Brabant (dezelfde 10 op 9 oktober); in Harchies (53 op 18 oktober); in Hulste, West-Vlaanderen (11 op 30 oktober); in de Kalkense Meersen, Oost-Vlaanderen (14 op 16 oktober); in Mariembourg, Hainaut (13 op 27 oktober); in Oud-Turnhout (13 op 31 oktober); bij Virelles, Hainaut (25 op 26 oktober); in Zolder, Limburg (17 op 24 oktober); en in Zonhoven, Limburg (20 op 31 september). In de eerste helft van september werden nog 26 **Purperreigers** *Ardea puepurea* opgemerkt waaronder zeven over Beernem, West-Vlaanderen, op 8 september. Daarna volgden nog waarnemingen in Harchies op 18 september; in Brecht, Antwerpen, op 24 september; in Boekhout, Oost-Vlaanderen (een van 26 september tot 10 oktober); en in Lommel (2 oktober). Tussen 1 en 18 september trokken 24 **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* over. Op 26 september vlogen er nog twee over Oud-Turnhout en op 9 oktober volgde de laatste waarneming in Zonhoven. September was nog goed voor 379 **Ooie-**

vaars *C. ciconia* en oktober deed daar nog eens 35 exemplaren bovenop. Een ongedetermineerde **ibis** *Plegadis* vloog op 30 oktober over het Mechels Broek in Mechelen, Antwerpen; een Puna-ibis *P. ridgwayi* kon niet worden uitgesloten. Op 6 oktober vloog een **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* over Sart-Tilman, Liège; op 7 oktober (twee) over Bertrix, Luxembourg; op 15 oktober over Forrières, Luxembourg; en op 18 oktober over het Groot Schietveld in Brecht. In september werden in totaal (dus inclusief Wallonië) c 92 **Rode Wouwen** *M. milvus* waargenomen. In oktober volgde een massieve golf van 311! Op 18 oktober werden overtrekkende juveniele **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla* waargenomen boven het Groot Schietveld in Brecht en boven Mechelen. Een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* werd op 15 september gefotografeerd bij Crupet, Namur. Op 3 september werd bij Rijkeworsel, Antwerpen, een overtrekkende juveniele **Steppekiekendief** *Circus macrourus* gemeld. Tussen 1 en 8 september werden 22 **Grauwe Kiekendieven** *C. pygargus* gezien. Opmerkelijk was een late melding in Bazel, Oost-Vlaanderen, op 16 oktober. Tussen 16 en 31 oktober trokken acht **Ruigpootbuizerds** *Buteo lagopus* over, uitsluitend over het centrale deel van het land. Een kleine tot middelgrote **arend** *Aquila/Hieraetus* in Beveren, Oost-Vlaanderen, op 8 oktober kon vanuit een rijvende trein helaas niet op naam worden gebracht. Op 15 september werd bij Hingene, Antwerpen, een laag overvliegende **Dwergarend** *H. pennatus* opgemerkt. Een bijna continue golf stuwde c 242 **Visarenden** *Pandion haliaetus* over België. Slechts één waarnemer kon genieten van een adult mannetje **Kleine Torenvalk** *Falco naumanni* dat op 16 oktober bij Gages, Hainaut, joeg. De waarneming werd helaas pas 's anderendaags bekend. Tussen 10 en 21 september werden negen **Roodpootvalken** *F. vespertinus* vastgesteld. Het laatste exemplaar volgde op 3 oktober over Boekhoute. Hopeloos en onduidelijk blijft de toestand rond grote valken *Falco* die her en der al dan niet overvliegend worden waargenomen. Waarschijnlijk gaat het meestal om ontsnapte hybride valken. Een vrij zekere **Toendra-slechtvalk** *F. peregrinus calidus* vloog op 26 oktober langs Boekhoute.

KWARTELKONING TOT SPECHTEN De enige **Kwartelkoning** *Crex crex* voor de periode liet zich op 18 september zien in de Achterhaven van Zeebrugge. Het blijft gissen naar de exacte aantallen **Kraanvogels** *Grus grus* die in het najaar over kwamen. De trek ging van start met enkele klassieke, losse waarnemingen. Wat tussen 15 en 18 oktober volgde was een gigantische massa met alleen al op 16 oktober 10 000(en?) vogels over Sankt-Vith, Liège. Anderhalf uur was alvast genoeg om tot 3500 te komen in Werbomont, Liège, en in vier uren werden er meer dan 5000 geteld boven Jalhay, Liège. De westelijke grens van de trek golf bevond zich boven het oosten van de provincie Antwerpen. Vanaf 26 oktober kwam een tweede golf op gang die zijn hoogtepunt bereikte op 30 en 31 oktober. De tellingen 'beperkten' zich deze maal tot enkele 100en vogels per locatie. Tot 5 september verbleef nog

een juveniele **Steltkluit** *Himantopus himantopus* in de Viconiakleiputten in Stuivekenskerke, West-Vlaanderen. De doortrek van **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* concentreerde zich tussen 1 en 11 september met waarnemingen in Boekhoute; Brecht (twee); Burdinne, Liège; Clermont, Namur (vijf); Grimbergen (drie); Knokke; Lichtaart, Antwerpen; Moinet, Luxembourg; Noduwez, Brabant-Wallon (10); Outgaarden, Vlaams-Brabant; en Zeebrugge. Op 17 september vloog er één over de Kalmthoutse Heide, Antwerpen, en op 14 oktober pleisterde een exemplaar tussen de Goudplevieren *Pluvialis apricaria* in de Uitkerkse Polders. Op 22 september verbleef een adulte **Steppiekievit** *Vanellus gregarius* in winterkleed kortstondig op de bezinkingsputten van Longchamps, Namur. Tussen 1 en 12 september werden nog 19 **Temmincks Strandlopers** *Calidris temminckii* waargenomen. Een juveniele **Bonapartes Strandloper** *C. fuscicollis* liet zich van 7 tot 10 oktober fraai bekijken op de bezinkingsputten van Tienen, Vlaams-Brabant. De enige **Gestreepte Strandloper** *C. melanotos*, een juveniele, verbleef van 5 tot 12 september op het Noordelijk Eiland in Wintam, Antwerpen. Op 11 september was een **Poelsnip** *Gallinago media* aanwezig in de Gentse Kanaalzone bij Oostakker, Oost-Vlaanderen; op 13 september was er een melding in Evergem-Beleze, Oost-Vlaanderen; op 20 en 21 september pleisterde er één in de Achterhaven van Zeebrugge; en op 30 oktober verbleef er één bij de trektelpost in Grimbergen. Waarnemingen van **Grauwe Franjepoten** *Phalaropus lobatus* vonden plaats in Genappe, Brabant-Wallon, van 4 tot 10 september en langstrekkend bij Nieuwpoort op 2 oktober. De eerste **Rosse Franjepoot** *P. fulicarius* vloog op 1 oktober langs De Panne en op 23 oktober volgde daar een tweede waarneming. In totaal werden langs de Belgische kust slechts 125 **Middelste Jagers** *Stercorarius pomarinus* waargenomen. Binnenlandwaarnemingen van **Kleine Jagers** *S. parasiticus* gebeurden in Boekhoute op 1 september, op De Kuifeend in het Antwerpse havengebied, Antwerpen, op 21 september, en in Mechelen op 17 oktober. Er passeerden in totaal 51 **Grote Jagers** *S. skua* en 15 **Kleinste Jagers** *S. longicaudus* met van deze laatste maximaal zes langs De Panne op 29 september. Er werden nauwelijks acht **Zwartkopmeeuwen** *Larus melanocephalus* gemeld waarvan slechts één in het binnenland. Ook voor **Vorkstaartmeeuwen** *L. sabini* moest men dit jaar 'uren kloppen'; langs de Vlaamse kust werden er slechts zes waargenomen. Wel verrassend was de waarneming van een laag langsvliegend en roepend juveniel exemplaar in Lier-Anderstad, Antwerpen, op 16 oktober. Op 23 september keerde de adulte **Grote Burgemeester** *L. hyperboreus* voor de negende opeenvolgende winter terug naar de Visserskaai in Oostende. Mogelijk dezelfde vogel vloog op 29 oktober langs Bredene. Op 5 september foerageerde een juveniele **Witwangstern** *Chlidonias hybrida* op de Kanaalkom in Hasselt, Limburg, en op 5 september verbleef deze vogel in de Wijvenheide in Zonhoven. Wellicht gaat het om een van de jongen die in de zomer in Zoutleeuw, Vlaams-Brabant, opgroeiden. In De Panne werd op 29 septem-

ber een langstreckende **Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* waargenomen. Een **Kleine Alk** *Alle alle* vloog op 23 oktober langs De Panne en op 28 oktober vloog er één langs Zeebrugge. **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* werden gezien langs Oostende op 15 oktober en langs Bredene op 23 oktober. Reeds op 3 en 20 september pleisterde een **Velduil** *Asio flammeus* in de Voorhaven van Zeebrugge. De echte trek schoot echter op 4 oktober uit de startblokken en er volgden 48 waarnemingen. Opschudding ontstond toen in de vroege morgen van 16 oktober een **Huisgierzwaluw** *Apus affinis* traag langs Lier-Anderstad trok maar de vogel bleef helaas niet ter plaatse. Op 8 september was een **Hop** *Upupa epops* aanwezig in Weelde, Antwerpen, en in Bertrix. Op 28 oktober volgde een waarneming in Eksaarde, Oost-Vlaanderen. Tussen 1 en 22 september werden niet minder dan 103 **Draaihalzen** *Jynx torquilla* waargenomen. Late vogels werden opgemerkt in Blankenberge op 5 oktober en in Bredene op 10 oktober. De **Middelste Bonte Specht** *Dendrocopos medius* ging door met zijn verovering van het Vlaamse land: er waren waarnemingen in De Panne (!) op 17 september, in Lier op 2 en 22 oktober, in Zoutleeuw op 11 oktober en in Nazareth, Oost-Vlaanderen, op 31 oktober.

LEEUWERIKEN TOT GORZEN Een **Kalanderleeuwerik** *Melanocorypha calandra* werd op 9 oktober kortstondig gezien in de Bosdelkouter in Outgaarden maar een zoektocht bleek tevergeefs en stootte op tegenstand van de plaatselijke landbouwers. Gewoner maar toch

opmerkelijk was de overtrekkende **Kuifleeuwerik** *Galerida cristata* in Grimbergen op 30 oktober. Op 10 oktober trok de eerste **Strandleeuwerik** *Eremophila alpestris* over Raversijde, West-Vlaanderen, en daarna volgden er nog 12, waaronder vier over het West-Vlaamse binnenland in Sint-Denijs. Op 22 en 23 september werden respectievelijk twee en één hybride **Boerenzwaluw x Huiszwaluw** *Hirundo rustica x Delichon urbicum* geringd in Turnhout, Antwerpen. Vanaf 18 september kon men overtrekkende **Grote Piepers** *Anthus richardi* verwachten: er werden in totaal 36 vogels gemeld met een duidelijke piek tussen 9 en 17 oktober. Tot 29 september werden 35 **Duinpiepers** *A campestris* vastgesteld, de laatste trok op 3 oktober over Heist. Er werden 28 **Roodkeelpiepers** *A cervinus* gezien of gehoord tussen 18 september en 31 oktober. Tussen 7 en 11 september werden 22 **Noordse Kwikstaarten** *Motacilla thunbergi* opgemerkt. Op 16 oktober verscheen de eerste **Pestvogel** *Bombicilla garrulus* van het najaar in La Hulpe, Brabant-Wallon. Op 18 oktober waren er drie in Jalhay en op 25 oktober werden er 12 geteld in Stockay, Liège. Op 15 oktober bereikte de eerste megasoort van het najaar België en wel in de vorm van een **Blauwstaart** *Tarsiger cyanurus* in de Voorhaven van Zeebrugge. Het kortstondige karakter van deze waarneming is te illustreren met het frustrerende feit dat zelfs enkele waarnemers die reeds in de Voorhaven vertoefden, toch naast deze waarneming grepen; het betreft de tweede waarneming voor België. Een andere supersoort was de tweede

554 Izabeltapuit / Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, Aarschot, Vlaams-Brabant, 21 oktober 2005
(Raymond De Smet)

555 Raddes Boszanger / Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*, Huldenberg, Vlaams-Brabant, Limburg, 8 oktober 2005 (Freek Fluyt)

556 Bruine Boszanger / Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus*, Heist, West-Vlaanderen, 16 oktober 2005 (Patrick Beirens)

Izabeltapuit *Oenanthe isabellina* voor België die op 18 oktober bij het station van Aarschot, Vlaams-Brabant, werd ontdekt. De determinatie gebeurde pas op 20 oktober maar tot 22 oktober liet de makke vogel zich uitmuntend bekijken en fotograferen. De eerste twee **Beflijsters** *Turdus torquatus* vlogen op 12 september over Oud-Turnhout. Verder was de periode goed voor 65 waarnemingen. **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* verbleven te Anzegem, West-Vlaanderen; De Panne; Harchies (negen); Harelbeke (twee); Hautrage, Hainaut (twee); Heist; Hensies (10); Kallo-Melsele, Oost-Vlaanderen; Kruibeke, Oost-Vlaanderen; Hoeke, West-Vlaanderen; Lier; Marionville (drie); Niel, Antwerpen; Nodebais, Brabant-Wallon; Oostkamp, West-Vlaanderen; Oud-Heverlee, Vlaams-Brabant (drie); Ploegsteert (twee); Pommeroeul, Hainaut (drie); Raversijde (vier); Schelle, Antwerpen; Stuivekenskerke (drie); Thieu, Hainaut; en Uitkerke, West-Vlaanderen. Er zaten nog **Graszangers** *Cisticola juncidis* in Boekhoute; Brecht; Doornzele, Oost-Vlaanderen; Gent (drie); Gentbrugge, Oost-Vlaanderen; Heist (twee); Mechelen; Nieuwpoort (drie); Raversijde; Uitkerke; Zeebrugge (20); en Zemst, Vlaams-Brabant. Een eerste-winter **Waterrietzanger** *Acrocephalus paludicola* liet zich op 12 september goed bekijken in Lier-Anderstad en op 13 september verbleef er één in Lauwe, West-Vlaanderen. Op 18 september was er een ringvangst van een **Veldrietzanger** *A. agricola* in Berendrecht, Antwerpen. Het ringwerk schreef op 22 september een nieuwe soort bij op de Belgische lijst, namelijk een **Oostelijke Vale Spotvogel** *A. pallidus elaeicus* die werd geringd in Anzegem. Eerste-winter **Spervergrasmussen** *Sylvia nisoria* zaten in Sint-Huybrechts-Hern, Limburg, op 4 september; in Heist op 9 en 11 september (respectievelijk één en twee); in Ingooigem, West-Vlaanderen, op 10 september; in Zeebrugge op 21 en 22 september en op 4 en 16 oktober; in Willebroek, Antwerpen, op 15 oktober en in Sint-Laureins, Oost-Vlaanderen, op 16 oktober. Op 9 oktober werd een **Siberische Braam-**

sluiper *Sylvia curruca blythi/halimodendri* geringd in de Doornpanne in Koksijde, West-Vlaanderen. De eerste twee **Bladkoningen** *Phylloscopus inornatus* verschenen op 17 september aan de Viconiakleiputten in Stuivekenskerke en dit betekende meteen de start voor een langdurige, invasieachtige aanwezigheid van deze soort. In totaal werden c 98 exemplaren opgemerkt met 81 tussen 2 en 16 oktober. Opmerkelijk was dat de soort tot ver in november aanwezig bleef en dat er 33 binnenlandwaarnemingen en/of -vangsten plaatsvonden: in Antwerpen-Haven; Anzegem; Gent (twee); Gooreind, Antwerpen; Harelbeke; Heestert, West-Vlaanderen; Kalmthout; Kinrooi, Limburg; Korbeek-Lo, Vlaams-Brabant (twee); La Hulpe; Liedekerke, Vlaams-Brabant (twee); Lier (twee); Loppem; Merksplas, Antwerpen (drie); Nerem, Limburg; Pepingen, Limburg; Ransberg, Vlaams-Brabant; Sint-Amands, Antwerpen; Sint-Niklaas, Oost-Vlaanderen; Tienen; Veurne, West-Vlaanderen; Walem, Antwerpen; Willebroek (twee); Zichem, Vlaams-Brabant (twee); en Zwijnaarde, Oost-Vlaanderen. Met drie **Raddes Boszangers** *P. schwarzi* werd België goed bedeed en dan nog wel alle in het binnenland: er waren ringvangsten in Kinrooi op 7 oktober en in Beaufays, Liège, op 8 oktober, en op 7 en 8 oktober was er één zeer goed te zien in een tuin in Huldenberg, Vlaams-Brabant. Op 16 oktober liet een **Bruine Boszanger** *P. fuscatus* zich goed bekijken in de Haag in Heist. Van 15 tot 17 oktober verbleef een coöperatieve eerste-winter **Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* in Zeebrugge en op 28 oktober was er een kortstondige waarneming in het Schulensbroek, Limburg. Op 20 oktober werd de voorlopig enige **Witkopstaartmees** *Aegithalos caudatus caudatus* gemeld op Blokkersdijk, Antwerpen. Een **Taigaboomkruiper** *Certhia familiaris* werd op 24 september gefotografeerd in Wenduine, West-Vlaanderen. De periode was goed voor 49 **Buidelmezen** *Remiz pendulinus*. Tussen 1 en 18 september werden negen **Grauwe Klauwieren** *Lanius collurio* opgemerkt. De laatste volgde op 8

oktober in Het Zwin in Knokke. Vanaf 24 oktober arriveerden **Klapeksters** *L. excubitor*; alleen al in Vlaanderen werden er in totaal 56 waargenomen, wat een voortzetting is van de positieve tendens van vorig najaar. Een **Notenkraker** *Nucifraga caryocatactes* liet zich op 18 september bekijken in Kanne, Limburg. Op 13 oktober zat er één in Helchteren, Limburg, en op 21 oktober één bij Merelbeke, Oost-Vlaanderen. In het centrum van Wildert, Antwerpen, werd op 20 september een ontsnapte **Alpenkauw** *Pyrrhocorax graculus* gezien. Op 16 oktober trok een **Raaf** *Corvus corax* over Emblem, Antwerpen. Een juveniele **Roze Spreeuw** *Sturnus roseus* vloog op 27 oktober over De Fonteintjes in Zeebrugge. Op 26 oktober werd een hybride **Huismus x Ringmus** *Passer domesticus x montanus* geringd in Zichem en op 31 gebeurde hetzelfde in Baalgem, Oost-Vlaanderen. Spectaculair was de waarneming van een **Citroenkanarie** *Serinus citrinella* op 28 oktober in de duinen van Raversijde maar helaas bleef de vogel slechts 10 minuten ter plaatse en weggelegd voor enkel de ontdekker. Half oktober dook de eerste **Grote Barmisj** *Carduelis flammea* voor het najaar op in Zeebrugge, de voorbode van een ware invasie. Tussen 23 en 31 oktober werden (vermeende) **Grote Kruisbekken** *Loxia pytyopsittacus* waargenomen in De Brakeleer in Oud-Turnhout (drie); De Maten in Genk (26); Lier (vijf); Maasmechelen, Limburg; Neerharen, Limburg (drie); en het Schulensbroek (twee). Vanaf half oktober kwam de trek van **Goudvinken** *Pyrrhula pyrrhula* goed op gang met naar het einde van de maand toe een weer sterk toenemend aantal 'trompetterende'

Noordse Goudvinken *P. pyrrhula*. Van half september tot in november vond een invasie-achtige doortrek van **Appelvinken** *Coccothraustes coccothraustes* plaats; er werden 100en vogels opgemerkt, die opvallend genoeg uit de richting van Midden-Europa kwamen. De eerste **IJsgors** *Calcarius lapponicus* trok op 30 september over Oostmalle-Zoersel. In totaal werden er 47 gemeld. Op 17 september was reeds een **Sneeuwgorz** *Plectrophenax nivalis* aanwezig in Zeebrugge. De aantallen bleven echter beperkt tot enkele vogels per locatie. Op 28 oktober was er een ringvangst van een eerste-winter mannetje **Witkopgorz** *Emberiza leucocephalos* in Turnhout. Tussen 1 september en 2 oktober werden nog **16 Ortolanen** *E. hortulana* opgemerkt waarvan het gros over het binnenland. Op 27 oktober was er een late waarneming in de Kruiskouter in Relegem-Asse, Vlaams-Brabant. Naast vijf waarnemingen van overvliegende 'tikkende gorzen', werden op 21 september twee zekere **Dwerggorzen** *E. pusilla* geringd in de Doornpanne in Koksijde en op 6 oktober was er één aanwezig in de Voorhaven van Zeebrugge. Een eerstejaars **Wilgengors** *E. aureola* die op 9 september werd geringd in Herve, Liège, werd op 10 september kortstondig in het veld gezien op de plaats waar hij werd vrijgelaten in Bettincourt, Liège.

De hulp van al diegenen die (hun) waarnemingen inspraken op de Natuurpunt-Vogellijn was hier onontbeerlijk. De Natuurpunt-Vogellijn is alleen vanuit België bereikbaar op het nummer 0900-00194 (EUR 0.45/min), de Natuurpunt-Inspreklijn is te bereiken op 0800-11194 (gratis). De Waalse gegevens werden in hoofdzaak geput uit de AVES-website.

Gerald Driessens, Pastoriestraat 16, 2500 Lier, België (gerald.driessens@pandora.be)

DB Actueel

Andreas J Helbig 1957-2005 Andreas J Helbig, a leading scholar of evolutionary ecology and molecular systematics and former member of the editorial board of Dutch Birding, died on 19 October 2005 after a courageous struggle with cancer. He is survived by two sons and his wife, Dorit Liebers.

Andreas was born in Berlin-Schöneberg, Germany, on 28 July 1957. He studied biology at the universities of Bielefeld, Germany, San Diego, USA, and Frankfurt am Main, Germany. After attaining his degree in biology, he took part in the long-running Snow Goose *Anser caerulescens* study at the field station of La Perouse Bay, Manitoba, Canada, and in a research project on the ecology of wintering kingfishers in Malaysia. In 1989, he received a PhD for his work on the evolution of migratory behaviour of Blackcaps *Sylvia atricapilla*. Blackcaps had recently begun wintering in considerably increased numbers in Britain and Ireland. Andreas's classic studies showed that these Blackcaps originate from southern central Europe and that this

newly-evolved migratory behaviour has a genetic basis (Nature 360: 668-670, 1992). This work generated numerous hypotheses for subsequent studies. For instance, Andreas and his colleagues suggested that the increase of wintering Blackcaps in Britain and Ireland indicates that Blackcaps gain benefits from adopting this new migratory orientation, and that the different wintering areas may lead to Blackcaps reproducing with those from their own wintering grounds (assortative mating). Ironically, the latter hypothesis was proven correct in a paper published just two days after his death (Science 310: 502-504, 2005).

In the early 1990s, Andreas began working on the molecular systematics of birds. He and his colleagues published numerous, well-resolved and well-supported phylogenetic studies of raptors, skuas, gulls, and *Hippoboscids*, *Acrocephalus*, *Sylvia* and *Phylloscopus* warblers. In all these studies, he made lasting contributions. In 1995, he reported high genetic divergences among two closely-related, morphologically similar but

557 Andreas Helbig. Published with permission from Journal für Ornithologie.

vocally distinct *Phylloscopus* warblers (J Avian Biol 26: 139-153, 1995). Although surprising at the time, this pattern was soon found in various other Old World warblers. Andreas recognized that a phylogeny is a means to an end, rather than an end in itself and thus used his data to shed light on numerous evolutionary questions. For instance, he used molecular data to assess gene flow in the hybrid zones of chiffchaffs in the Pyrenees and Scandinavia (J Evol Biol 14: 277-287, 2001; Mol Ecol 11: 473-482, 2002) and of Greater Spotted Eagle *Aquila clanga* and Lesser Spotted Eagle *A. pomarina* in eastern Europe (J Ornithol 146: 226-234, 2005) and studied the evolution of breeding distributions of *Phylloscopus* warblers (Evolution 51: 552-561, 1997), migratory directions in Blackcaps (Evolution 58: 1819-1832, 2004) and ecological niches in *Sylvia* warblers (J Evol Biol 16: 956-965, 2003). Another research highlight in his productive career was to disprove the ring species model of the Herring Gull complex (Proc R Soc Lond B 271: 893-902, 2004). His work on large white-headed gulls, which he conducted with Dorit Liebers and Peter de Knijff, offers a solid basis for revising the taxonomy of this recently-evolved complex.

A keen proponent of the Biological Species Concept, Helbig combined new criteria for recognizing species taxa, such as genetic divergence and monophyly, with more traditional views of the BSC. He was a member of the taxonomic committees of the Association of European Rarities Committees (1997-2001) and the British Ornithologists' Union (1999-2005), and was principal author of the 'Guidelines for assigning species rank' of the latter committee (Ibis 144: 518-525, 2002), a document that provides a reconciliation of 'phylogenetic' and 'biological' approaches to species recognition.

In addition to his contributions to evolutionary ecology, systematics and taxonomy, Andreas was very active in academic circles at local, national and international levels. He was director of the Vogelwarte

Hiddensee, Kloster, Germany, from 1993 and attained a professorship at the University of Greifswald in 2003. He was editor of *Vogelwelt* until 2003, associate editor of *Journal of Ornithology*, member of the editorial board of *Limicola*, and secretary of the European Ornithologists' Union. In 1985, he was the first non-Dutchman to become member of the editorial board of *Dutch Birding*.

Throughout his career, Andreas was an exemplary scientist and scholar. Even though he had strong, well-stated opinions, he had an open mind to the opinions of others. His legacy is one of high-quality research and professional standards, and he will leave a lasting impression on those who were privileged to know him.

GEORGE SANGSTER

Schreeuwarend op Walcheren In de middag van 24 september 2005 waren Pieter Beeke en ik (Thomas Luiten) aan het vogelen bij Westkapelle, Walcheren, Zeeland. We zagen onder meer een Grote Pieper *Anthus richardi* nabij de voormalige ijsbaan en een juveniele Vorkstaartmeeuw *Larus sabini* was al enkele dagen aanwezig op een akker langs de weg tussen Westkapelle en Domburg, Zeeland. Na een tijd elders bij Westkapelle te hebben doorgebracht, besloten we aan het eind van de middag de Vorkstaartmeeuw nog even te bekijken. Toen wij daar om 16:30 aankwamen was Niels de Schipper juist bezig de meeuw te fotograferen. Terwijl we de akker betraden merkte ik met het blote oog een grote roofvogel op die boven de zeedijk vloog. Met de uitroep 'Visarend?' alarmeerde ik PB en NdS, waarna de kijkers scherpgesteld werden op de naderende vogel. We realiseerden ons direct dat het een *Aquila*-arend was. Hij boog weg van de dijk en begon in oostelijke richting het binnenland in te vliegen, recht op ons af. NdS had zijn camera nog paraat en begon meteen te fotograferen. De arend passeerde ons op c 40 m afstand en liet zich prima bekijken, vooral van onderen. Vervolgens vloog hij laag over de akkers in oostelijke richting en verdween uit het zicht achter een groep bomen. Op grond van het middelgrote formaat, vrij licht ogende boven- en onderzijde en lichte kop was onze eerste gedachte Schreeuwarend *A. pomarina* maar door de korte waarnemingstijd en consternatie waren we daar niet zeker van. Duidelijk was dat het een juveniele vogel betrof: een zeer vers kleed zonder ruisporen en duidelijke witte 'druppels' op de bovenvleugel. We probeerden uitsluitsel te krijgen aan de hand van de digitale foto's die NdS had gemaakt maar het was moeilijk om het hoofd echt koel te houden. Eerst maar alarmeren! Terwijl NdS de waarneming via het piepersysteem de wereld instuurde als 'mogelijk, determinatie lastig', probeerden PB en ik via de mobiele telefoons zoveel mogelijk Walcherse vogelaars op de hoogte te stellen. Tegelijkertijd probeerden we de vogel per fiets en auto weer op te sporen.

De eerstvolgende drie kwartier bleef het rondrijden over de B-weggetjes in de omgeving vruchteloos. We namen daarom aan dat de arend strak in oostelijke richting was doorgevlogen. Tussen Westkapelle en Domburg bleven we wat staan napraten over de waar-

neming, ondertussen het ene telefoontje na het andere afhandelend. De teleurstelling na de aanvankelijke opwindning sloeg plotseling weer om in vreugde toen we de arend op grote afstand terugvonden; hij vloog langzaam in noordoostelijke richting langs de zeedijk, vlak bij de plaats van de ontdekking! Terwijl NdS hem achtervolgde per auto, volgden PB en ik hem met de telescoop. Hij landde enkele keren in bomen langs de vele kleine en kronkelige weggetjes en vervolgde zo langzaam zijn weg. We probeerden de locaties waar de vogel zich op dat moment bevond zo goed mogelijk door te geven aan opgewonden vogelaars die aan de lijn hingen. Met de hulp van de andere vogelaars en met betere beelden van de vogel was het niet moeilijk meer om de determinatie af te maken: inderdaad, een Schreeuwarend. Het meest in het oog springende determinatiekenmerk waren de warmbruine kleine en middelste dekveren van zowel boven- als ondervleugel, die duidelijk contrasteerden met de donkerbruine grote dekveren en slagpennen. Ten slotte koos de vogel wat lage boompjes uit langs de Baaiweg. Hier liet hij zich erg mooi bekijken door een aanzwellende groep vogelaars en er werden leuke foto's gemaakt van de vogel in zit. De lichte, bruingelige kop en de zware, donkere borst- en buikstreping op een lichte, gelige ondergrond vielen toen pas goed op. Af en toe vloog hij weer op maar het bleef telkens bij korte stukjes. Na ruim een uur op deze manier rondgehangen te hebben, vloog de arend verder richting Domburg en landde daar in wat bosschages bij de camping. Bijna de hele verdere avond liet de soort zich hier fraai zien aan c 60 mensen. We hadden verwacht dat dit zijn slaapplek zou worden maar tijdens het invallen van de schemering vloog hij zonder aanwijsbare oorzaak op en verdween in noordoostelijke richting over Domburg. Gezien de invallende duisternis kon hij niet ver zijn...

De volgende ochtend zagen meer dan 200 gespannen twitchers na lang wachten de vogel vanaf het hoge duin ('Hoge Hil') toen hij om c 10:15 uit oostelijke richting kwam aanvliegen. De daaropvolgende anderhalf uur werd hij waargenomen ten westen van Domburg, boven het bos tussen Domburg en Oostkapelle en boven het duingebied Oranjezon. De laatste berichten kwamen van Grijskerke waar hij om c 12:30 in zuidelijke richting overvloog.

De Schreeuwarend was een onverwachte gast op het 'eiland' Walcheren. Voor vele twitchers was het een zeer welkome soort. Het gaat weliswaar om het zevende geval voor Nederland maar het was pas de tweede twitchbare. De eerste twitchbare betrof 21 jaar geleden een eveneens juveniel exemplaar in de omgeving van Wassenaar, Zuid-Holland, van 15 tot 20 november 1984 (dood gevonden op de laatste datum). THOMAS LUITEN

LESSER SPOTTED EAGLE On 24-25 September 2005, a juvenile Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina* was observed near Westkapelle and Domburg, Zeeland, the Netherlands. It was first seen in flight in the late afternoon of 24 September and observed while resting in a tree almost until dark by c 60 birders. The next mor-

ning, it reappeared at 10:15 and was observed in flight for c 1.5 h by at least 200 birders. This is the seventh record for the Netherlands and the second twitchable; the first twitchable was in November 1984.

Roodoogvireo te Westkapelle Na een prettig Dutch Birding-weekje op Texel, Noord-Holland, toog ik op zondag 9 oktober 2005 maar weer eens naar Westkapelle, Zeeland, waar het tijdens mijn afwezigheid ook goed vogelen was geweest. Op een duintop langs het opslagterrein Erica ontstond spontaan een telpost, bevolkt door Gido Davidse, Mark Hoekstein, Sander Lilipaly, Niels de Schipper, Pim Wolf en ondergetekende, later versterkt door Marcel Capello en Wim Wisse. Behalve een rondflappende Velduil *Asio flammeus* en enkele Grote Gele Kwikstaarten *Motacilla cinerea* bleek er echter weinig trek te tellen. Ik stapte dan ook snel op de fiets voor een 'grote ronde' Westkapelle in de hoop een Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* te vinden, een felbegeerde 'misser' van de voorgaande week. Het was zonnig, vrij warm en vrijwel windstil. Om 10:00 belandde ik op de fameuze begraafplaats onder de vuurtoren. Hier bleek een 20-tal vooral Belgische vogelaars zich te vermaken met enkele fraai te bekijken Bladkoningen *Phylloscopus inornatus*. Om 10:30 liep ik naar mijn onder de vuurtoren geparkeerde fiets om een bakje koffie in te schenken op een bankje bij het monument, met zicht op de bosjes waar PW eerder die week een Kleine Vlieg scoorde. Die koffie zou echter nog uren onaangeroerd in de thermosfles blijven...

Mijn blik viel op een zangvogel die op c 10 m afstand op ooghoogte in een struik zat, pal naast de vuurtoren. Ik richtte de kijker en zag gedurende hooguit 2 sec een soort reuzen-phyloscoop, die direct werd weggepest door een Tjiftjaf *P. collybita*. Door de markante koptekening (donkere oogstreep, lange lichte wenkbrauwstreep, donkere kruin en voorhoofd) wist ik direct wat ik had gezien, al kende ik deze soort alleen van de foto's in de tijdschriften: een Roodoogvireo *Vireo olivaceus*! Met mijn verkouden stem gaf ik een hese brul: 'HELP, ik heb hier iets!'. Drie gealarmeerde zuiderburen stormden toe vanachter het bosje, in de verwachting iemand te moeten reanimeren. Dat scheelde ook niet veel. Ik stamelde dat ik er zeker van was dat ik een Roodoogvireo had gezien... Terwijl ik PW en GD belde ('NU naar het kerkhof, ik heb een Roodoogvireo') en toch begon te twijfelen (had ik het wel goed gezien, was het toch geen ontsnapte kooivogel...), vonden de Belgen de vogel terug. Binnen 10 min stonden 25 mannen rond de vogel en waren de eerste foto's gemaakt door NdS. Om 10:45 sprak ik wat beverig de Dutch Birding-vogellijn in en gaf een semafoonbericht door. Daarna volgde de hectiek van bellen, handen schudden, kijken naar de vogel, gebeld worden, zoenen en schouderkloppen.

Tegen 12:00 verplaatste hij zich via het 'nieuwe deel' van de begraafplaats naar de aangrenzende camping. Hier maakte hij het de snel groeiende groep vogelaars lastig door langdurig uit beeld te verdwijnen maar in de loop van de middag werkte hij steeds beter mee en liet zich regelmatig goed bekijken en fotografe-

ren. Van de eigenaar werd toestemming verkregen en de weinige campinggasten vonden al die commotie prachtig: eindelijk wat leven in de brouwerij! Aan het eind van de middag keerde de vogel terug naar de begraafplaats, waar hij om 18:10 nog werd gezien. In de loop van de dag trok de Roodoogvireo zeker 200 belangstellenden uit België en Nederland.

Het betrof de achtste Roodoogvireo voor Nederland, de tweede veldwaarneming, de derde voor het vasteland en de eerste twitchbare vogel sinds 1996. Eerdere gevallen waren op 13 oktober 1985 bij Wormerveer, Noord-Holland (vondst), op 19 oktober 1985 op Rottumerplaat, Groningen (vangst), op 24 september en 2 oktober 1991 op Vlieland, Friesland (vangsten), op 3-8 oktober 1996 op Vlieland (veldwaarneming), op 13 oktober 2001 op Schiermonnikoog, Friesland (vangst) en op 22 oktober 2003 bij Castricum, Noord-Holland (vangst). PETER L MEININGER

RED-EYED VIREO On 9 October 2005, a Red-eyed Vireo *Vireo olivaceus* stayed at Westkapelle, Zeeland, the Netherlands. It was seen by c 200 birders from Belgium and the Netherlands. It is the eighth record; previous records involve one bird found dead, one field record and five birds trapped and ringed. Two of the previous records were also on the mainland.

Daurische Spreeuw op Vlieland Op 11 oktober 2005 ontdekten Christiaan Giljam en Rutger van Ouwerkerk een Daurische Spreeuw *Sturnus sturninus* op Vlieland, Friesland. De vogel vloog mee met een groep Spreeuwen *S vulgaris* die neerstreek op duindoorns in de zeereep langs bungalowpark De Kaap. Nadat de vogel ook aan de grond goed was gezien, werd de waarneming met enige voorzichtigheid bekend gemaakt via de Dutch Birding-vogellijn. Al snel waren andere vogelaars die op het eiland verbleven ter plaatse maar de vogel werd die dag niet meer teruggevonden. Ontevreden over deze 'verdwijning' besloten CG en RvO de volgende ochtend alle overvliegende Spreeuwen te controleren en opnieuw werd de vogel ontdekt. Hij vloog richting Camping Stortemelk waar Leon Edelaar hem in een groep Spreeuwen terugvond. Een 10-tal vogelaars kreeg de kans hem te bekijken en de determinatie te bevestigen voordat hij wegvloog en uit beeld verdween. 's Middags werd hij voor de laatste keer gezien toen Jan van der Laan rond 16:30 de plek van de waarneming bij De Kaap toonde aan Max Berlijn en Ted Hoogendoorn – die beiden met de boot van 14:15 waren overgestoken. Zij zagen de vogel toen tot hun verrassing plotseling op een rozenbottelstruik zitten. Hij zat hier alleen en liet zich goed zien en fotograferen totdat hij na een uur opnieuw wegvloog en verdween. Enkele vogelaars die met de avondboot waren gekomen om op 13 oktober met het eerste licht te kunnen posten en c 25 die met de volgende ochtendboot arriveerden konden hem ondanks intensief zoeken niet terugvinden.

Het betrof een onvolwassen vogel vanwege de lichte snavelbasis en de lichtbruine tertials. De zwarte veren op de achterkruin wijzen op een mannetje. Hij was

ongeringd. Meestal bevond hij zich in een groep van c 1000 Spreeuwen waar ook twee juveniele Roze Spreeuwen *S roseus* bij waren aangesloten. Soms werd hij solitair gezien, mogelijk veroorzaakt omdat hij in de groep werd gepikt door Spreeuwen, zoals enkele keren werd waargenomen.

De dichtstbijzijnde broedgebieden van deze soort liggen westelijk van het Baikalmeer in Siberië, Rusland; de overwinteringsgebieden liggen onder andere in Maleisië en Sumatra, Indonesië. De status in West-Europa is omstreken. Het betreft de zevende (bekende) waarneming voor Noordwest-Europa en de derde waarneming voor Nederland. Van deze zeven is er één aanvaard (onvolwassen, geschoten bij Lillestrøm, Åkershus, Noorwegen, op 29 september 1985). De drie overige waarnemingen komen uit Schotland (7-18 mei 1985 en 24-27 september 1998) en Engeland (26 augustus tot 5 september 1997) en zijn door de Britse dwaalgastencommissie in categorie D1 ('twijfel over wilde herkomst') geplaatst. De twee eerdere waarnemingen in Nederland (15 mei 1999 en 5 november 1999) zijn door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) als 'escapes' beschouwd (cf Dutch Birding 26: 311-312, 2004). Overwegingen om de gevallen niet op de A-lijst te plaatsen hebben voor zover bekend te maken met het voorkomen in gevangenschap, de leeftijd (adult), de waarnemingstijd (voorjaar) of het gedrag, en vooral met de vraag of deze soort op eigen kracht in Europa verzeild kan raken.

De vogel van Vlieland past wat leeftijd, locatie en waarnemingsdatum betreft goed in wat men van een wilde vogel zou verwachten. Deze waarneming zal dan ook zeker de discussie heropenen over de status die deze soort op de Nederlandse lijst moet hebben en of die voor de verschillende gevallen hetzelfde moet zijn. De beslissing van de CDNA wordt dan ook – zowel door de waarnemers als door degenen die te laat waren of de oversteek niet hebben gemaakt – met bovengemiddelde interesse afgewacht. CHRISTIAAN GILJAM & RUTGER VAN OUWERKERK

PURPLE-BACKED STARLING On 11-12 October 2005, a first-winter male Purple-backed Starling *Sturnus sturninus* was observed on Vlieland, Friesland, the Netherlands. It was mostly seen with a large flock of Common Starlings *S vulgaris* which also contained two juvenile Rose-coloured Starlings *S roseus*, but it was seen solitarily as well. It was observed by c 15 birders, including two who succeeded to make the crossing from the mainland in time. Two previous records in the Netherlands (on 15 May 1999 and 5 November 1999) have been regarded as escapes. The observation on Vlieland will re-open the discussion about the vagrancy potential and status of this species in Europe. Elsewhere in Europe, three birds have been seen in Britain (all placed in Category D1) and one on 29 September 1985 in Norway (Category A).

Blauwstaart te Zeebrugge Vrijdagavond 14 oktober 2005 moet een bijzonder interessante uitgaansavond geweest zijn in Gent, West-Vlaanderen, want het kruim

558 Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, Voorhaven, Zeebrugge, West-Vlaanderen, 15 oktober 2005 (Koen Verbanck)

van de jonge Gentse vogelkijkers bleef zaterdagmorgen 15 oktober in bed liggen. Filiep T'Jolyn en ik vertrokken daarom maar in een lege auto naar de Voorhaven van Zeebrugge, West-Vlaanderen. Het was een nogal mistige ochtend met een zacht oostenbriesje en aangename temperaturen: ideaal vogelweer. We begonnen met de (meestal vogelloze) zandheuvelds aan het begin van de vlakte ten noorden van de kiezelweg. Efficiënt als we zijn, namen we elk een kant van de heuvels voor onze rekening. De eerste twee vogels van de dag waren twee Goudhanen *Regulus regulus*. Het derde beest was een grote, zwarte hond die wel blij leek met wat gezelschap in de eenzame zandwoestijn van de Voorhaven maar die Filiep toch deed besluiten dat we maar dringend eens van kant moesten wisselen. Gelukkig liet 'Blacky' mij met rust en rond 08:30 kwam ik al snel een derde vogel tegen, die ik enkel op de rug zag. Op het eerste gezicht was dit een roodborst *Erithacus*-achtig iets, maar op de achterflank was nog net een oranje tint zichtbaar. De staart was alleszins niet rood, dus een Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus ochrurus* was het ook niet. Interessant! De vogel bleek vrij schuw; pas de derde keer dat ik hem opstootte kreeg ik hem in vooraanzicht te zien. Het eerste wat toen opviel was het witte keeltje dat mooi met grijs was afgezoomd: een Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*! Ik dacht: ik zal Filiep maar eens roepen... Met nog zeven andere inderhaast gewaarschuwde vogelaars vonden we de vogel vrij snel terug; hij liet zich een vijftal seconden mooi bekijken op het kale zand en werd daarbij zelfs gefotografeerd door Koen Verbanck, de man die enkel vogels kijkt door de zoeker van zijn camera. Ik weet niet of het de negen vogelkijkers waren of de grote, zwarte hond die enthousiast kwam aangehuppeld – maar iets deed de Blauwstaart besluiten om met een grote boog over de gebouwen te vliegen en uit het zicht te verdwijnen. Het nieuws werd doorgepiept en enkele vogelkijkers in Gent werden wakker met een dubbele kater. Kort daarna werd de

559 Izabeltapuit / Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, Aarschot, Vlaams-Brabant, oktober 2005 (Koen Verbanck)

vogel nog even gezien op een nabije afsluiting maar daar werd hij weggejaagd door een langsrijdende vrachtwagen en kon niet meer worden teruggevonden, ondanks intensief zoekwerk door 10-tallen vogelaars. Alleen in de namiddag werd hij nogmaals gemeld door één waarnemer.

Uiteindelijk bleken er die dag in de Voorhaven meer dan honderd uitgeputte Goudhanen aanwezig (sommige konden zelfs worden opgepakt!), met daartussen een Bladkoning *Phylloscopus inornatus*, en kwamen er de hele dag lijsters binnen vanuit zee (uit de richting van Engeland).

De Blauwstaart is de tweede voor België, na een eerste-winter te Blankenberge, West-Vlaanderen, van 25 tot 27 september 2001. PETER ADRIAENS

RED-FLANKED BLUETAIL On 15 October 2005, a Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* was found at Voorhaven, Zeebrugge, West-Vlaanderen, Belgium. It was seen in the early morning by c 10 birders; a single record shot was obtained before it disappeared in the harbour area and was only briefly reported again in the afternoon. This is the second record for Belgium; the first was on 25-27 September 2001.

Izabeltapuit in Aarschot Op 18 oktober 2005 parkeerde Marc Herremans zijn auto bij het station van Aarschot, Vlaams-Brabant, van waaruit hij gewoontegetrouw pendelt naar Mechelen, Antwerpen. Bij de korte wandeling naar het perron vloog op de parkeerplaats net voor zijn voeten een tapuit *Oenanthe* op die helemaal niet schuw bleek. De vogel leek wat bleekjes maar MH had geen optiek bij zich – en stapte dus gewoon in de trein. Aangekomen op zijn werk op het Natuurpunt-secretariaat vertelde hij wat hij had gezien aan Vogellijnbeheerder Gerald Driessens, die op zijn beurt Yvon Princen, een Aarschotse vogelaar, per mail contacteerde. Het berichtje keerde 's avonds echter naar GD terug – er stond een fout in het mailadres.

GD ontmoette YP de volgende dag alsnog in de trein en deed het relaas van man tot man. Die avond slaagde YP er alsnog in om de vogel te lokaliseren. De staart vertoonde geen zwarte 'T', wat een Woestijntapuit *O. deserti* deed vermoeden. Het snel afnemende licht verhinderde YP echter om de determinatie af te ronden. GD besloot om weer een dag later met het eerste licht ter plaatse te zijn. Beton, auto's, treinen, pendelaars ... wat een gekke plek! De vogel werd vrijwel onmiddellijk teruggevonden. Een bleke en gezette, zeemkleurige tapuit met korte staart en een geïsoleerde zwarte alula: het was een Izabeltapuit *O. isabellina*! Peter Collaerts was ondertussen ook al gearriveerd en een 'rood alarm' galmde weldra door het land. De vogel was bijzonder meewerkend en liet zich door 10-tallen enthousiaste vogelaars vaak tot op enkele meters bekijken, waardoor elk detail kon worden bekeken, tot en met de witte ondervleugeldeken. Op 22 oktober werd hij tot in de schemering waargenomen maar op zondag was hij gevlogen.

Dit betreft de tweede waarneming voor België. Het eerste geval was in Zeebrugge, West-Vlaanderen, op 13 oktober 2003. GERALD DRIESSENS

ISABELLINE WHEATEAR On 18-22 October 2005, an Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina* was present at the parking of the train station in Aarschot, Vlaams-Brabant, Belgium. The identification was only established on the third day of its stay, after which it was observed a very close range by 10s of birders. This is the second record for Belgium; the first was on 13 October 2003.

Black-and-white weekend: Kleine Alken en Kortbekzeekoet langs Schiermonnikoog Van 21 tot 24 oktober 2005 vertoefden wij, Rob van Bemmelen, Kasper Hendriks, Niels van Houtum, Martijn Renders, Swen Rijnbeek en Ben Wielstra, wederom een lang weekend op Schiermonnikoog, Friesland. Wilde plannen met betrekking tot extreme dwaalgasten speelden in ons achterhoofd, waarbij vooral Bonte Zanger *Mniotilta*

560 Kortbekzeekoet / Brünnich's Murre *Uria lomvia*, eerstejaars, Paal 7, Schiermonnikoog, Friesland, 23 oktober 2005 (Martijn Renders)

varia als kandidaat werd aangedragen. Met de intentie om een traditie te starten werd daarom de naam 'black-and-white weekend' gegeven aan het terugkerende najaarsbezoek aan Schiermonnikoog. Dat het hoogtepunt uiteindelijk vanuit een heel andere windstreek zou komen kwam als een verrassing – en toch deden we deze naam eer aan!

Aangezien de bosjes de voorafgaande dagen niet tot nauwelijks aan de verwachtingen hadden voldaan (op enkele Bladkoningen *Phylloscopus inornatus* en een Witkopstaartmee *Aegithalos caudatus caudatus* na), concentreerden we ons op 23 oktober op de zeetrek in de hoop een Papegaaiduiker *Fratercula arctica* te scoren. De voorspelde noordwestelijke wind voedde onze hoop maar deze slonk aanzienlijk toen bleek dat de windkracht niet boven kracht 4 uitkwam. Rond 09:00 liepen we nietsvermoedend het strand op, ter hoogte van strandpaviljoen De Marlijn.

Nauwelijks nabij de vloedlijn aangekomen zagen

561 Kleine Alken / Little Auks *Alle alle*, Paal 7, Schiermonnikoog, Friesland, 23 oktober 2005 (Ralph Buij)

we enkele groepjes Kleine Alken *Alle alle* om ons heen vliegen. Direct werden rugtassen ondersteboven gekeerd om pen en papier te zoeken, zodat de aantallen bijgehouden konden worden. De volgende uren waren fantastisch, met een constante stroom van deze prachtige zwart-witte rakkertjes, vaak in groepen van wel 20 tot 30. De stroom hield aan tot ver in de middag en het totaal groeide gestaag; tot 18:00 is er geteld. Die avond leerde een flinke optelsom ons dat we 3295 exemplaren hadden genoteerd. Vele vogels meer moesten ons onopgemerkt gepasseerd zijn, achter de branding of door het 'binnenland'. Helaas kregen vele vogelaars op de andere Waddeneilanden en elders in het land de onverwachte invasie pas in de gaten toen Klaas Haas het nieuws via het semafoonsysteem verspreide (er moet wellicht een aparte semafooncode voor dergelijke massale trek ingevoerd worden). Desondanks werden op andere locaties in Noord-Nederland toch nog hoge aantallen opgemerkt. Langs Terschelling, Friesland, werden ten minste 2000 waargenomen, waaronder maar liefst 84 in één groep! Ook in het binnenland werden (ongekend veel) vogels waargenomen, zoals bijvoorbeeld enkele 10-tallen op diverse plekken langs het IJsselmeer, Flevoland/Noord-Holland. De waarnemingen in Nederland werden voorafgegaan door meer dan 6500 vogels op 22 oktober langs Blåvands Huk, Denemarken. Opmerkelijk is dat langs de kust van Noorwegen en Zweden geen extreem hoge aantallen werden vastgesteld.

Ook andere leuke zeevogels passeerden op 23 oktober de revue; drie Grauwe Pijlstormvogels *Puffinus griseus*, twee Vale Stormvogeltjes *Oceanodroma leucorhoa*, twee Rosse Franjepoten *Phalaropus fulicarius*, veel jagers *Stercorarius* waaronder een fraaie juveniele Kleinste Jager *S. longicaudus* en drie Vorkstaartmeeuwen *Larus sabini*, bijna alle door de branding en over het strand. Ondertussen vlogen ook vele zangvogels en een Velduil *Asio flammeus* langs over zee! Opvallend was dat er slechts c. 30 'AZ-jes' (Alken *Alca torda* of Zeekoeten *Uria aalge*) werden waargenomen.

Het absolute hoogtepunt van de middag liet op zich wachten tot 16:10, toen KH riep 'hé, kijk eens, is dat nou een Alk?'. Op dat moment was de vogel nog vrij ver oostelijk, zodat ook RvB en BW hem snel konden oppikken. Hij maakte direct een aparte indruk vanwege de donkere zijkop – maar Papegaaiduiker was uitgesloten op basis van de witte ondervleugels en flanken. Zodra hij van de zijkant kon worden waargenomen riep BW 'hé dat lijkt wel een Kortbek!' Inmiddels hadden ook NvH, MR, SR, Mark Gal en enkele andere vogelaars de vogel opgepikt. Direct daarna riep BW 'dat is een Kortbek!!'. Toen moest de vogel nog langskomen! De volgende momenten waren vervuld van euforie, terwijl MR in koelen bloede een aantal foto's nam. De Kortbekzeekoet *Uria lomvia* vloog dichtbij langs – door de branding, op een afstand van 50-75 m – en gaf daarbij al zijn geheimen prijs: de donkere zijkop, de korte, dolkvormige snavel, de 'Ijsduikerbult' op het voorhoofd, de stierennek en bierbuik, de zwarte bovendelen en de lichte oksels. In de gauwigheid werd in het veld niet gelet op de pootprojectie maar op basis

van de foto's bleek ook dit kenmerk aanwezig. In totaal zagen 11 personen de vogel langsvliegen.

Mogelijk is de komst van deze Kortbekzeekoet niet los te zien van de ongekende invasie van Kleine Alken; beide soorten delen immers een groot deel van zowel hun broedgebied als hun overwinteringsgebied. Voor grote aantallen overwinterende Kleine Alken hoeft men niet ver te zoeken: deze zijn al in de noordelijke Noordzee te vinden. Het dichtstbijzijnde overwinteringsgebied van Kortbekzeekoet bevindt zich echter een stuk verder noordelijk: ongeveer halverwege de Atlantische kust van Noorwegen. Zowel de herkomst van de Kleine Alken die deelnamen aan de invasie langs de Nederlandse kust als die van de overwinteraars op de noordelijke Noordzee is onbekend. Aan de Nederlandse kusten worden slechts bij uitzondering hoge aantallen waargenomen. De oorzaak van dergelijke zuidwaartse bewegingen lijkt vooral (lokaal) voedseltekort in het overwinteringsgebied te zijn. Opvallend genoeg was er op 23 oktober geen sprake van harde, aanlandige wind. De korte duur en de timing van deze invasie heeft mogelijk verband met het massaal arriveren van Kleine Alken in het overwinteringsgebied eind oktober-begin november.

Het aantal Kleine Alken verplettert het voormalige Nederlandse dagrecord van 733 naar zuid (en 35 naar noord) op 27 december 1990 te Camperduin, Noord-Holland. De Kortbekzeekoet betreft, indien aanvaard, het achtste geval voor Nederland, de tweede levende en de eerste langsvliegende. De vorige levende vogel was met olie besmeurd en zwom tijdens vorst op 4 februari 1979 langs de Brouwersdam, Zuid-Holland, waar hij de volgende dagen niet meer kon worden teruggevonden totdat hij op 10 februari dood werd opgeraapt. ROB S A VAN BEMMELEN, BEN WIELSTRA, MARTIJN RENDERS & KASPER HENDRIKS

LITTLE AUKS AND BRÜNNICH'S MURRE On 23 October 2005, a record number of 3295 Little Auks *Alle alle* was counted flying past Schiermonnikoog, Friesland, the Netherlands. Furthermore, a Brünnich's Murre *Uria lomvia* was not only seen in flight but also photographed. If accepted, the latter constitutes the eighth for the Netherlands, the second live bird and the first fly-by record.

Sperweruil bij Westerbork Maandag 31 oktober 2005 begon als een normale werkdag. Dat veranderde snel toen mijn collega, Han Luc Holtkamp, vertelde dat hij zondag 30 oktober een fietstocht had gemaakt in de omgeving van Westerbork, Drenthe, en daar een bijzondere vogel had gezien. Hij had hem thuis opgezocht in een vogelboek en wist het zeker: het was een Sperweruil *Surnia ulula*! De beschrijving klonk overtuigend en was voor mij reden de morgen vrij te nemen en op zoek te gaan. Onderweg informeerde ik Klaas Haas, de beheerder van de Dutch Birding-vogellijn. Klaas kon het – net als ik – bijna niet geloven maar wenste mij veel succes met zoeken en vroeg mij om hem op de hoogte te houden. Eenmaal bij het Herinneringscentrum Kamp Westerbork aangekomen

ging ik op weg naar de aangegeven plek, die een stuk verder en moeilijker te vinden was dan ik dacht. Na nogmaals met mijn collega gebeld te hebben wist ik echter zeker dat ik de goede plek had gevonden. Gelukkig arriveerde vrij snel daarna Peter van Wetter die dicht bij Westerbork werkt – door Klaas was gebeld met het verzoek om te helpen. Na c 20 min zonder resultaat te hebben gezocht, kwamen wij tot de conclusie dat het zoeken was naar de spreekwoordelijke naald in een hooiberg. In Finland had ik echter gehoord dat Sperweruilen graag in de top van hoge dennenbomen zitten, waarbij een open stuk grasland of een bosrand kan worden overzien. Iets verderop was een dergelijk open stuk aanwezig – daarom liepen wij daarheen om verder te zoeken. Nog voordat wij er aankwamen zagen wij plotseling een onmiskenbare Sperweruil zitten. Hij zat c 15 m boven ons in de top van een dennenboom en leek zich niets van ons aan te trekken. De opwindings bij ons was echter des te groter en met trillende handen belde Peter naar Klaas om de Sperweruil als zeker door te piepen. De vogel vloog na c 10 min weg om even verderop langs de asfaltweg opnieuw in de top van een spar te gaan zitten, waar Peter hem terugvond. Hier werd de uil flink lastiggevalen door mezen en een troep barmsijzen *Carduelis flammea/cabaret* die in rondjes om hem heen bleven vliegen. Inmiddels waren enkele mensen van Staatsbosbeheer gearriveerd die het nieuws kennelijk

562 Sperweruil / Northern Hawk Owl *Surnia ulula*, eerstejaars, Westerbork, Drenthe, 31 oktober 2005
(Chris van Rijswijk)

ook al gehoord hadden. Wij probeerden ze alvast wat voor te bereiden op de stroom mensen die in de loop van de dag zou arriveren. Het wachten was nu op de eerste vogelaars die op de piepermelding af zouden komen maar verrassend genoeg arriveerde de televisieploeg van RTV Drenthe als eerste op de plek. Zij konden vervolgens slechts opnames maken van ijsberende vogelaars omdat de uil inmiddels naar een dicht bos aan de andere zijde van de weg was gevlogen en uit beeld bleef. Na een zenuwslopend half uur werd hij door een medewerker van Staatsbosbeheer teruggevonden. Eindelijk kon de vogel van dichtbij gefotografeerd, gefilmd en door de eerste inmiddels gearriveerde twitchers bekeken worden. Zowel Peter als ik moesten daarna weer naar ons werk. De rest van de middag tot in het donker liet de uil zich goed bekijken door zeker 200 mensen. Op dinsdag 1 november kon hij niet meer worden gevonden.

Sperweruilen komen in sterk wisselende aantallen voor als broedvogel in Noorwegen, Zweden, Finland en Rusland. In juni 2005 ben ik speciaal voor deze soort een lang weekend naar Kuusamo, Finland, geweest – zonder resultaat omdat dit jaar geen enkel nest van een Sperweruil in dit deel van Finland is gevonden. In de uitgestrekte naaldbossen is deze soort dan vrijwel onvindbaar. Ook mijn andere pogingen om de soort te zien waren tot nu toe mislukt...

De waarneming van deze Sperweruil past in het beeld van een invasie van deze soort die dit najaar plaatsvond in Finland. Volgens Olli Lamminsalo (in litt) werden er alleen al in de maand oktober 20 gezien in de omgeving van Kuusamo. In Zuid-Finland (waar de soort niet broedt) werden tot 20 november liefst 131 exemplaren gemeld. Ook in Zuid-Zweden (onder andere bij Falsterbo) en in Estland zijn vogels gezien. De waarneming van deze Sperweruil is de derde voor Nederland en de eerste twitchbare. De twee vorige gevallen betreffen een vondst op 5 oktober 1920 bij Amerongen, Utrecht, en een vogel die op 2 april 1995 werd gefotografeerd te Brunssum, Limburg. ERIC JAN ALBLAS

NORTHERN HAWK OWL On 30-31 October 2005, a Northern Hawk Owl *Surnia ulula* was observed near Westerbork, Drenthe, the Netherlands. On the second day, when the news was released, it was seen by c 200 birders. This is the third for the Netherlands (after records on 5 October 1920 and 2 April 1995) and the first twitchable.

Rotszwaluw in binnenstad van Mechelen Donderdagavond 3 november 2005 was ik thuis in de ANWB-vogelgids een aantal vogelsoorten aan het nalopen voor een eventuele reis komend voorjaar naar Israël, waaronder Vale Rotszwaluw *Ptyonoprogne fuligula*. Automatisch friste ik zo ook de kenmerken van Rotszwaluw *P. rupestris* op. Op deze manier raakte ik wat aan het wegdromen om deze soort in eigen streek te vinden. Stel je voor, volgend voorjaar, boven de vijver van De Gavers in Harelbeke, een plas waar bij slecht weer in het voorjaar 100-en zwaluwen pleiste-

563-564 Rotszwaluw / Eurasian Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris*, Mechelen, Antwerpen, 4 november 2005
(Yves Baptiste)

ren (met dit voorjaar nog een Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica* als resultaat)...

De volgende morgen, vrijdag 4 november, was ik een uurtje vroeger vertrokken naar mijn werk in Mechelen, Antwerpen. Net voor ik om c 07:50 de sleutel in de deur van mijn werkplaats stak, zag ik in de verte boven de tuin van het huis van de kardinaal een zwaluw fladderen. Ik haalde mijn verrekijker uit mijn rugzak en in het weinige ochtendlicht zag ik een zwaluw met een relatief korte en op het eerste gezicht ongevorkte staart. Op een afstand van c 150 m zag ik echter niets van kleur. Toen de zwaluw daarna rond de toren van de St-Romboutskathedraal begon te foerageren besloot ik om vlug een eindje terug te fietsen. Daar aangekomen zag ik hem even kort voor de toren vliegen en kon ik er wat kleur aan zien; grijsbruine bovendelen! De vogel was echter geland op de toren en ik kon hem niet meteen zien. Ik belde vlug Gerald Driessens, beheerder van de Belgische vogellijn en eveneens werkend in Mechelen. Gerald kon pas tegen de middag in Mechelen zijn maar hij zou onmiddellijk Ken Lossy bellen, die in Mechelen woont. Ondertussen kon ik de vogel toch hoog op de toren zien zitten. Ik zag een relatief donker kopje in contrast met de bleke onderdelen die dezelfde kleur leken te hebben als de bleke zandsteen van de kathedraal. De vogel begon weer te vliegen en ik dacht contrast op de ondervleugel te zien met donkerdere ondervleugeldeken. Ik belde hierop onmiddellijk zelf KL met de mededeling dat ik een waarschijnlijke Rotszwaluw had maar Ken zat op dat moment in Antwerpen en kon niet onmiddellijk komen. Na nog wat getelefoneer plaatste ik de waarneming daarop op de semafoon met vermelding 'vrij zeker'.

De Slechtvalken *Falco peregrinus* die op de toren van de kathedraal broeden waren intussen echter wakker geworden en begonnen rond te vliegen. De zwaluw was daarop weer richting het huis van de Kardinaal en de nabij gelegen St-Janskerk gevlogen. Ik liep dus ook die richting uit. Daar aangekomen kwam de gewaarschuwd Joris Elst net aan en samen konden we de vogel boven onze hoofden zien rondtoeren. Heel even spreidde hij zijn staart en zagen we de witte vlekjes, waarna JE de determinatie snel per semafoon als zekere Rotszwaluw bevestigde. De Rotszwaluw bleef nog tot zondagmorgen 6 november aanwezig rond de torens van de St-Romboutskathedraal of de nabijgelegen St-Janskerk.

Er zijn twee eerdere gevallen van Rotszwaluw in België, van 18 tot 24 april 1989 bij Remouchamps, Liège, en van 4 tot 9 mei 1994 bij Pulle, Antwerpen. Bij Pulle bevond de vogel zich helaas op privé-terrein zodat deze slechts door een beperkt aantal waarnemers kon worden waargenomen. Zo werd deze Rotszwaluw voor velen een onverwachte inhaalsoort en konden vele 10-tallen vogelaars hem aan hun Belgische lijst toevoegen. PIETER VANTIEGHEM

EURASIAN CRAG MARTIN On 4-6 November 2005, a Eurasian Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris* was seen around the tower of the cathedral and a nearby church in the centre of Mechelen, Antwerpen, Belgium. The bird was mostly seen in flight but also perched on the tower of the cathedral. This is the third record for Belgium; previous records were on 18-24 April 1989 and 4-9 May 1994.